

לחיפוש נצחיות רוח קדשו של אור הנחל נובע מקור חכמה

אבקה

כס"ד | גליון 188 | מכתב השפ"ה | ירחון חסידי ברסלב

הרבי שלי

חי

רגעים מלאי חיות
נצחית ממשנתו של
החסיד ר' חיים בנימין
וורטהימר שהיה
לדוגמא מופלאה של
התקשרות ודבקות
אמיתיים

דרך חיים

מסע החיים של
אברך פשוט שגילה
את החיים המתוקים
שטמונים בהליכה עם
התורות

הליטאיים הברסלבר'ס

ארגון 'נכספה' מסכם
שנה של פעילות
ומאות מקורבים
חדשים

תחזיקו עצמכם יחד

רשמים נלהבים מכינוס
'להבעיר' של חסידי
ברסלב בארצות הברית

הגן עדו בעצמו

שלושה חסידים שזוכים לטעום ולהפיץ את
הליקוטי הלכות בגילויי לב מרגשים
בעקבות היארצייט של בעל המחבר

גליון חודש מכתב

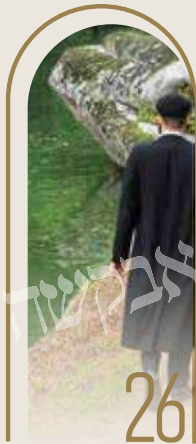
נתרם על ידי ידידינו בוני בית אבקשה
והשלמת הסכום החסר
להצלחת

החתן אהרן בן חיה רחל
והכלה בלימא בת בילא רבקה
שיזכו לבנות בית נאמן בישראל
על אדני התורה והחסידות
ויזכו לכל השפעות דקדושה אמון

ההתקשרות של רבי נתן
מאמר מיוחד

עשרות אלפי ספרים
מדור 'להשקות אילנות'

איך לנו כסף?!
מדור במסילות הנערים

26

חיים חדשים לגמרי

סיפורו של אברך ירושלמי שנילה את המתיקות והאור בתרבותו הנוראות של רבינו

21

שלהבת בכפור האמריקני

הצצה לכינוס המיוחד 'להבעיר' שמצליח זה השנה השלישית להלהיב את חסידי ברסלב בארה"ב בהתקשרות חדשה לרבי

27

נכספה וגם כלתה

המהפכה בעולם הליטאי במלאות שנה לארטן המקורבים 'נכספה' שחולל גדולות ונצורות בקרב בני הישיבות

15

מזפת להתקשרות וביטול

תאורו של אחד החברים וכן קווים לדמותו של ר' חיים בנימין וורטהיימר שהיה לחסיד נאמן

קרדיט תמונה גנו ברסלב
י"ל ע"י
מערכת אבקשה
טל': 02-539-6363
פקס: 077-318-0237

הגליון מודפס ע"י מ.א. הפקת דפוס - כל סוגי ההדפסות במחירים זולים לקבלת הצעת מחיר משתלמת במיוחד פנו לטלפון 052-7631367

עיצוב גרפי ועריכה גרפית
E&LUM
ייעוץ שיווקי:
דוד קניג קמפינים

בני מעיני. הכי מעדכן. אחי חזקו
• קו מוקד ברסלב •
02.999.3.148
שיעורים | עדכונים | ראיונות | תוכניות

הקו של בני העלייה
לאורו של מורהו"ץ מברסלב
הקו של בני העלייה
מקומו של בני העלייה
07.99.4000.36

02.560.7387
הקו של בני העלייה
מקומו של בני העלייה
הקו של בני העלייה
מקומו של בני העלייה

03.50.111.06
קו נכספה
הקו של בני הישיבות
נכספה

מדורים מלאי דעת מאידה:

44 במסילות הנערים
לספר לילדים על מחסור בכסף

41 סיפור התקרבות
היין ההונגרי חוזר למקורות

04 דיבור של הרבי
שיעורו של הנה"ח ר' יוסף צבי חשין שליט"א

46 נקודת המקום
בית הנסות החדש בכרמיאל

38 להשקות אילנות
ידיד הספרים הצפתי

לתרומות ושותפות
בבית אבקשה
פנו עוד היום:
בארץ ישראל
02-6237686
בארצות הברית
845-650-9368

אם אתם שותפים ומכל סיבה שהיא לא קבלתם את הגליון לביתכם נא השאירו הודעה במספר 026237686 שלוחה 3

לילדים היקרים!
מדור הילדים לא יהיה בגליון זה ויופיע בעז"ה בגליון 'אבקשה לבית' לחדש שבט

הכזתנה הגדולה שנתן לנו רבי נתן

עמנו ואצלנו (וראה נפלאות מעניין זה בליקוטי הלכות חלק חושן משפט בהלכות שלוחין הלכה ה').

ועל זה התכוון רבינו שאנו צריכים להחזיק טובה לרבי נתן, כי בלעדיו אפילו אם היו ספרי רבינו בעולם והיו לומדים בהם, היה זה כלימוד שאר ספרי תורת החסידות שאין בהם משום התקשרות לצדיק בעצמו, אלא לימוד ספריו בלבד.

בלי האמונה הזאת שרבינו הקדוש הוא ממש הרבי שלנו, והוא הוא 'הצדיק האמת' שאלינו בעצמו אנו מקושרים ומקורבים, הרי שיש כאן סכנה גדולה, כי אפשר לומר פירושים עקומים ומשובשים בספריו הקדושים, ולפרש חלילה כי 'צדיק הדור' הוא מישהו אחר זולת רבינו, ועוד שאר טעויות שמנסה הבעל דבר להכניס בעולם (כי כאשר הוא ראה שלא עלתה בידיו להילחם עם רבינו בלבד של 'חולק ומתנגד', כאשר היה בשנים עברו, הוא התחכם להתלבש בדמות של 'חסיד ברסלב' עצמו. כי אין סוף לתכזיז ונכלוליו וערמומיותיו של השטן להסתיר ולהעלים את אורו וגדולתו של רבינו הק' ולמנוע אנשים מלהתקרב אליו ולקבל את תיקונו ועצותיו).

המתנה הגדולה והעצומה שנתן לנו רבי נתן לדורי דורות, היא הידיעה הברורה שרבינו בעצמו נמצא עמנו, ועל כיוצא לא ישוב זר ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו, כמו שכותב באגרותיו הקדושות שוב ושוב:

"אך כוחו של זקן דקדושה גדול מאד, הוא התחיל וגמר, יתחיל ויגמור" (עלים לתרופה של"ג)

"הוא רבינו, הוא מורינו בעולם הזה, ובעולם הבא, לנצח..." (שם ע"ג)
 "איך שהוא, איך שהוא, יש ויש כח לדברי אדמו"ר הנחל נובע מקור חכמה זכר צדיק וקדוש לברכה, לעורר ולחיות ולשמח גם אותך, וגם גרועים אלפים ורבי רבבות פעמים ממך ר"ל, כי גדולת כוחו של זקן דקדושה סבא דסבין שאנו חוסים בו, אין חקר..." (שע"ט)

"כל מי שסמוך יותר על כח הצדיק, שיש לו כח אמיתי, כפי סמיכתו באמת, כן הצדיק סומך אותו ביותר, כי בוודאי יש שינויים רבים בין בני אדם בעניין הסיוע דלעילא" (שם)

שוב אין להפלא מדוע נורו כל חיצו ההתנגדות והרדיפות דווקא לעברו של רבי נתן, כי ידע הבעל דבר שכל עוד שרבי נתן חי וקיים ומשמיע דבריו, נחשב הדבר שרבינו בעצמו חי וקיים. אדרבא, היה נוח לו לבעל דבר שרבי נתן יהיה אדמו"ר בפני עצמו, ואז חלילה תפסק השראתו הקדושה של רבינו בעולם.

אבל רבי נתן בתוקף גבורתו ואמיתת לבו ומסירות נפשו עבור ישראל עם קדוש, לחם כל ימיו אך ורק כדי לגלות שכוחו של רבינו לא נפסק, והוא מאיר בעולם עד ביאת משיח צדקנו לעד ולנצח. הוא לא נטל לעצמו שום עטרה וגדולה כלל, ועל זה חרק הבעל דבר שיניו עליו...

לכן, כל מי שמבקש את ישועת נפשו באמת, לצאת מגלות התאוות והמידות הרעות, ולהדבק בה' יתברך באמת לאמתו, יחוס על נפשו וילך בעקבותיו של רבי נתן, יכלל בלבו הגדול, באהבת נפשו הנצחית לרבינו הקדוש, יסמוך על כוחו הגדול של רבינו שיכול לתקן אפילו את הנשמה הפגומה והמקולקלת ביותר ולקרבה אל ה'. ילמד בספריו הקדושים, ויקיים את עצותיו בשמחה ובתמים, ואז בוודאי רבינו יאיר לו את הדרך, איך לצאת מכל המלכודות שנלכד בהם, ולשוב אל ה' יתברך באמת, אמן ואמן.

בימים אלו, חל יום פטירתו של גאון עוזנו ורוח אפינו, מורנו רבי נתן, תלמידו הנאמן של רבינו הקדוש. על כן נתון אל לבנו לספר שבחיו ותהילותיו בפנינו, למען נזכה לדבקה בדרכו הקדושה ולהיכלל בליבו הגדול, שהוא הלב של העולם המתגעגע ומשתוקק אל המעיין בהשתוקקות אין סוף.

רבינו הקדוש הפליג בשבחו של רבי נתן ואמר: "צריכים אתם להחזיק לו טובה, שלולא הוא - לא היה נשאר ממני אפילו דף אחד" (א בלעטעל שמות). וכאן הבן שואל, הרי גם לפני התקרבות רבי נתן, היו מתלמידי רבינו שכתבו את תורותיו הקדושות, כגון רבי אברהם פטרבורגר, ועוד. וכן, הלא יש כמה וכמה תורות בכתב יד רבינו בעצמו, ואם כן, מדוע לולא רבי נתן לא היה נשאר ממנו מאומה?

עוד יש לתמוה, תמיהה גדולה ועצומה: מדוע מזמן הבעל שם טוב הקדוש לא שמענו על אדם שהיה נרדף ונרמס עד עפר כמו רבי נתן? מה לא עוללו לו?! העלילו עליו עלילות נוראות, הוציאו נגדו צו גירוש מהעיר ברסלב לכמה שנים, החרימו את כתביו והשליכוהו לבית הכלא, כפושע נקלה. היו רוגמים את ביתו באבנים ואף אותו, בלכתו ברחוב. באחד ממכתביו הוא מספר: "הלכתי למקווה וב"ה חזרתי בחיים ולא הרגו אותי..." ועוד הגדילו לעשות והתירו את דמו, הוציאו כרוזים שמותר להרוג אותו ואת הנלווים אליו, ומי שיעשה זאת אף יקיים מצווה גדולה.

כל כך למה? מדוע? הרי אף אחד מתלמידי הקדושים של רבינו לא נרדף אפילו חלק מאלף ממנו, ומדוע הוא סבל כל כך הרבה התנגדות? אלא שבאמת, לשתי השאלות ישנה תשובה אחת ויחידה. אמנם היו לרבינו תלמידים קדושים ונוראים שהתעלו במדרגתם למעלה משרפי מעלה. אבל לאחר הסתלקותו של רבינו, לא השיגו בדעתם את עומק ענין נצחיותו של רבינו ושהוא המנהיג האמיתי של עם ישראל עד ביאת משיח.

אחד היה רבי נתן, שידע בידיעה ברורה וחזקה שרבינו הקדוש חי בתוכנו לעד ולנצח, ואדרבה, לאחר הסתלקותו הוא מצוי איתנו יותר (ככוחו אז - כן כוחו עתה, ויותר ויותר!) והוא משיג בכל פעם השגות חדשות ונפלאות שאין להם סוף וקץ, שעל ידם יש תקווה אפילו לגרוע שבגרועים שאין גרוע אחריו.

יחיד היה רבי נתן. רק הוא השיג שכל דיבור של רבינו, כמו דיבוריו על גודל מעלת הראש השנה שלו וכו', ועל מעלת ההתקרבות אליו והלימוד בספריו הקדושים והפצתן, הן לדורי דורות ולנצח נצחים.

כל ימיו היה מתיירא שלא יכשל חלילה אפילו ב'ריח של פרסום', כמסופר, שבחג השבועות הנקרא בפי אנ"ש ה'שבועות הגדול' הגיעו אליו לעיר ברסלב שמונים מחסידי ברסלב שגרו בערים אחרות (מלבד אלו שגרו בברסלב עצמה), ורבי נתן דיבר דיבורים נלהבים כאלה ממעיניו של רבינו, ומגדולתו וכוחו הנצחי, ואז היה נוכח שם רבי שמעון מקרימנטשוק שהיה מגדולי תלמידי רבינו וגם היה המשמש שלו, שבא אז מארץ ישראל, והוא התפעל עד עמקי נפשו מדיבוריו הנשגבים של רבי נתן, נענה רבי שמעון ואמר ליושבים לצדו: "אני הרי מבין בצדיקים, הלא עזבתי את כל צדיקי הדור והתקרבותי לרבינו עוד בהיותו בן שלוש עשרה בלבד, ובכן, אני אומר לכם, שהיום רבי נתן הוא מנהיג הדור..." ויהי כשמוע רבי נתן את הדברים שנאמרו בלחשיה, הרים קולו בזעקה גדולה ועצומה: "אני יודע שאני לא הרבי! אני יודע שאני לא הרבי!..."

זעקה נוראה זאת, תמצית גדולתו של מוהרנ"ת, אשר כל כספו ותשוקתו כל ימיו היו אך ורק לדבר אחד, לגלות ולפרסם בעולם את תוקף גדולת רבו עתה, עתה ממש. כי באמת לאמיתו רבינו לא הסתלק מאתנו, אלא חי וקיים

הקשר הנפלא של הרב והתלמיד שכמותו לא היה מעולם

מוהרנ"ת ז"ל התלמיד הגדול

(א) נקשר כמה עניינים מתוך תורה ס"ה, השייכים לענייניו של מוהרנ"ת.

הדוגמא שלנו לרב ותלמיד, זה משה ויהושע, כמו שחז"ל מתארים אותם (בבא בתרא ע"ה ע"א): **'פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה'**. והדביקות וההתקשרות של רבי נתן לרבי, הייתה בבחינת (שמות ל"ג י"א): **'נער לא ימיש מתוך האוהל'**, כי הוא היה בחינת ה'יהושע', בחינת ה'לבנה' של הרבי. וכפי שיורחב בהמשך.

רבי נחמן טולטשינער תלמידו של רבי נתן, סיפר שמיד אחרי ההלוויה של רבי נתן, ובימי טבת במקומם בחוץ לארץ מזג האוויר סגרירי וסוער, וכך השמים היו קודרים ומעוננים, ולא יכלו לעשות קידוש לבנה, וברגע שנגמרה ההלוויה, התבהרו השמים ונתגלתה הלבנה בטהרתה, וכולם יכלו לעשות קידוש לבנה.

כמו שהלבנה אין לה אור מעצמה רק מה שמאירה לה החמה, כך גם רבי נתן בביטולו המוחלט לרבינו מעביר ומאיר אך ורק את האור שהאיר בו הרבי, בבחינת החמה המאירה דרך הלבנה. וסימן מובהק לעניין זה, שרק הסתיימה ההלוויה וכבר זרחה הלבנה במלא תפארתה.

בתורה זו אנו רואים שהעניינים וההסתכלות, הראיה והראות, הם נושא מאוד מרכזי, ונצטט כאן את העניין המיוחד שהיה לרבי בזה. כותב רבי נתן בחיי מוהר"ן שהרבי לפני הסתלקותו קמץ את ידיו באגרוף כששכב כבר על ערש דוי, לרמז שלמרות חולשתו הגדולה, בכל זאת הוא איש אמוד ותקיף גיבור חיל וצדיק גדול מאד, וככל ההגדרות של 'בעל השדה'

העוסק בתיקון נשמות ישראל, ביחד עם תלמידיו. ואחר כך הרבי הסתכל על רבי נתן בעיניו הקדושות במבט עמוק וארוך מאד, ואמר רבי נתן שאת עיקר הכוח והחוזק לעמוד נגד כל המניעות הבלתי אפשריות שעברו עליו, הוא קיבל מאותה הסתכלות, ומאותו מבט נורא. העניינים של הרבי, 'נערי השכל' שלו, והעניינים הטהורות האלה, הם אלה שליוו את רבי נתן לאורך כל הדרך, בעת עבודתו להמשכת מעיין החכמה, הנחל הנובע, להשקות את האילנות, ולתקן את נשמות ישראל, לקרבם אל התכלית.

המעמד הנורא בלילה האחרון, ההסתכלות וההסתלקות

(ב) כאן כדאי לצטט את תיאורו המרתק של רבי נתן, למה שאפשר לכנות כמעמד הפרידה המרגש המפעים והנורא, של התלמיד הגדול והמסור, המבוטל לרבו בתכלית הביטול, לקראת הסתלקותו של רבו הנורא הנחל נובע מקור חכמה, לפני עלייתו לשמי רום, לבית עולמו למנוחת עולמים. וכך כותב רבי נתן (חיי מוהר"ן רכ"ג): **'סמוך להסתלקותו בעת התגברות החולאת שהיה לו, והיה חלוש מאוד, וכמעט שנגווע בכל עת, והיינו עומדים לפניו, והוא ז"ל היה יושב על הכסא חלוש מאוד, והיה מיוסר בייסורים גדולים מאד וכו', בתוך כך סתם ידיו בחזקה, ועשה אגרוף ונענה באגרוף בידיו בכוח, כאומר: אף על פי כן כוחי חזק בקרבי מאד. ואי אפשר לצייר זאת בכתב, והמובן מדבריו שגם בעוצם חלישות הגוף, עדיין כוחו חזק ואמיץ, ועדיין כוחו הולך ומתגבר לגמור הכל כרצונו בעזרת ה' יתברך. סמוך להסתלקותו נכנס אליו ר' מאיר, ותפסו (רבינו) בגדו של צמר, ואמר ברמיזה: אה! מה חזק כוחי וכו'.**

במקום אחר ממשיך רבי נתן (ימי מוהרנ"ת ס"ה):

גיבור חיל', ומן הסתם החזק ביותר בעולם, וכמו שאמר: אני חזק מאד בכל הדברים שלי וכו'. וכן שיחתו הקדושה: **גמרתו ואגמורו! נצחתי ואנצח!** ואת כל הכוח הזה הוא העביר לרבי נתן במבט עיניו, בהסתכלות הרצופה של העיניים הקדושות שלא הייתה להם שום הסתכלות בהאי עלמא, כי כל העולם כולו לא היה עולה אצלו כהרף עין. והרי כדי להיות גיבור כזה הכובש את יצרו לגמרי, צריך את כל הכוחות שבעולם, ואת כל הכוחות האלה הוא העביר לרבי נתן, באותה הסתכלות נוראה ונשגבה, שטמנה בחובה את כל העתיד לעבור על רבי נתן, ונסכה בו את כל הכוח והעוצמה, לעמוד עמידה איתנה ומוצקה, במסירות נפש מדהימה, לעבור ולסבול את כל הרדיפות הקשות, ואת כל המאבקים שהגיעו ממש עד כדי שפיכות דמים, אשר קשה מאד להעלותם על הדעת, ובגבורת נפש עצומה ועילאית, המשיך רבי נתן למלאות את התפקיד, ללמד לפרסם ולהפיץ את כל האוצרות הגנוזים אצלו, את כל מה שירש מרבינו, ומתוך תעצומות נפש המשיך להשקות את כל הנשמות הצמאים והעייפים מתורתו של רבינו 'הנחל נובע מקור חכמה'.

מהסתלקות הרבי הגדול, להסתלקות עזרא הסופר ורבי נתן התלמיד הגדול

ד) ומענין לענין באותו ענין, מהסתלקותו של הרבי עצמו נעבור להסתלקותו של התלמיד הנאמן רבי נתן. שיום הסתלקותו קשור ליום שבו הסתלק עזרא הסופר. יש דבר מעניין **שבשולחן ערוך** (אורח חיים הלכות תענית סימן תק"פ) מובא סדר ההשתלשלות של המאורעות שקרו באותה תקופה: בח' בטבת נכתבה התורה יונית והיה חושך בעולם שלושה ימים (כי התורה היא כולה אור ורוחניות, ואם מסתכלים על התורה בעין של 'יון' שכל תכליתם הוא להתענג על הגוף, אז יורד חושך כבד על העולם ללא שום נקודת אור). בט' בטבת אומר השולחן ערוך: לא נודע איזו היא הצרה שהייתה בו, והמגן אברהם המובא **במשנה ברורה** אומר שם שבסליחות שלנו המודפסים בסידור, כתוב שביום זה הסתלק עזרא הסופר, אך בגמרא זה לא מובא, ומסביר ה'חתם סופר' שזאת הייתה הצרה, שלא ידעו איזה צרה היא זו שמת עזרא הסופר.

ורבי נתן לפני הסתלקותו פנה לפתע לציבור שנכח במקום, והזכיר את שלושת הצרות שאירעו בטבת, שבו מת עזרא הסופר, ונכתבה התורה יונית, ונבקעה העיר, ואמר רבי נתן בזה הלשון (כמובא במכתב ההסתלקות בסוף עלים לתרופה, ובפרפראות לחכמה על תורה סא): **'זו, כשעזרא הסופר נסתלק, והטרייף פסול, דהיינו ספרי אפיקורסות, מתגברים, כמו שיש היום לאלפים ולרבבות ספרים שהם טרף ופסול! אך אני מקווה שדף אחד מספרי רבינו יהיה תיקון על הכל!** עלה אחד של הרבי יכול לעורר לתשובה ולהביא תיקון לכל הקלקולים.

הקטע האחרון בליקוטי הלכות שכתב רבי נתן

המשך בעמ' 46

'ועמדתי לפניו באותו לילה אחרונה של ימי חייו, כמה שעות רצופים אני לבדי מן אחר חצות לילה עד אור היום, אבל לא זכיתי לשמוע ממנו שום שיחה וכו'. ועמדתי לפניו לבדי אז באותה הלילה, והוא הסתכל וחזה בי בעיניו הנוראים הרבה, וכל הסתכלות שלו שהסתכל בי, היה כמו דיבורים ממש, ואני מבין עתה כמה התחזקות וכמה עניינים מהסתכלותו בי אז, ובכל עת שעובר עלי חס ושלוש מה שעובר בכלל ובפרט, והשי"ת בנפלאותיו מצילני מכולם, אני מבין שהכל היה מרומז בהסתכלותו, כי הסתכלותו היה כמדבר עימי: על מי אתה נשאר עם כל האוצרות הגנוזים אצלך וכו', כי רבים יעמדו עליך, ומה יעשה חלוש כמוך וכו', הכל היה מרומז בהסתכלותו שהסתכל בי הרבה הרבה בכוונה באותו הלילה. וכל הסתכלותו והסתכלותו שהסתכל בי אז, היה שווה בו איזה שעה רצופה. אחר כך ציווה אותי להוליך אותו מהכיסא למיטתו, ושכב על המיטה, ואז הסתכל בי הרבה מאד. ואני זכיתי לשרתו אז לבדי ולהושיט לו מה שהיה צריך", עד כאן לשונו.

כל המעמד הנשגב הזה שבו הרבי הסתכל כל כך הרבה על רבי נתן בעיניו הנוראות שלא הייתה להם שום הסתכלות כהוא זה על העולם הזה, וכמו שאמר רבי נתן מיד לאחר ההסתלקות. ועל רבי נתן הוא הסתכל הרבה כל הלילה הזה, הייתה זו הסתכלות של תכלית שרבי נתן המשיך אותה וקיבל ממנה את הכוח שבכל מה שעבר עליו מאז הוא התחבר וראה רק את התכלית. וכעין הכוח שיהושע קיבל ממשו להינצל מעצת המרגלים, והחזיקו שהקב"ה נתן לו בזמן קבלת ההנהגה ממשו רבינו.

מאפייסת כוחות גשמית מוחלטת, לרוב כוחות רוחניים ונפש

ג) ונחזור לאותו לילה נורא ונשגב, ולאותו מבט עיניו הטהורות 'נערי השכל' של רבינו, וכדברי בועז לרות: **"הלא ציויתי את הנערים לבלתי נגעך"**, דהיינו שהנערים - העיניים - צריכים להיות נקיים לגמרי בלי שום נגע ושום נגיעה מהעולם הזה, שהרי כמובא בספר יצירה: **'אין למטה מנג'ע' ו'אין למעלה מעני'ג'**, אותם שלש אותיות! כי אם אין שום 'נגע' מלמטה אז זוכין 'לענג' שלמעלה, [וכעין עונש 'כרת' שהוא הכי גרוע והכי למטה, שמי שמקבל אותו נקבר באדמה, וזה לעומת זה, לעומת ה'כרת' שהוא הכי עליון והכי גבוה למעלה], וכאלה עיניים קדושות היו עיניו של הרבי, ובעיניים האלה הוא הביט ברבי נתן, והעביר דרכם את כל הכוחות והחזקתו שרבי נתן היה צריך עבורו ועבור כל ישראל.

וצריך להבין שמצד מצבו הבריאותי הגשמי של רבינו ז"ל, מצד כוחות הגוף, אזי הרבי היה בשיא חולשתו, ללא שום טיפת כוח, עד כדי שלא יכול היה אפילו להוציא שום דיבור מפיו הקדוש, אך אמנם מצד נפשו החזקה, ומתוקף היותו בעל השדה, שלקח על עצמו לעסוק בתיקון נשמות ישראל, היה 'איש אמוד ותיקיף

כמו שהלבנה
אין לה אור
מעצמה רק
מזה שמאירה
לה החמה,
כך גם רבי
נתן בכיטולו
המוחלט
לרבינו מעביר
ומאיר אך
ודק את האור
שהאיר בו
הרבי, בבחינת
החמה המאירה
דרך הלבנה

שיעורים בהירים בליקוטי מוהר"ץ

מה אנחנו מוצאים בכרך הראשון?

בתחילת ביאורו של ספר ליקוטי מוהר"ן, הרב טייכנר מצא לנכון למסור כמה שיעורים על מנת לבאר את ההקדמה של ר' נתן ז"ל. התוצאה היא ביאור נפלא במשך ששים עמודים על כל מילה ומילה שר' נתן כתב בתור פתיחה והכנה ללמוד את הספר של רבנו הקדוש. בביאור הנ"ל נכנסים לעומק כוונתו של ר' נתן שהיה כדי להבעיר את הלבבות ביראת כבוד לגשת ללמוד ספרו הקדוש של רבנו ז"ל. ואם בעבר הרבה מאיתנו דילגו על ההקדמה החשובה הזאת, עכשיו ניתן לנצל אותו על-מנת להבין מה זה האוצר הנפלא שעומד לפנינו ולקבל את העצות של ה-תלמיד ר' נתן ז"ל שמזמין ומכין אותנו לקבל מהאור הגדול של רבנו ז"ל.

כאן המקום לציין שהרב טייכנר טרח ויגע לבאר את "השיר נעים" שרבנו כתב שמופיע בתחילת הספר על מנת להפיק את מרב החיזוק והעידוד שרבנו טמן בין שורותיו. וכן על זה הדרך בספר יש ביאור על תורת "לכו חזו", הסוד של רבי שמעון בין יוחאי ז"ע. לאחר מכן יש ביאור מקיף מילה במילה על התורות הראשונות שבחלק א' של ליקוטי מוהר"ן.

מה הצפי לכרך הבא?

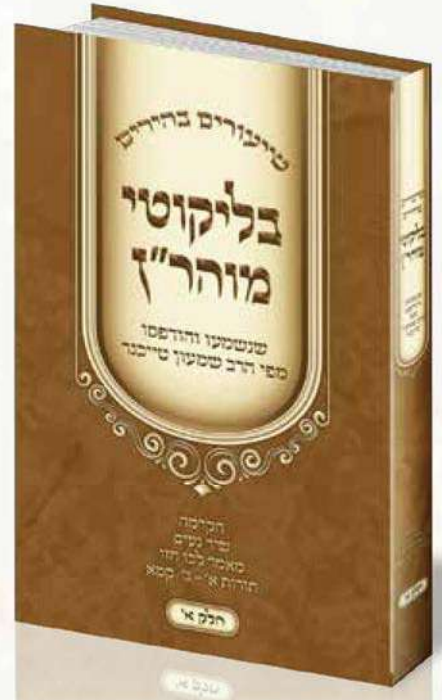
ברוך השם כבר התחלנו את הכרך הבא, ויש לנו כוונה והשתדלות לגמור את כל הסט במהירות המרבית על מנת שיוכלו הלומדים לעבור על כל התורות ולהיות בקיאים בעבודת השם הנפלא שנובע מספרו של הנחל הנובע.

הרב טייכנר נוהג לציין את הפלא הגדול שניתן לראות בחוש כיצד פשיטות דברי רבנו לכשעצמם מעוררים לתשובה ממש. כוח קדושה עליון טמון בהם. גדול המעוררים לתשובה, התחזקות והתחדשות בדורותיו הוא רבנו ז"ל.

היכן ניתן להשיג את המהדורה החשובה הזאת?

הפצה ראשית: 052-764-5243 או בכל עמדה של נדרים פלוס שלוחה 6765 והמשלוח בדרך אילך או בנקודות הפצה:

ירושלים: חנות משך הנחל מא"ש בני ברק; חנות "לב הנחל" 0527123581 הר יונה; 0527628938 בית שמש; הקריה: 0504199237 רמה ג'; 0548598971 רמה ד'; 0533182148 אשדוד; "ארגון אזמרה" 0533138400

ה"כרטיס שיעורים" של ספר ליקוטי מוהר"ן - בו מוסבר על-ידי הרה"ח ר' שמעון טייכנר כל ה-411 תורות - כבר מצא לעצמו מקום מיוחד בין אנשי שלומנו, ורבים המה אשר שומעים את השיעורים בקביעות וכך עוברים על כל ספר ליקוטי מוהר"ן בהבנה ברורה.

שמענו שיצא ספר חדש, הכרך הראשון בסדרה. ספר לנו על ההשתלשלות של הספר?

ובכן, המטרה שלנו להכין את "כרטיס השיעורים" היתה על מנת לזכות את הרבים שיוכלו לשמוע שיעורים בהירים בליקוטי מוהר"ן, בכל מקום שהוא נמצא, כל אחד איפה שהוא אוהו בספר הקדוש.

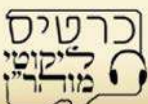
מטבע הדברים, עם הזמן התעורר ביקוש חזק לספר, כי יש שמתחברים ללימוד מתוך ספר, וכמובן שבשבתות הדבר נצרך. לצורך זה התחלנו תהליך של "שיכתוב", כלומר להעביר את ההסברים המוקלטים לפורמט של ספר, אשר דורש הרבה עבודה דייקנית לכתוב באופן קריא וזורם ובאותו זמן לשמור על הסגנון הייחודי של הרב טייכנר הידוע בשער בת רבים.

כאן המקום לציין שכבר למעלה מ-40 שנה הרב טייכנר מוסר שיעורים בליקוטי מוהר"ן בכל רחבי הארץ, הוא למד אצל גדולי זקני ברסלב בירושלים מהדור הקודם וגם מגדולי זקני ברסלב החיים בדורנו אנו. עקב כך, השיעורים נמסרים לפי המסורת האוטנטית של ברסלב ומתאימים לכולם, מהברסלבר הוותיק המלומד בספרי רבנו ז"ל עד לתלמיד החדש שמעולם לא פתח את הספר.

בנוסף, חשוב לציין שהיות שבמשך השנים הרב טייכנר מסר אלפי שיעורים למתקרבים לחסידות ברסלב - אשר כל אחד מגיע עם השאלות המחכימות שלו הנובעות מהרצון העז להבין כל מילה שרבנו ז"ל כתב - התוצאה היא הבנה ברורה בפשט ליקוטי מוהר"ן הכולל הסבר מקיף של פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל עד למושגים בקבלה בזוהר ובכתבי הארז"ל שרבנו ז"ל מביא. ההסברים האלו נצרכים להבנת המהלך שרבנו רוצה להציג לנו על מנת להביא אותנו לרצון והתחדשות בעבודת השם יתברך למעשה. הביאור של הרב טייכנר שגם מתובל במשלים ומעשיות לא משאיר שום עניין או בחינה בחושך.

כרטיס ליקוטי מוהר"ן לרגל שנת היארצייט ה-180 של מוהרנ"ת ב-180 ש"ח בלבד במקום 360

שיעורים מסודרים על כל התורות בליקוטי מוהר"ן המסבירים פשט דברי רביז"ל והמקורות שרבינו מביא בתורת הנוגלה והנסתר מתובל במשלים ומעשיות המעוררים לעבודה מעשית בעבודת השי"ת!

להזמנות: 052-764-5243

ניתן לקנות דרך נדרים פלוס שלוחה 6765

עבודת אולפן דייקנית

438 שעות שמע!

באונקי או בכרטיס לנגן

"העולם לא טעמו אותי עדיין כלום"

בימים אלו, מתגלגלת לה בשורה משמחת ורעננה בענף הספרות התורנית בכלל ובחסידות ברסלב בפרט. סט ספרי 'מטעמים' על המועדים - טעימות ממשנתו הבהירה של רבי נחמן מברסלב.

פנינו למחבר הסדרה הייחודית, הרה"ח ר' יוסף נחמן לוי שליט"א מעיה"ק צפת, ושאלותינו בפנינו:

לפני שניגש לסודות והגילויים שמאחורי הקלעים - נבקש תחילה להבין את ייחודיותו של החיבור. במבט כללי נראה כי חסידות ברסלב עמוסה עד להתפקע בספרים וחיבורים, מסתבר שכבר חשבו על כל הרעיונות, היצירות והביאורים, ומה אם כן מתחדש בסדרת מטעמים?

אכן, כפי שכבר ציינת בשאלתך, ב"ה אכשר דרא והחיבורים בתוך ברסלב צוברים תאוצה עצומה. לא נפריז אם נאמר שבכל יום יוצא לאור עולם לפחות ספר אחד חדש הנוגע למשנתו הייחודית של רבינו, ובכל זאת, הסדרה של מטעמים מצליחה להביא ניחוח עצום של התחדשות.

למעשה כבר לפני שלושים שנה, התהלכתי עם תחושה מעורבת מאוד. מצד אחד זכיתי כמו רבים לטעום מנועם צוף אמריו של רבינו הקדוש, הרגשתי בחוש כיצד השבת, הפרשה והמועדים - כולם מקבלים אור ונעימות עצומה ע"פ הספר הק' ליקוטי הלכות.

אך במקביל חשתי גם החמצה גדולה. הבחנתי שהאוצרות הללו טמונים עמוק עמוק בתוך הספרים ועדיין לא מגיעים לידי ביטוי אמיתי כפי הראוי להם. בזמנו היו שני ספרים על הפרשה ע"פ ליקוטי הלכות. האחד: 'תורת נתן' שחיבר וליקט הרה"ח ר' נתן צבי קניג זצ"ל והשני 'אמרי נועם' שליקט הרה"ח ר' שמואל צ'צ'יק זצ"ל. כמובן ששתיים בצמא את תוכן הספרים אך הרגשתי שאיני יכול לומר את הדיבורים הללו בשולחן שבת, הציטוטים היו מילה במילה מתוך 'ליקוטי הלכות' וממילא מי שלא הורגל בלשונו הייחודית של מוהרנ"ת, לא הצליח להתחבר כדבעי.

ראיתי בחוש כיצד ישנן אלפי מרגליות ופנינים המפוזרים בתוך ליקוטי הלכות ורק צריך לאוספן לגורן אחת ולהתחיל לעבד אותן. כך שאפילו מי שאינו מכיר את סגנון כתיבתו של מוהרנ"ת יוכל להתחבר בקלות לתוכן המיוחד.

ביקשתי מהשי"ת - סייעתא דשמיא והתחלתי במלאכת הכתיבה. ככל שהרבייתי בכתיבה - ככה הבנתי שמדובר על פרויקט ארוך ואין סופי. הרעיונות של רבי נתן - הם עצומים ומופלאים ולא תמיד ניתן להוריד אותם לשפה פשוטה, עכשווית ואקטואלית. מאחורי כל שורה קיימות מחשבות רבות - היאך להתנסח וכיצד לבטא היטב את הרעיון העמוק שמסתתר מאחורי ההמחשה או המהלך.

מיום ליום נכתבו עוד מאמרים ועוד רעיונות, עד שלאחר תקופה ארוכה הגענו בס"ד לגמר המלאכה. שני כרכים מפוארים ומשובבי עין -

מלאים כל טוב. כאשר על כל חג ומועד במשך השנה, מוגשים בטוב טעם - עשרות (!) מאמרים מעובדים ומשויפים, כאלו שיובנו לכל הקוראים, בתוך ברסלב ואף מחוצה לה.

מה הכוונה מחוץ לברסלב?

כל אחד שקצת מתבונן במה שקורה בעולם, מבין שבעשרים שנה האחרונות - אורו של רבינו מאיר ומזריח בכל גווי העולם היהודי.

רק בציבור החרדי לבד, ישנם אלפים רבים המבקשים ליגע בקצה אור תורתו של רבינו. אברכים ליטאים, ספרדים וחסידים, אנשים ונשים, בחורים בישיבות ואפילו נערי בר מצווה - צמאים לקבל טל תחיה מרבינו. והספר הזה מודפס בדיוק עבורם! אך לא רק. גם בברסלב עצמה ישנם רבים המבקשים לקבל לפני כל חג - רעיונות ברורים ומסודרים ע"פ משנתו של רבינו הק' ולא תמיד יודעים מאיפה להתחיל לחפש. היום, הודות לספרי מטעמים - הכל נהיה הרבה יותר פשוט וקל.

ניתן קצת לחשוש שמכאן ואילך יסתפקו הקוראים רק ב'מטעמים' ולא יגשו ל'ליקוטי הלכות' עצמו?

ברור שהספר לא בא להוות תחליף לספרי רבינו. חד וחלק. ויעיד על כך שם הספר: 'מטעמים', כי כשמו כן הוא - טעימות מתוקות ממשנתו של רבינו ע"פ ליקוטי הלכות. תוך הקפדה גדולה לציין בסוף כל מאמר מהיכן הוא לקוח וע"פ איזה קטע מליקוטי הלכות מעובד הרעיון. כך שאדברבה, הספר רק מעורר תאבון אצל הקורא ללכת ולגלות כיצד ההמחשה שקרא בספר - טמונה בין דיבוריו המופלאים של מוהרנ"ת.

במהלך הכתיבה התעוררו שאלות רבות, בעיקר בעקבות ספקות מהותיות כיצד לפשט כל מיני מושגים לשפה המדוברת. אני נזכר כיצד לפני מספר שנים ניגשתי להרה"ח ר' יעקב מאיר שכטר

שליט"א ושאלתי אותו באריכות כיצד להתייחס ב'מטעמים' לכל הסוגיא של ה'צדיק'. האם כאשר מוהרנ"ת מברר עניין מסוים לגבי פורים השייך לפעולתו של הצדיק, לבאר לקורא בצורה ברורה שמדובר על רבינו הק' - רבי נחמן מברסלב, או שעדיף לכתוב רק את המילה 'צדיק', ואז ניתן יהיה לפרש זאת על עוד צדיקים. התשובה של ר' יעקב מאיר הייתה חד משמעית: לכתוב רק 'צדיק', כפי שמוהרנ"ת עצמו נהג לצטט ב'ליקוטי הלכות'. משום שאף מי שיפרש זאת על הרבי שלו, אין זה אלא עניין של זמן עד שיבין שהכוונה היא על רבינו ותו לא.

כאשר נכנסנו עם טיוטת הספר לביתו של הרה"ח ר' משה קרמר שליט"א, הוא שמח מאוד וממש יצא מגדרו. הוא כל כך התפעל מהרעיון ושיבח את זיכוי הרבים שהספר יכול לחולל בעולם. גם הרה"ח ר' שמעון שפירא זצ"ל, קיבל את הבשורה בשמחה רבה ויתכן שזו ההסכמה האחרונה שנתן בחיים חיותו. כאשר הוא נתן את הסכמתו לספר הוסיף ר' שמעון וסיפר כי אביו רבי שמואל שפירא אמר לו פעם: כאשר הפירות טובים, כל לפתן שיכינו מהם - יצא ערב לחיך. כך גם בעניני רבינו, כאשר מדובר על התורות של הרבי, אזי כל ביאור הגון שיעשו מהם - יצא ערב ומתוק.

מן הסתם ישנם כבר תגובות לספר:

בוודאי. ב"ה התגובות זורמות כל הזמן והן מרגשות ביותר. תוך זמן קצר התקבלו דשי"ם חמים במיוחד אף מצרפת ואמריקה, לונדון ומקסיקו. היום קיבלתי טלפון מאברך יקר שמשפר על כך שבזכות הקריאה במטעמים - רעייתו גילתה בפעם הראשונה - קשר לפנימיות העצות של רבינו, "אני כבר ארבעים שנה עם ה'ליקוטי הלכות', אבל אף פעם לא הצלחתי להגיש את הדברים לבני הבית".

מנהלת סמינר ידוע במרכז הארץ, סיפרה שהתחילה למסור לתלמידות - רעיונות שלמים ממוהרנ"ת - הודות לספרים החדשים. כמו כן, קיבלתי טלפון מרגש ממנהל תלמוד תורה בב"ב שפשוט לא האמין שהתוכן של הספר - קשור לברסלב. "הייתי בטוח שבברסלב מדברים רק על ריקודים ושמחה, ופתאום אני מגלה כאלו מהלכים עמוקים ומיוחדים על החגים. כל הגישה שלי לברסלב - השתנתה לגמרי, הבנתי שפשוט לא הבנתי".

אני מצפה בכלילון עיניים לסדרת 'מטעמים' - על התורה' שכבר תצא לאור.

למוקדי ההפצה ופרטים על הספר במרכז - 0548483148 בצפון - 0583248737

הגן עירן בנעמנו

לרגל היולדת מוהרנ"ת זיע"א 'אבקשה' מציב את השאלות המעניינות על לימוד 'ליקוטי הלכות' אצל אנשי שלומינו - כיצד זוכים להיכנס ללימוד ליקוטי הלכות בהבנה - האם שייך ללכת עם הלכות כמו עם תורה בליקוטי מוהר"ן - מה רצה מוהרנ"ת לחבר עבור האברכים הצעירים - האם ליקוטי הלכות הוא פירוש על ליקוטי מוהר"ן או ספר התחזקות בפני עצמו - למה צריך ללמוד יותר בספרי מוהרנ"ת מאשר בספרי רבינו הקדוש - וגם: הארגון שמעודד את לימוד הליקוטי הלכות בחשיפה ראשונה: כיצד נוסד ומה החזון לעתיד בעזר השי"ת • הרה"ח ר' צבי צוקר שליט"א, הר"ר אליעזר זוסיא גודלבסקי שליט"א, והר"ר ישראל יצחק ברוין שליט"א מנסים לפזר את הערפל שסביב הלימוד בספר של התלמיד הגדול שהסתיר את עצמו לגמרי בביטולו המוחלט לרבינו הקדוש • הליכה עם הלכה

ליקוטי הלכות שלם על 'שנה ראשונה'

איך זכיתם להיכנס ללימוד 'ליקוטי הלכות'?

החסיד הגדול רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל שזכיתי להיות מאד קרוב אליו, אמר לי לפני החתונה לעבור על כל ליקוטי הלכות ב'שנה ראשונה', לצערי הרב לא קיימתי את הדבר, אך שמעתי מעוד כמה מהחברים שהוא אמר את זה גם להם. כפי הנראה זה נסמך על השיחה שהוא היה חוזר עליה מדי פעם שמוהרנ"ת אמר שאודות העניין של 'שנה ראשונה' הוא היה צריך לכתוב פי שש! משיחה זו הבין רבי לוי יצחק שאם מוהרנ"ת ראה בזה כזו חשיבות, לפחות ראוי ללמוד לפחות פעם אחת את כל הליקוטי הלכות בשנה ראשונה. זה היה תחילת הלימוד שלי בספר הקדוש.

אגב, רבי לוי יצחק היה אומר לאברכים צעירים שילמדו את כל השולחן ערוך בשנה הראשונה לפחות עם ה'באר היטב', וכן לסיים את כל ספרי רבינו כל כמה חודשים.

אחד מזקני אנ"ש מהדור הקודם שהיה לומד הרבה ליקוטי הלכות היה החסיד רבי נתן צבי קעניג זצ"ל, בכל שיחותיו הוא היה מזכיר ליקוטי הלכות, ואף זכה ועשה ציצים ופרחים נפלאים, כמו הספר 'נפת צופים' מפתחות על כל הליקוטי הלכות, ועל הש"ס ועל החומשים.

'לחיות כמו שהרבי רצה'

היאך ניתן להכניס בליבנו ובמוחינו שליקוטי הלכות איננו ספר התחזקות בלבד, אלא ספר שכל הרוצה לבא בשערי חסידות ברסלב מחוייב לחיות על פיו, ולהעמיק בדבריו?

האמת היא, ששנים רבות אכן היה אורו של הספר, מכוסה ונעלם. גם רבים מאלו מבין אנשי שלומינו שפתחו את הספר, היו לומדים אותו במהירות יתר, הדברים משולים לאדם האוכל דבר מתוק, ועקב כך הוא ממחר באכילתו, ומפסיד את הטעם הערב לחיך. כך היה ליקוטי הלכות, כשאדם רואה התחזקות והוא מתלהב, וליבו נמשך אחר הדברים, הוא ממשיך להלכה הבאה ולפיסקא הבאה בלי לעצור ולהתבונן בדברים הערבים לנשמתו, ולשמוח בתשוקת הנפש העצומה שמכניס לנו רבי נתן בחיים.

מי שעמד כבר על כך שרבים 'קראו' את ליקוטי הלכות במקום ללמוד אותו, הוא מוהרנ"ת בעצמו שהרגיש בכך, וכפי שהוא כותב בהקדמתו את הדברים הבאים: "והנה אם אמנם ידמה להקורא לפום ריהטא

שנים רבות כתב רבי נתן את הספר הקדוש, על פי צוואת רבינו, כשהוא משקיע לשם כך את כל כוחותיו, ואף בזמני נסיעות, וזמני רדיפות לא פסק לרגע מכתבתו. הוא ראה למול עיניו את הדורות הבאים וידע שרק על ידי הספר הנורא הזה יוכלו אלו הרוצים - להיכנס להיכלו של הצדיק הנחל נובע, לכן מסר את נפשו להוציא לאור עולם את הגן עדן בעצמו.

רצה השי"ת, ובחיינו של מוהרנ"ת הודפס אך כרך אחד בלבד, וגם הוא במסירות נפש עצומה של תלמידו הגדול רבי נחמן טולטשינער שאף נסע לשם כך לעיר יאס שברומניה, על מנת שלא יוכלו השלטונות לשלוט בכתבים, רק בשנים שלאחר פטירתו הוציא רבי נחמן את הכרכים הבאים, אט אט. וכך במשך למעלה ממאה שנה היה הספר נדיר אף בין אנשי שלומינו ברחבי אוקראינה ופולין. בשנים האחרונות הושקעו כוחות רבים והון עתק על מנת לפארו לשכללו, ובעיקר להוזיל את מחירו של הספר לכל מאן דבעי, ואף במהדורות כים נוחות לכל עוברי דרך.

אך למרות זאת, אולי עקב ממדיו העצומים של הספר בן שמונת הכרכים, או אפשר מחמת אריכות המאמרים, נשאר הספר כחיתום ונעלם גם לרבים מחסידי ברסלב, אשר על כן פנינו ב'אבקשה' לכמה מאנשי שלומינו שזכו להיכנס ולחזות במעט מרחוק באור זיו הלכותיו של מוהרנ"ת, שישבירו מניסיונם כיצד יכול כל אחד ואחד מאיתנו לזכות לקבל את המפתח לגן עדן של השי"ת בעצמו.

ראשון המדברים הוא הרה"ח ר' צבי צוקר שליט"א. במהלך שיחתנו, שולף רבי צבי ליקוטי הלכות מכל כרך וכרך, לנסות ולהכניס בלב הקוראים את דרך החיים הנפלאה אותה מתווה מוהרנ"ת.

בכמה מקומות, אשר הארכתי למענית וכפלתי ושלשתי הדברים בכמה וכמה מקומות. דע ידידי המעיין כי גם זאת מעם ה' צב-אות יצאה אשר הפליא עצה הגדיל תושיה, כי המשים לב לעיין באמת בדברי רבינו ז"ל העמוקים מכל מיני עמקות שבעולם ורחבה מני ים, אשר אין ערוך אליהם. ואחר כך ישים לב היטב לדברי אלה אשר חנני ה' לחדש ולבאר בהם, יבין היטב כי לפי עוצם העמקות אשר בדברים האלה, עדיין לא יצאתי ידי חובת הביאור אפילו במקומות שהארכתי מאד, מכל שכן בשאר מקומות שהייתי מקצר ועולה." עד כאן דבריו הקדושים.

כלומר מוהרנ"ת הבין היטב, שמחמת שדרכו בקודש, לקחת את דבריו של רבינו ולחדד בהם את נקודת ההתחזקות, יחשבו הלומדים כי אין להעמיק בו, לכן הדגיש מוהרנ"ת: "בין היטב כי לפי עוצם העמקות אשר בדברים האלה, עדיין לא יצאתי ידי חובת הביאור אפילו במקומות שהארכתי מאד."

אמנם יש מכתב מפורסם מרבי שמואל שפירא זצ"ל - וזאת על פי דברי ראב"ן - שהאמירה בספריו של מוהרנ"ת היא כמו לימוד ממש, ובוודאי שזוהי סגולה נפלאה ועצומה, אך כדי לזכות לחיות כמו שהרבי רצה, שלכן הוא גילה לנו את תורותיו הנשגבות ועצותיו האמיתיות, אנו נצרכים לעסוק בליקוטי הלכות.

בהקדמה לכוכבי אור כותב ראב"ן את דבריו המפורסמים כפי אשר קיבלם מאביו רבי נחמן מטולטשין תלמידו המובהק של מוהרנ"ת, שהיות והיום אנו בדורות חלושים מאד, עיקר הלימוד וההתעסקות צריך להיות בספרי מוהרנ"ת עוד יותר מאשר בספרי רבינו הקדוש בעצמו. אך המשך דבריו שם, פחות ידוע והם עיקר העניין, וזה לשונו שם: "כי גם באמת כל דברי מוהרנ"ת ז"ל מראש ועד סוף - הכל מאדמו"ר זצ"ל מעצמו, הן באיתגליא והן באיתכסא, כמובא בהקדמתו לתחילת ספר ליקוטי הלכות."

ומדברים אלו אנו מבינים שלמרות שעיקר עניינו של מוהרנ"ת ז"ל היו לחזק ולעודד ברכים כושלות, וידיים רפות יאמץ, אך וודאי ובוודאי שליקוטי הלכות מהווה חלק בלתי נפרד מההליכה של חסיד ברסלב עם עצותיו הנוראות של רבינו הקדוש כדי שיזכה לקיים את כל דבריו של הרבי.

אם תרצה אומר את זה במשפט נוקב, ששמעתי פעם מאחד מאנ"ש, בכדי להדגיש את חשיבות לימוד הספר, ולא חלילה להחליש, "מי שלומד ליקוטי מוהר"ן בלי ליקוטי הלכות הוא כמו שקורא בתורה

הקדוש בליקוטי הלכות

הנשמה שלך לא

אשרינו

07.222.000.20

ליקוטי מוהר"ן!!! וזה לא פירוש, אלא זה ממש חלק מהספר בעצמו.

כדי ללכת עם תורה צריך ללמוד ליקוטי הלכות

הרבי ציוה ללכת עם תורה, האם יש דבר כזה ללכת ולחיות עם הלכה מליקוטי הלכות?

כל דבר בחיים זה על פי הליקוטי הלכות. למשל בתורה הזמנית הנוכחית "מי חנוכה" - תורה ב' בח"ב, לאורה צועדים אנשי שלומינו בתקופה האחרונה, כיצד היינו מבינים בכלל את דברי רבינו הק' ללא ליקוטי הלכות כלאי בהמה (הלכה ד), שם מביא מוהרנ"ת מעניין צעקה, לצעוק להשם, וכך גם בהלכות פריקה וטעינה (הלכה ד), והנה בדברי רבינו הק' עצמם כמעט ואנו לא מוצאים את המילה הזו כאן בתורה, ואילו מוהרנ"ת מוביל את כל מהלך התורה אל המקום הזה, דייקא מתודה והודאה הוא לומד את עניין הצעקה ההכרחית כל כך.

והביאור בזה הוא ממילה אחת שהרבי מוסיף בסוף התורה, "בחנית שבעין קלין של היולדת שצועקת קודם הלידה", ומוהרנ"ת מוסיף את העניין שאדם שאינו יכול לצעוק בכלל, עצה טובה וגדולה עבורו שיתחיל להודות. אנו רואים במוחש שלולא דברי מוהרנ"ת לא היה ניתן להבין למעשה כלל וכלל את דברי רבינו הקדוש. הוא לקח מילה אחת מסוף התורה ועל פיה הוא מסביר את כלל התורה, כשיחתו של רבינו שאי אפשר להבין את תורתו אלא כשלומדים אותה מסופה לתחילתה.

וכשלומדים בצורה כזאת ליקוטי מוהר"ן אפשר להבין ולהרגיש את עניין חנוכה, וכך בכל תהלוכות חייו של האדם בכל מצב ומצב.

כיצד ניתן להכניס את לימוד ליקוטי הלכות בעולם?

אני חושב שהפתרון לזה הוא, ללמוד את הליקוטי הלכות לא לפי הסדר, אלא 'לתפוס' תורה בליקוטי מוהר"ן וללכת איתה, וללמוד על פיה את הליקוטי הלכות, שילמד ליקוטי הלכות כמה עשרות דפים על כל תורה, כמובן ללמוד את התורה בצורה טובה שיהיה מונח בזה, ואחר כך את הליקוטי הלכות שעליה, לא לפי סדר המפתחות אלא לפי סדר כתיבתן, כלומר,

שבכתב בלי תורה שבעל פה, זה פשוט לאבד הכל!

ניתן להבהיר את הדברים על פי הסיפור הידוע; בעת ששהה רבי נחמן מטולטשין בעיר יאסי עבור הדפסת ספר ליקוטי הלכות, ראה רב העיר את הספר, והוא התבטא על זה: 'המוח של הרבי והפה של רבי נתן'. במשפט זה מונח כל העניין של הליקוטי הלכות, כאשר האדם רוצה ללכת בחייו עם העצות והחיות והאמונה של הרבי, לטייל בתורתו של רבינו כרצונו, הוא חייב את הליקוטי הלכות, וזה בסיס לכל הלימוד של ליקוטי מוהר"ן.

ואכן, באותה הקדמה של ראבר"נ, הוא מפנה את הקורא לדברי הרב מטשעהרין בספרו 'פרפראות לחכמה' על תורה ו' קרא את יהושע'. שם הוא כותב, שאי אפשר לקבל את הנקודה העליונה שהוא הרבי ללא הנקודה התחתונה שהוא התלמיד, כלומר כל התורות הנוראות של רבינו הקדוש בליקוטי מוהר"ן, כל ההבנה בהם וכל היכולת להוריד אותם למעשה, שזוהי הכוונה להוריד מנקודה העליונה לנקודה התחתונה, נעשה רק על ידי ליקוטי הלכות. ושם מפנה הרב מטשעהרין, להלכות שבת (הלכה ז') ששם מסביר מוהרנ"ת בין 20 ל-30 מהלכים כדי להסביר את העניין הזה, שלא ייתכן לקבל את דברי הצדיק ללא אנשיו, וכפי שמביא מתורה ק"מ: "וביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו", שרק על ידי ליקוטי הלכות ניתן בכלל להבין באמת את

את ההלכות הראשונות יותר של כל נושא, כמו הלכה א' הלכה ב' וכו', ורק אחר כך את ההלכות המאוחרות יותר: הלכה ד' הלכה ה' וכדומה, ואז אין ספק שאדם 'יידבק' לליקוטי הלכות.

כמובן שחשוב מאד גם כן ללמוד את ה'דף היומי' של ליקוטי הלכות שזה ענין של 'כוח הרבים', וזה דבר נפלא כשלעצמו, אך כדי להיכנס לספר הקדוש הזה, צריך ללמוד את הליקוטי הלכות במתינות ולפי סדר התורות.

וכמו שאמרנו, הסיבה בשלה רבים מאנ"ש 'קוראים' ליקוטי הלכות - כפי שכבר חזה מוהרנ"ת בעצמו - 'לפום ריהטא', במרוצה, הוא מחמת שהוא ערב לחיך, ממש כאותו אדם שאוכל מאכל טעים ולכן אכילתו היא במהירות, ואף שגם זה טוב, אך לאחר זמן בדרך כלל זה נמאס לו. ובכדי שאדם יוכל להמשיך תמיד לחיות עם הדיבורים של מוהרנ"ת שימשיכו לחיותו ולהחיותו, ראוי להעמיק בדבריו הקדושים, בהסתכלות עמוקה והבנה חודרת לדיבוריו המאירים.

אחרי כל סעיף, ראוי לעצור ולהביט אחורה, לבל נפספס מחמת המתיקות את היהלומים הנפלאים ש'מוחבאים' בדבריו של מוהרנ"ת, ולא לתת לדברים להיות בדיבור לבד.

ב"ה אכשר דרא, ובשנים האחרונות בזכות הארגונים הנפלאים של 'התורה הזמנית' החלה פריחה עצומה בלימוד הליקוטי הלכות, ורבים מאנ"ש החלו לגלות את האור

העצום הבוקע ועולה מכל מילה ומשפט של מוהרנ"ת, והדברים מתלבנים בבית המדרש, ויוצאים הלכה למעשה עם דברים הפועלים על האדם, כשחוץ מעצם ההתחזקות בלב, דעת הצדיק בתורתיו הקדושות נכנסת ללב האנשים לחיות בצילו של הנחל נובע.

ואף על פי כן האמת היא אמת

האם יש ליקוטי הלכות מסויים שאתה זוכר והולך איתך בימי חיך?

קטעים רבים חיזקו אותי בימי חיי, אך יש ליקוטי הלכות (בהלכות סימני בהמה וחיה טהורה ד' כ"ד) שאני הולך עמו מזה כמה שנים ובכל פעם אני מתחזק מדברים נוראיים אלו של מוהרנ"ת, לאחר שאנו רואים שיש כאלה בין אנ"ש שלא רוצים שיעסקו בספרי רבינו הק' אלא רק שישמעו להם בלבד.

מוהרנ"ת מדבר שם על התגברות השקר בעולם, בשער החמשים, שזהו עומק הגלות, והעצה כנגד זה, וזה לשונו הקדושה: "ובכלל הדברים שרוצה לידע בהם האמת יהיה פונתו בשביל שרש תכלית האמת, שהוא ה' יתברך והתורה והצדיקים, שהם עצם האמת ועל ידי זה נתבטל השקר... כי מי שמסתכל בכל דבר על עצם האמת אין יכולין להטעותו לעולם, ואפלו אם לפעמים מטעין ומרמין אותו אינו נחשב בשם הטעאה' כלל, אדרבא, השקרן והמטעה הוא מטעה את עצמו. כמו למשל, כשהסטרא אחרא והבעל דבר מקים בעולם איזה צבוע ומפרסם של שקר כדי לרמות את הבריות, כדי שיפלו על דו למכירת היצר הרע. הנה מי שהולך באמת לאמתו אינו יכול להכשילו, כי מי שמתקרב אפלו להצבוע והשקרן, אבל פונתו באמת כי טועה את עצמו וסובר שהוא איש אמת. ואם היה יודע שאין רצון ה' יתברך להתקרב אליו, לא היה מתקרב אליו, רק שסובר שרצון ה' שיתקרב אליו, כי הוא סובר שהוא איש תמים באמת. הנה זה האיש עובד את ה' באמת מאחר שפונתו לשמים. ובודאי מאחר שפונתו לשמים סוף יעזרו ה' יתברך, שיתגלה לו האמת ויפרד מהשקרן, ויתחבר להצדיק האמת, וכן כל פיוצא בזה. שבודאי מי שמסתכל תמיד על שרש האמת שהוא להתקרב לה' יתברך ולתורתו ולצדיקים אמתיים הנלוים אליהם באמת, שהם עקר האמת וחוף מזה הכל שקר. הנה מי שמסתכל על האמת הנה בודאי בסוף יזכה לאמת. ואפלו בעת שננתעה, חס ושלום, באיזה שקר, אינו נענש על זה מאחר שפונתו לשם שמים. ובלבד שלא יטעה את עצמו, שיאמר שפונתו לשמים ובאמת אינו כן. והלב יודע אם

לעקל; אם לעקלקלות, פי בוחן לבות הוא יודע האמת.

"וזה כלל גדול ועצה נפלאה בעבודת ה' לכל אדם שבעולם מגדול ועד קטן באיזה מדרגה שהוא, בפרט בדורות הללו שהתגבר השקר ובלבל את העולם מאד מאד כמעט בלי שעור. ועקר העצה נגד השקר הוא האמת, הינו שלא יטעה האדם את עצמו, ובכל דבר שהוא מספק בו ואינו יודע האמת יחשב בלבו שהוא רוצה רק האמת לאמתו, ויבקש מה' יתברך שיזכהו לנקדת האמת, ואחר כך ימסר כל תנועותיו לה' יתברך, ואז איך שיליכהו ה' יתברך כך הוא האמת. ואפלו אם רוצה שעשה כך כמה פעמים ועדין לא זכה להאמת, ואפלו אם לפעמים נודע לו אחר כך שטעה עצמו באיזה דבר, אף-על-פי-כן אם היה פונתו

הרה"ח ר' צבי צוקר שליט"א: משפט נוקב, ששמעתי פעם מאחד מאנ"ש, בכדי להדגיש את חשיבות לימוד הספר, ולא חלילה להחליש, "מי שלומד ליקוטי מוהר"ן בלי ליקוטי הלכות הוא כמו שקורא בתורה שבכתב בלי תורה שבעל פה", זה פשוט לאבד הכל!

רצויה באמת, נחשב הכל לאמת, כי רחמנא לבא בעי. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: ובלבד שיכונן לבו לשמים. וגם מי יודע דרכי ה' נפלאות תמים דעים, אולי זה הוא דרכו והליכתו להאמת, שאי אפשר לו לפי מעשיו לזכות בהאמת, כי אם על-פי

דרכים אלה שעבר בהם, כי דרכיו ה' יתברך נפלאים מאתנו מאד. וכל הדברים האלה אי אפשר לבאר בפה ובכתב, כי הם מהדברים שאין להם שעור כלל. ואף-על-פי-כן האמת היא אמת, ומי שחפץ באמת לאמתו ואינו מטעה את עצמו בודאי סוף כל סוף יזכה לאמת". עד כאן דבריו הקדושים.

כל מי שהראיתי לו את הקטע הזה, ראה במוחש שמוהרנ"ת כתב את זה כהתעוררות והתחזקות עצומה לכל מי שחי בבלבול עצום ברוחניות ובגשמיות, להורות לו את דרך האמת ולהושיעו. וכמו כן בהלכות פיקדון הלכה ה' ישנה הלכה שבה הוא מדבר מעניין הנסיעה שאדם צריך לנסוע לפרנסתו ומה שהוא נצרך לבריות, ומוהרנ"ת מחזק ומחיה ומשיב שם בשבעה משיבי טעם את כל הנפשות, וב"ה פעמים רבות נתעוררתי מזה לחיי שמחה מתוך הקושי והצרה.

ה' יזכנו לילך בדרכי הצדיקים ללמוד את תורתם הקדושה בכל עת, לחיות חיי אמונה בה' מתוך תקוה איתנה יחד עם חיות ושמחה, ולהשקיע עצמינו בכל כוחותינו בדבריו הקדושים של רבינו, ועל ידי זה נזכה לחיים טובים.

את הרב ר' אליעזר זוסיא גודלסקי כולם מכירים כאחד המזכה את הרבים בקו 'מוקד ברסלב', אך רבים מחסידי ברסלב לא יודעים שהוא זכה להקים ארגון שהוא יחיד במינו, ארגון שכל כולו ומטרתו לעידוד לימוד הליקוטי הלכות, בפרט על פי הלימוד על הסדר של הדף היומי שנקבע על ידי זקני אנ"ש.

ר' אליעזר מספר לנו על השתלשלות העניינים, כיצד נבנה ארגון 'אשרינו' הכל כך נצרך בדורינו, ומה הם התוכניות לעתיד.

הקמת ארגון 'אשרינו': ליקוטי הלכות' הוא הדלק שמניע את הרכב

איך נכנסת לעניין הליקוטי הלכות? הרי רוב הארגונים הפעילים היום הינם לעידוד לימוד ליקוטי מוהר"ן, מה הביא אותך להחלטה המקורית?

זכיתי והיה לי דוגמא אישית לדבר מאבי, ששימש אצלי כדוגמא לדבר, בכל עת ובכל זמן הייתי רואה אותו לומד ליקוטי הלכות הרבה, ומחזק אנשים בכל מקום על לימוד ליקוטי הלכות, בפרט לפני החגים הקדושים, אז הוא היה לומד את כל הליקוטי הלכות על אותו חג המתקרב, וחי את זה, ובשבת על השולחן מדבר איתנו מליקוטי הלכות. וכך זה נכנס לי בעצמות, ראיתי שיש פה דלק שמניע את ה'רכב' ומריץ אותו, ולכן עוד בישיבה כשהתחילו חלק מליקוטי הלכות בדף היומי, נקבע אצלי בלב, שחייבים לדחוף את העניין ולהכניס אצל אנשי שלומינו את עניין הלימוד הקבוע בליקוטי הלכות.

בעמוד היומי בליקוטי מוהר"ן היו סיומים ענקיים, עם מודעות ופאר והדר, ואילו לימוד הליקוטי הלכות פחות היה קיים אצל הרבה מאנ"ש.

כך התחלתי לפעול, כשבתחילה זה היה עם פליירים פשוטים עליהם כתבתי משפטים מגדולת הלימוד בליקוטי הלכות, בשלב השני עזר לי

שלא ייתכן שעבור יום על ברסלב'ר חסיד בלי לימוד ליקוטי הלכות! אפשר לומר שזה ממש נכנס בין אנ"ש הלימוד הקדוש הזה.

"אם הייתי יכול הייתי צועק מסוף העולם ועד סופו יש ליקוטי הלכות בעולם!..."

האם יש דבר כזה ללכת ולחיות עם הלכה מליקוטי הלכות?

יש דבר שמורכב מאד להצביע עליו; ליקוטי מוהר"ן בגלל היותו ספר עמוק וחכמתו הקדושה של רבינו הנורא גנוזה בו, אנשים יותר משקיעים בזה, לעומת הליקוטי הלכות שנראה יותר כספר התחזקות ומילים פשוטות, ורק בשעת 'צרה' ח"ו, כשאדם צריך ממש תרופה מיידית, הוא פונה לליקוטי הלכות, אבל באמת צריך לעשות הרבה ככל האפשר לגלות לאנ"ש את האור הנפלא והעצום שרבי נתן גילה בליקוטי הלכות.

למרות שוודאי שהשלימות היא ללמוד את הליקוטי הלכות עם ליקוטי מוהר"ן, אך וודאי שראוי מאד ללמוד את הליקוטי הלכות גם כהתחזקות בפני עצמו, ולהבין שדברי מוהרנ"ת הם סם חיים כפשוטו, וללמוד ליקוטי הלכות על החגים בפרט, וכשאדם זוכה לזה זה תענוג כל כך נפלא לחיות עם דעתו הקדושה של מוהרנ"ת.

תלמידו של מוהרנ"ת רבי נתן ברבי יהודה מטבריה כותב במכתב שנדפס בספר הנפלא 'נתיב צדיק': 'אם הייתי יכול הייתי צועק לכם מסוף העולם ועד סופו, הייתי יוצא לרקוד ברחובות, יש ליקוטי הלכות בעולם, הלכות שבת הלכה ז', הלכות מילה הלכה ד', ועוד ועוד', כל הלכה יכולה לשנות את החיים, כל הלכה יכולה להפוך את האדם לגמרי.

רבי נתן כותב בהקדמתו במפורש, שעיקר עניינו במה שהאריך בלי סוף הוא כדי שכל אחד יוכל להיכנס לדבריו ולהבין את התורות של הרבי במקומו הוא, ולכן במבט ראשון, נראים דבריו של מוהרנ"ת פשוטים, למרות עומקם העצום לכל המתבונן באמת.

מה עוד ניתן לעשות כדי להכניס את לימוד ליקוטי הלכות בעולם?

רבי נתן הוא הלבנה והוא נותן לנו את האפשרות לראות את אור השמש - רבינו, מוהרנ"ת הוא הירח המשקף את האור של השמש אלינו, ומן הראוי היה לעשות כל טצדקי שבעולם, להפיץ את האור הזה.

אינני יודע למה השי"ת זיכה אותי להקים את הארגון היחיד לעת עתה ללימוד ליקוטי הלכות. יש לי הרבה רצונות

אחד מאנ"ש להדפיס פליירים צבעוניים במחיר זול, ואכן ישבתי בישיבה יחד עם עוד בחורים מאנ"ש וכתבנו את המשפטים, כשאחד מהם אף תיווך לנו גרפיקאי שהסכים לעזור לזיכוי הרבים, ואכן בערב ל"ג בעומר של אותה שנה, נסעתי למירון עם הפליירים והפצנו אותם שם בכל האיזור.

לימים, באו אלי לאחר מכן בחורים ואברכים ואמרו לי שהם התחזקו מכך ללמוד ליקוטי הלכות, כשהם בעצמם מבקשים ממני להפיץ, מה שנתן לי את ההבנה שבאמת הדבר נצרך לעולם, וחייבים להמשיך ולפעול לעידוד הלימוד בספר הקדוש הזה.

לאחר מכן כבר עשינו גרפיקה יותר משובחת לעורר את הלבבות, וכבר הייתי אחרי החתונה, ויכולתי יותר להפיץ וליזום את הרעיון.

'לגלות את האור': לוח 'הדף היומי' בליקוטי הלכות

מהיכן עלה הרעיון להדפיס לוח דומה לזמני קריאת-שמע המצויים בכל בתי הכנסת, להדגשת הדף היומי בליקוטי הלכות?

עוד בהיותי בישיבה, היה פעם אחת שהפסדתי את האוטובוס לביתי בגלל שהתעכבתי עם הקדלת הפליירים, ונשארתי להתפלל מעריב. ודווקא אז השי"ת האיר לי בעומדי בבית המדרש של הישיבה ממול הלוח של הקריאת-שמע, את הרעיון לעשות את זה על ליקוטי הלכות, אך כמוכן שלא היה לי את האפשרות הכספית לכך.

בתחילת המחזור השני, רציתי כבר לבצע את הדבר, אך לא היה לי עדיין את היכולת להוציא את זה מכוח אל הפועל, אמנם עשיתי קמפיין גדול ככל יכולתי, אך הוצאה כזו לא יכולתי להרשות לעצמי. באותו זמן הגיע אלי ר' נחום ספרא שיח' עם הצעה לפתוח קו, ואז חשבתי שאני יפתח קו על העניין של ליקוטי הלכות, כך נפתח באמת הקו הראשון 'אשרינו', כשתקופה מסוימת אף קיימנו שם הגרלות מבחנים ומבצעים על לימוד ליקוטי הלכות.

אחרי החתונה, השי"ת כיוון צעדי והרעיון המקורי של הלוח של 'אשרינו' יצא לדרך עד היום הזה, כפי שמתנוסס בכל בתי הכנסות של אנשי שלומינו.

השי"ת עזר מאד שמאז שהתחילה הפעילות שלנו, אני רואה בחוש את העלייה המתמדת בלימוד ליקוטי הלכות, וכשאני מגיע היום לארון הספרים ב'שוהל' במאה שערים, כמעט תמיד הכרך של הלימוד היומי - חסר, כשרבים רבים הבינו והפנימו

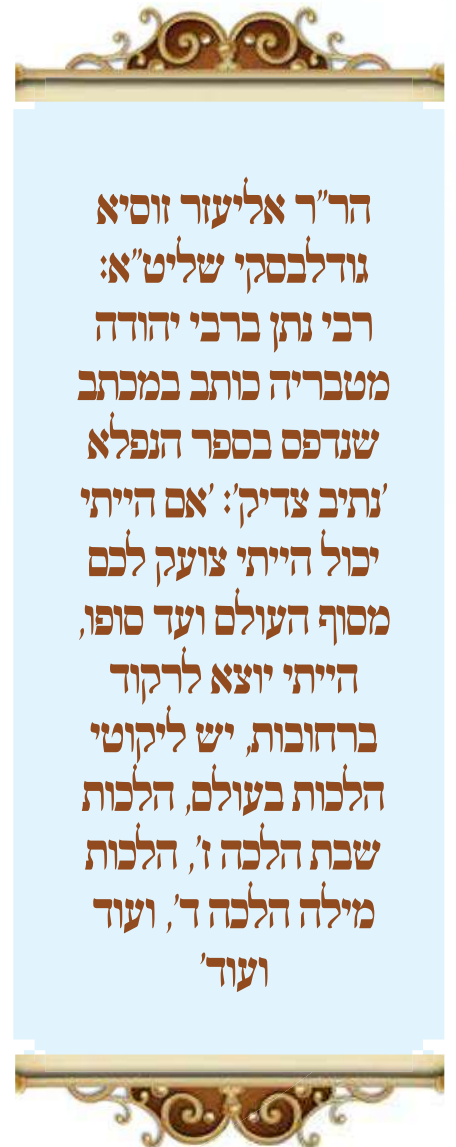
לעשות עלונים מבצעים ומבחינים כמו אחד הארגונים הגדולים של עולם הישיבות, ולמרות שעדיין לא יצא הדבר מכח אל הפועל, אני כוסף ומתפלל להשי"ת שאזכה להמשיך את העשייה דקדושה ולהבעיר את האש הגדולה של התלמיד הגדול שהפך את העולם.

עיקר ההתחזקות: לעשות מה שאתה יכול, והשי"ת כבר ידאג לך

האם יש ליקוטי הלכות מסויים שאתה זוכר והולך איתך בימי חיידך?

אם אני חי?.. אז זה עם ליקוטי הלכות! כל מהלך חיי הוא כוח הדיבורים של מוהרנ"ת, ככלל כל ההליכה שלי עם ליקוטי הלכות באה עם אמונה, ולא מתוך איזה הרגשה או דבר מסויים שקרה לי בחיים.

כל הארגון הוקם מתוך אמונה פשוטה בדבריו של רבינו ומוהרנ"ת שזה דבר שחייב להתפשט בעולם, כדי להפיץ את הרפואות הנוראיות של הרב והתלמיד. אני יכול לומר שבכל מה שעובר עלי בימי חיי, אני רואה באופן טבעי את דברי מוהרנ"ת לפני, והלימוד בספר הקדוש הזה, מחייה

אותי ונותן לי הרגשה של תקווה ושמחה תמיד, בבחינת 'בצר הרחבת ליי'.

הלכות 'כלאי בהמה' הלכה ד' על חנוכה, היא כנראה ההלכה שלמדתי הכי הרבה בימי חיי. בצעירותי היה אבי מעודד אותי רבות ללמוד את ההלכה הזו, ולחיות את חנוכה עם ליקוטי הלכות זה עניין אחר לגמרי.

כשאנ"ש הלכו לפני כמה שנים עם תורה י"ח למדתי אז בחלק יורה דעה את הלכות מעונן ומנחש הלכה ג', שהיא הלכה קצרה, ובה מדבר מוהרנ"ת מעניין שאדם צריך לעשות כל דבריו רק כדי שיקרב אותו לתכלית, ואף על פי שיש הרבה פעמים שאדם מסופק מה יקרב אותו לתכלית ומה לא? מבאר רבי נתן: אַם עֵקֶר פְּנִיָּתוּ בְּאֵמַת לְשִׁמְיִם כָּכֵל דְּבָר פְּדִי לְהַשִּׁיג הַתְּכֵלִית הָאֲחָרוֹן הָאֵמַתִּי, אֲזִי בְּכָל דְּבָר שֶׁיַּעֲשֶׂה וְאִיזָה דְרָךְ שֶׁיִּתְנַהֵג, בְּנֻדָּי יִזְכֶּה אֶל הַתְּכֵלִית, וּבְלֵבד שְׁלֵא יִסּוּר מִדְּבָרֵי הַתּוֹרָה.

באותה תקופה ישבתי ב'שמחה' כלשהיא, ופגשתי חבר שהיה עם התלבטות מסוימת אם לפתוח חנות, או שמא להשקיע עצמו יותר בעבודת ה', הראיתי לו את הקטע בליקוטי הלכות ששם מזכיר רבי נתן לדוגמא שאדם מסופק אם לסחור משא ומתן זה או אחר, והוא התפעל מאד מדברים אלו, ואכן לאחר זמן, ראיתי שב"ה הוא זכה לעבוד את השי"ת, והוא השליך את התוכנית הראשונה.

אגב, סיפור זה מראה לנו עד כמה כל אדם מתעורר מהנקודה שלו בדברי מוהרנ"ת, כיוון שאצלי הדברים היו 'פשוטים' ואמרתי לו את זה בפשיטות, ואילו הוא שהיה נצרך לזה, התפעל מהם עד למאד, עד כדי כך שמבחינתו זה היה ממש 'מפתח' לחיים.

השי"ת יזכינו לעסוק כל ימינו בדבריהם של הרב והתלמיד, ולהחיות לב ישראל בתורה הנצחית המאירה את חשכת ליל הגלות.

הר"ר ישראל יצחק ברוין שיחה זכה להיות מהלומדים בתורה הזמנית יחד עם הליקוטי הלכות בצוותא חדא, כשהליקוטי הלכות מחייה ומבאר ביתר שאת את ההליכה עם התורה.

איך נכנסת ללימוד ליקוטי הלכות?

התחלתי ללמוד ליקוטי הלכות כמו כל הבחורים בישיבה בה למדתי, וזכיתי באותם ימים ללמוד ליקוטי הלכות רבים, אך הכל היה מקופיא, לא באמת הבנתי מה זה

ליקוטי הלכות, ולא נכנסתי לעומק דבריו העצומים והנוראים של מוהרנ"ת. יכולתי ללמוד ביום אחד עשרה דפים ליקוטי הלכות, היה לי חברותא שמשך אותי לעניין באופן רציני ביותר, אך כאמור כמו רוב האנשים בצורה פשוטה ולא מתוך לימוד הדברים.

נכון שיש אמונה לכולנו בדברים של מוהרנ"ת, ולכן גם האמירה בהם מסוגלת מאד כידוע ממכתביו של ר' שמואל שפירא על זה. ובפרט שזהו ספר שכולו התחזקות, וכמו הדברים הידועים של רבי נחמן מטולטשין, שעיקר הלימוד היום צריך להיות בדברי מוהרנ"ת עוד יותר מספרי רבינו הקדוש. וגם ידועים דברי קדשו של מוהרנ"ת שהליקוטי הלכות זהו 'הגן עדן של השי"ת בעצמו'. ולכן רוב ככל האנשים לומדים את הספר הזה כספר יותר 'קל'.

מה שדחף אותי ללימוד את הליקוטי הלכות בצורה יותר רצינית ועיונית, היו המאמרים שכתב הרב יהושע קליין ב'אבקשה', בעניין זה של ההליכה בתורות של הרבי יחד עם הליקוטי הלכות, כשהוא מטיב להסביר את עניין העמקות שמהם למד את כל הדברים הכתובים בתורה עמה הלכו באותה עת, זה היה אז תורה נ"ד. דבריו נכנסו ללבי, אך היות וכאמור, לא הייתי רגיל לסגנון זה, ביטלתי את הדברים במוחי, והכל היה נראה לי יותר פלפולים ללא תכלית, ובכלל לא התיישב העניין בדעתי, שליקוטי הלכות מבאר כל מילה ומילה בליקוטי מוהר"ן, והיה נראה לי אז שסתם מנסים להעמיס על הפשט הפשוט.

באותה תקופה למדתי בחברותא עם הר"ר נחמן דוב היילפרין שהסביר לי בטוב טעם ודעת למה בעצם ליקוטי הלכות הינו פירוש על ליקוטי מוהר"ן, וזה ממש דיוקים מתוך התורות של הרבי, וכפי שכותב ראבר"נ שבצעירותו הוא לא ידע מה זה לימוד העיון בליקוטי מוהר"ן, ומה שהוא זכה לגלות אחר כך היה רק על ידי ריבוי השקידה על דלתי ספריו של מוהרנ"ת, כך שבעצם מוהרנ"ת הוא זה שהוציא את הח"י כללים מתוך הליקוטי מוהר"ן, וליקוטי מוהר"ן הוא ספר חתום, לולי שמוהרנ"ת הדלה לנו את החספא לגלות לנו מעט מצפונותיו של הספר הגדול של רבינו הקדוש. וכך אט אט התחיל להאיר לי העניין של הליקוטי הלכות יחד עם התורות.

הרבי ציוה 'ללכת עם תורה', האם יש דבר כזה ללכת ולחיות 'עם הלכה' מליקוטי הלכות?

ככל שאדם לומד יותר יחד את הליקוטי הלכות עם הליקוטי מוהר"ן מבינים יותר ויותר את הקשר החזק ביניהם.

ואמנם ראבר"נ גילה לנו זאת להדיא, אך בעצם בהקדמה של ליקוטי הלכות כבר

באמת, חייבים ללכת עם ליקוטי הלכות. כך גם ניתן להבין באמת וכראוי את דיבורי ההתחזקות של מוהרנ"ת.

במה גדול כוחו של רבי נתן בחיי היומיום לחיות ולעודד הנפשות?

בכל יום ויום התרופה היומית צריכה להיות ליקוטי הלכות, ובכל יום זה סיפור של 'מופת', כי אם בכל העולם צריך סיפור על משהו שברגע האחרון בא יהודי וחזק אותו והציל אותו, הרי שאצלנו זה מעשה בכל יום ויום. ממוהרנ"ת מקבלים התחזקות עצומה מהחיות נשמותינו, ולהשיב נפשינו בשבעה משיבי טעם. וזה קורה כמעט אצל כל אחד ואחד שזוכה ללמוד את הספר הקדוש הזה.

הדבר הנפלא בדבריו של מוהרנ"ת הוא שהוא מלביש את הכל בדרוש נפלא, ומסביר את מצוות התורה ופרשיות השבוע, אבל הוא כביכול מסתיר את עצמו, ובעמקות הלימוד רואים עין בעין את גדולתו של מוהרנ"ת בכל מילה ובכל משפט.

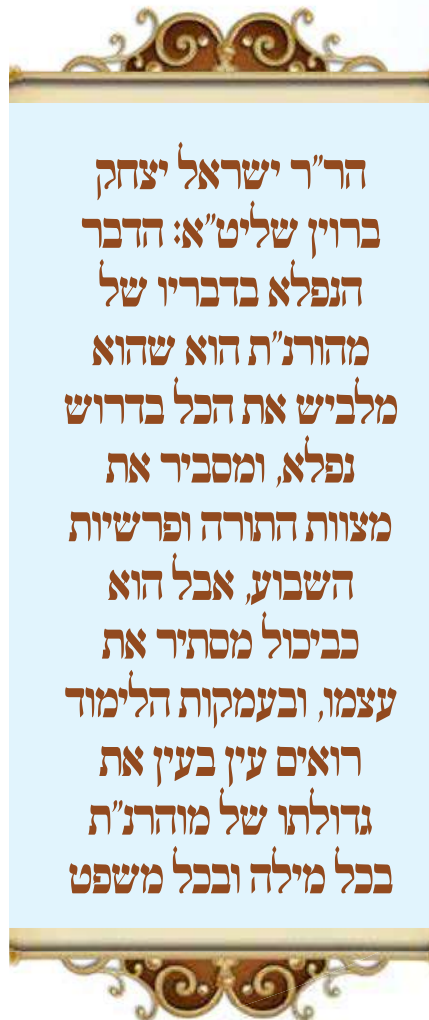
למשל, בתורה הזמנית הנוכחית, תורה ב' שבח"ב "ימי חנוכה הם ימי הודאה", מתוך דבריו של מוהרנ"ת בהלכות שותפים בקרקע הלכה ב' לבאר את השולחן ערוך כפי פשוטו שמדבר שם על עניין שהשותפים צריכים לעשות מנעול לשמור את רשות היחיד מרשות הרבים, והוא מקשר זאת לענין גילוי האחדות הפשוט מתוך הפעולות המשתנות המבואר בתורה דנן, אך כשמתעמקים אפשר לשים לב שמוהרנ"ת מוסיף לנו כאן ביאור עמוק על ענין הדלקת נרות חנוכה שרבינו מזכיר בתורה, שצריך להיות סמוך לפתח, וכידוע זה מופנה כלפי רשות הרבים. והנה על פניו היה נראה כאילו אין כביכול כל כך קשר בין תחילת התורה לסופה, אך דווקא על ידי ביאורו על פי ההלכות המובאות בשולחן ערוך, מתבארים דברים נוראים המסבירים בעיון נפלא את מושגי התורה שלא היינו מבינים אותם לפני זה.

כשלומדים כך את הדברים, הרי שזה הופך את כל החיים למשהו אחר, לבחינה אחרת לגמרי, ועלינו רק לחפש ולחזור במעיינות הקדושים של תורות רבינו הנקראים בפי התלמיד הגדול "מעייני הישועה", ואז נראה שלכל דבר כבר גילה רבינו הק' פתרון ותקווה לעזרינו בכל מה שעובר עלינו, ולקרבינו לה' יתברך לזכות לעבדו באמת ביראה ובאהבה. יהי רצון שנזכה לכך. אמן ואמן.

כפי שהרבי מגלה לנו הרי שעיקר העצה לכל דבר היא תפילה לה' יתברך שיכניס בנו עמוק בלב את האור של רבינו, ושנזכה להיות אפויים בלב של הרבי, שזה בעצם מה שמוהרנ"ת עושה בליקוטי הלכות.

במאמרים שכתבתי, הסברתי את העניין היטב, שללכת עם ליקוטי מוהר"ן בלי ליקוטי הלכות - זהו חסרון עצום, וניתן להמליץ על כך את הביטוי: כגוף בלא נשמה, כי מי שלומד תורה של הרבי בלי שום התחברות לדעת הקדושה של רבי נתן שקיבלה מפי רבינו - והיא מופיעה בליקוטי הלכות ושאר ספריו הק' - הרי שהוא עלול להגיע לתובנות מאד לא נכונות, והכל רק בגלל שהוא צועד לבד בלי ההדרכה האמיתית של מוהרנ"ת.

מי שלומד את הספר ליקוטי הלכות, רואה בחוש איך מוהרנ"ת מחייה לנו את כל העניין הזה, ואזי הוא כלל אינו מסוגל ללמוד ליקוטי מוהר"ן בצורה אחרת. ואכן שמעתי מכמה וכמה אנשים, וכך גם אמר לי הרב החסיד רבי משה קרמר שליט"א בהתרגשות גדולה לאחר שקרא את המאמרים שכתבתי, שהוא שמח מאד שההבנה הזו הולכת ומתחדדת בין אנשי שלומינו, שבכדי להבין ליקוטי מוהר"ן

גילה זאת מוהרנ"ת בעצמו, שכל דבריו מיוסדים ובנויים על פי התורות של רבינו הקדוש. והאמת כי מי שמתעמק יודע שכל דבריו של מוהרנ"ת בספרו, מתבטאים אצלו בחיי המעשה שלו, ומי שלומד את זה בפשיטות יכול לקבל הרבה חידושים נפלאים על פרשת השבוע, והרבה מאד על החגים וכמובן הרבה הרבה דיבורי התחזקות עצומים שזה בוודאי הייתה מטרתו של מוהרנ"ת. אך מי שמוסיף חיל ללמוד את הספר בעמקות אמיתית, יתחיל להבין את דברי ראבר"ן, ולא רק להאמין.

לפעמים ייתכן שכשאתם משקיע עצמו בלימוד העיון בליקוטי מוהר"ן עם הח"י כללים, הוא עלול להרגיש שהעיון הוא לא כל כך מעשי, אבל כשהוא משכיל לשלב את לימוד הליקוטי הלכות זה מוביל אותו מיד להתעורר מכל העניינים והעיונים לעבוד את ה' בתמימות ובפשיטות.

ואכן ראבר"ן כותב מפורש שזה פירוש על ליקוטי מוהר"ן. וה' זיכה אותי לכתוב מאמרים בגיליון 'אתהלך' שיצא לאור על ידי ארגון 'תמימי דרך' לעידוד ההליכה עם התורות, ובהם השתדלתי ככל יכולתי להסביר ולהבהיר את העניין הזה של החיבור הבלתי יינתק בין ספרו הנורא של הרבי, וספרו הנפלא של מוהרנ"ת, שחייבים ללכת תמיד יחד.

מוהרנ"ת בא גלות לנו את עמקות התורות של רבינו, והוא מגלה לנו את ההתחזקות של הרבי שאנו לא מסוגלים להבין כלל עד היכן הדברים מגיעים, הוא מאד משקיע בכל תורה לפענח לנו היאך זה קשור אלינו, ואף יותר מזה, ללמדנו בכל תורה כיצד היא קשורה לכל יהודי בכל זמן ובכל מצב, כי בלימוד ליקוטי מוהר"ן בלבד זה נראה כאילו מדובר בשרפי מעלה בלבד, או למצב מסוים של נפילה וכדומה, וכן נראה לפעמים שזה שייך רק לזמן מסוים בשנה או לאירוע מסוים בחיים, אבל מוהרנ"ת טורח להסביר לנו שוב ושוב את העניין כיצד זה קשור לכל אחד ואחד בכל זמן בפרטיות.

בהקדמה של ליקוטי הלכות כותב מוהרנ"ת מפורשות שרבינו הקדוש אמר לו שבשביל להבין את חידושיו של מוהרנ"ת חייבים להיות בקיאים היטב בתורתו של הרבי.

כיצד ניתן להכניס את לימוד 'ליקוטי הלכות' בעולם?

לפי חיים
בנימין היה

רבי חיים!!

גם ברגעים הכי קשים, כשהיית נכנס אליו היית מתמלא בתקווה חדשה: הרי יש רבי בעולם! הרבי מטפל בנו כל שניה וידאג לנו לנצח.... • צרור תיאורים ומעשיות שהעלה על הכתב אחד מתלמידיו הקרובים של החסיד הבלתי נשכח ר' חיים בנימין וורטהיימר ע"ה • חיוו הקצרים עלי אדמות הם דוגמא מוחשית כיצד יכול כל אחד להתקרב ולהרגיש אף הוא כי הרבי חי וקיים • מקולמוסו של חסיד

זה היה ר' חיים בנימין...

כשנטלתי את העט וניסיתי לבטא בכמה מילים את מה שראיתי אצל ר' חיים בנימין, הרגשתי כי ברגעים שתיארת למעלה מונח סוד חייו והצלחתו, מה שיכול ללמד אותנו משהו גם לחיים שלנו. ואם אפשר לומר אותו במילה אחת 'תמימות'.

את החיות שלו שניכרה על פניו, הוא שאב מעצם הקדושה של הרבי ושל מוהרנ"ת שיצאה בדיבורים שלהם אף מבלי להוסיף עליהם כלום, הוא האמין שהרבי חי ממש! שהרבי מדבר אליו ומחזק אותו ובוודאי דיבור שכזה מלא חיות מעצמו בלי להוסיף עליו כלום.

ר' חיים בנימין היה דוגמא חיה לעבודת התמימות, כל דיבור שהוא ראה של הרבי ורבי נתן היו אצלו 'אמת אחת ויחידה'. רבות התבוננתי בו ושמתי לב שהוא מאמין בכל קביעה והנחה כמו גם יסוד ובירור של רבי נתן בביטול גמור כמו אינו יודע משום דבר אחר בעולם.

ולא, אל תחשבו שר' חיים בנימין היה טיפיש חלילה... ראינו תמיד כי יש לו הבנה עמוקה בכל ענייני העולם הזה, שהרי בשנות חייו הקצרים הוא הספיק לראות ולעבור מעברים רבים ואתגרים שונים שלימדו אותו דבר ושניים, אך למרות זאת, כשפגשה דעתו העצמית את דעת רבו, לא היה מניח שום מקום לעצמו ומיד היה חוזר ושונה על הדברים שלמד עד שהפכו להיות מהותו ממש.

נגד רוחו של כל אחד...

מכיוון שהדברים אותם למד היו אצלו ברורים וחדים כנתינתם מסיני, והנחרצות בה חזר על המשפטים שוב ושוב, היה נדמה אולי כי הוא 'קיצוני', אך מי שהכיר אותו מקרוב יכול היה לראות כי הייתה זו אך אמונה תמימה ושלמה בכל דיבור של הרבי, שאל מולה לא עמד שום דבר.

כמו שאנחנו יודעים, הרבי הזהיר 'לא לקמט אפילו סעיף קטן בשולחן ערוך' וכך בדיוק התייחס ר' חיים בנימין לכל דיבור של הרבי ור' נתן! הייתה לו חיות עצומה לחזור על דיבור של עלים לתרופה בחבורה שוב ושוב, כך בלהט פנימי עמוק הוא היה חוזר על הדברים בתקיפות שהייתה אופיינית לו. כך הרבי אמר אז כך האמת!

ולא זו בלבד שהוא לא התנהג ב'קיצוניות', דווקא בכח אותה אמונה שהייתה לו לר' חיים בנימין בגדולתו של הרבי, הוא ידע לעודד כל אחד לצעוד לפי כוחו בדרך ההתקרבות לרבי ולא להישבר מכך שהוא

אחרי כמה גלגולים ומעברים שעברה נפשי הצמאה, נקלעתי לראשונה בחיי לחבורה של ר' חיים בנימין ז"ל. בדקות הראשונות היה לי קשה מאד לשמוע את טון הדיבור הפשוט, חסר כל חן חיצוני, ועוד יותר, היה קשה לי עם תוכן דבריו שהיו ברובו מורכב מדיבורים שכבר הכרתי וחזרתי עליהם פעמים רבות כל כך.

דבריו באותה שיחה, כמו במרבית החבורות והשיחות היו בעניין 'כח הצדיק'. הוא ציטט מעלים לתרופה, הטעים את הדברים וחזר עליהם שוב ושוב. לאחר זמן מה חשבתי כבר לצאת מהמקום, אך לפתע שמתי לב כי הוא לא 'סתם חוזר' על המילים אלא הוא נוהם אותם ממעמקי ליבו, כל דיבור שיצא ממנו היה כעין 'פסק' שהוא הוציא מהספר, כמו הוא אומר: אם זה מה שרבי נתן כתב, הרי זו האמת הנצחית! זה הכל!

כפי שהזכרתי, במבט חיצוני לא היה לו כל חן והדר, הוא גם לא דיבר בפאתוס כמו נואם דגול... הדיבורים שהוא אמר היו גם הם 'פשוטים' לכאורה, לא היו בהם כל קושיה מפוצצת או תשובה מהדהדת, אך לאחר שהייתי אוזני וליבי החלו המילים להדהד בקרבי ולמלא את רוחי בהתקרבות חדשה.

בחבורה הפשוטה הזו הייתה לי הפעם הראשונה שנכנסה לליבי ההבנה שאני לא צריך להיות דווקא 'מוצלח' כדי להיות קרוב לרבי, גם אם לא זכיתי להמציא משהו חדש בתורתו של הרבי, יש לי מה לחפש בליקוטי הלכות ובעלים לתרופה, כן! לרבי יש מה לומר גם לי הקטן... בכל רגע הרבי מדבר אליי ורוצה שאתקרב אליו.

מזה שנים אני זוכה להיות מקורב לרבי ולכנות את עצמי חסיד ברסלב, עצותיו הנוראות והנפלאות של מוהרנ"ת היו מוכרות לי היטב, אזמרה, ריקודים והתחזקות בלי סוף. אך עדיין, למרות שהסתובבתי בין אנשי שלומינו הרגשתי שעדיין הרבי נמצא רחוק מאד ממני. בכל פעם, אחרי שסיימתי ללמוד את התורות הקדושות של הרבי ואת ההלכות של רבי נתן שעליהם, הרגשתי שהרבי נשאר בארון הספרים ואני חוזר לחיים המעייפים והמאתגרים.

כאז כן היום השתדלתי להסתובב עם אנשי שלומינו, התחזקתי הרבה עם חברים והייתי אוהב מאד לשמוע את שיעוריהם של הרבנים החשובים שהיו מאירים בי מחדש את העצות וההתחזקות של הרבי. וגם כאן, יחד עם אותה התחזקות, הגיעה גם הרגשה של ריחוק גדול. 'הנה תראה', אמרתי לעצמי. 'הדרשן הזה כשרוני כל כך, הוא מצליח למצוא חידושים נוראים כל כך בדרכו של הרבי. אבל אתה, סתם ברסלב'ר פשוט!'

ראיתי שהמשפיעים הם אנשים מוצלחים שיכולים לחדש בתורתו של הרבי ובזכות זה גם לקרב ולעורר המון נשמות וכך להפיץ את האור של הרבי, ומכיוון שאני הייתי בסך הכל אברך פשוט חשבתי שאולי הרבי פחות קשור אליי...

זה לא היה סתם משפט שאמרתי לעצמי, זו הייתה הרגשה כואבת שגם רבים מחברי חשו: יש ברסלב'רס מוצלחים שיכולים 'להמציא' את הרבי מחדש. אבל אני, הרי אני כל כך פשוט ונמוך, האם אליי הרבי שייך פחות?!

חבורה רבי חיים בנימין וורטהיימר עם הבחורים

בנסיעתו האחרונה לאומן שאל אותנו ר' חיים בנימין ברכב: 'יודעים אתם איפה מרומז בדבריו של הרבי כי בדרך אליו צריך לעבור במולדובה? במעשה י"ב הרבי מתאר כיצד בטרם יכלו אנשי המלך להיפגש האחד עם רעהו, היו צריכים מקודם להודיע ולבקש - 'מעלדיווען' - ורק אז התוועדו זה עם זה'. 'כך גם אני, סיים. כאשר אנו עומדים לקראת סוף התיקון, בטרם יתגלה המלך ואנשיו, צריכים אנו לנסוע דרך מולדובה מלשון 'מעלדיווען' וכך להגיע לרבי.

הייתה זו דוגמא אחת מיני רבות, כיצד הוא הכניס בחכמה את הרבי לסיפור. במקום דרך מפרכת של יסורי חנים, היא הפכה לתיקון מיוחד וזכות גדולה בדרך לתיקון העולם.

גם כאשר נסער העולם כאשר החלה ההתגוששות בין רוסיה ואוקראינה הוא לא נתן לפוליטיקה ולפרשנויות לתפוס מקום כלל. 'מלחמות אני עשיתי', הוא קרא בקול. 'הצדיקים מנהלים פה מערכה שלמה להעלות את כל הניצוצות שעדיין יש באותם מקומות, כדי להביא את העולם על תיקונו וכל השחקנים האחרים שבטוחים שהם הולכים לנצח ולהרוויח הם לא יותר מבובות עלובות.

הוא לימד אותנו והרגיל אותנו להסתכל כך על כל המתרחש בחיינו ועובר עלינו, הן ברוחניות והן בגשמיות, אין פאשלות, אין 'סתם' דברים שקורים, בכל דבר נעלם איזה תיקון איזה משימה או רמז שבבילינו ואם נזכור ונדע שכך הם פני הדברים נוכל להביא הכל על תיקונו.

למרות היות ר' חיים בנימין נחבא אל הכלים, היו משחרים לפתחו רבים. את דלתו פתח בפני כל, מי שחש צורך להתחזק ולהתחדש בדרכו של הרבי היה עולה או מתקשר בטלפון ומיד נטען בדעת חדשה שירדה למעמקי הנפש. מלבד שעות הלילה 'חצות' שאז השתדל לענות לעניינים דחופים בלבד, היה מבלה שעות רבות בשיחות עם בחורים ואברכים, בעלי בתים ותלמידי חכמים, כשעבור כולם הוא מוצא דיבורים חדשים להשיב נפש.

תופעה נדירה הייתה אצלו, למרות שכל שיגו ושיחו היה רק אודות ענייניו של הצדיק היו יהודים רבים שאינם חסידי ברסלב מגיעים 'לקנות' ממנו את הסחורה שהייתה אצלו בשפע. בחזור מהלוויה לוותי אחד מהם יהודי ליטאי שביתו התפרק לרסיסים עד שהוא עמד להפוך בעצמו לשבר כלי... איכשהו הוא פגש את ר' חיים בנימין ומאז החיים שלו הפכו מאירים ושלווים בתכלית. ר' חיים בנימין לא דיבר איתו מילה על ברסלב

לא מקשיבים להם הם לא מוכנים לטפל יותר בחולה, אבל הרבי ממשיך לטפל באדם בחייו ולאחר יציאתו מן העולם עד שהוא יבוא על תיקונו.

הרבי מטפל באירוע

העובדה שר' חיים בנימין הקפיד ונוזהר ללכת 'עד הסוף' עם כל דיבור ושיחה של הרבי והעוצמה בה היה חוזר על הדברים, הפכה אותו לאבן שואבת לכל מי שחיפש התחזקות מתורת הנחל נובע. למרות שהוא לא דיבר בציבור כמעט, הגיעו אליו עוד ועוד אברכים שהרגישו אצלו בפעם הראשונה ש'גם לי יש תקווה!' אני מכיר באופן אישי כמה מהם שכלל אינם חסידי ברסלב, אך כאשר היו זקוקים לנחמה ותקווה היה הוא הכתובת להחדיר התחזקות עד עומק השיתין.

גם כאשר באו לפתחו מקרים קשים מאד, מעברים לא פשוטים, 'העולם נופל עליי', היו צועקים לפניו... אך הוא ברוגע ובעקשנות שלו: מה אתה חושב?! הכח של הרבי נגמר כשקרה כך וכך? גם כאן הרבי מטפל ומנהל את האירוע... אתה תעשה את שלך והעיקר תסמוך על כח הצדיק שהישועה האמיתית בידיים שלו בלבד.

ולא שיחת טלפון אחת כזו יצאה ממנו, לכל צרה וכאב שהיה מגיע לפתחו הייתה תשובתו שגורה בפיו: הנה, הרבי מזמן לך עוד איזה תיקון, אל תיבהל ממנו! אל תברח! בא ותגלה את כבוד ה' בתוך המקום הזה... פעם שח לי ידיד: בתחילה חשבתי כי לר' חיים בנימין 'נתקע הדיסק'... כל הזמן הוא חוזר ומזכיר את הרבי וכוח הצדיק ושוב פעם הצדיק... אבל אחר כך הבנתי, שהדיסק שלו נוסע ישר והבעיה היא בכלל אצלי, הדיסק שלי בורח כל הזמן לתאוות ושטויות אחרות שמשכיחות ממני את הדבר האמיתי.

המלחמה בעוה - זה גם הרבי!

בכל נושא ומאורע שעלה בסביבתו היה ר' חיים בנימין מיד מכניס את הרבי לתמונה, אם שוחחו בסביבתו על המלחמה הקשה שפרצה ועל דם ישראל שנשפך כמים, הוא מיד היה מזכיר איזה דיבור של הרבי שעל ידו אפשר לראות שכל מה שמתרחש בעולם הוא חלק מההכנה להתגלות אורו של הרבי בעולם.

**אחר כך הבנתי,
שהדיסק שלו נוסע
ישר והבעיה היא
בכלל אצלי, הדיסק
שלי בורח כל הזמן
לתאוות ושטויות
אחרות שמשכיחות
ממני את הדבר
האמיתי...**

לא זכה לקיים את הרצון של הרבי בשלימות. תמיד, כשמאן דהו שאל אותו על הנהגה מסוימת שנהג האם גם הוא חייב לנהוג כך, היה ר' חיים בנימין מבהיר ומאיר את דעתו של הרבי, כי על אף שהעצות של הרבי הם אמת לאמיתה, ועל כל אחד לכסוף באמת לקיימם בשלמות, עם כל זאת, כל אחד צריך לדעת את מקומו ולעשות מה שהוא יכול כפי דרגתו בלבד.

על לשונו היה שגור משפט נורא שהיה עבורו דרך חיים: הרבי לא מבקש מאיתנו מסירות נפש! הוא הסביר, כי בדרך כלל העבודה צריכה להיות לפי דרגתו ומקומו של האדם ועיקר ההשתדלות צריכה להיות בעניין השמחה והסמיכה על כח הצדיק, לדעת שיש לנו רבי שהולך לפנינו ומסקל את דרכינו מכל מכשול ונגף, רבי שעוסק לטפל בנו בכל עניין שרק שייך ואנחנו מצידנו צריכים ללמוד את האמונה הזו ולבנות אותה.

פעם לאחר שהוצרתי ללכת לרופא, שאלתי אותו: האם כעת הרבי כועס עליי? הוא לא התבלבל וענה לי מיד: אל תגביל ותצמצם את הרבי לפי המעברים שלך! הרבי הוא רחמן אינסופי והוא דואג לכל יהודי ובטח לחסידים שרוצים ללכת בדרכיו גם אם עובר עליהם מה שעובר... יש רופאים שאם

זה שקר! שקר!

כתלמיד אצל הרב

נסיעותיו של ר' חיים בנימין להשתטח על ציונו של רבינו הקדוש, ראיות לפרק בפני עצמן. במסירות נפש של ממש היה יוצא לדרך הארוכה שבשנים האחרונות הפכה ארוכה ומפרכת עד למאד, מרוב אהבתו לרבי הוא לא היה חש כלל את הקושי. מראש השנה האחרון עת חזר מאומן לא יצא מפתח ביתו מרוב חולשה, והנה, כאשר הגיע ובא שבת חנוכה לא עמדה נפשו למול געגועיו העזים והוא יצא לדרך, לפגישתו האחרונה עם הרבי.

אל הציון היה נכנס ביראת כבוד עצומה, לאחר שהיה משתתה מחוץ לדלת זמן מה מכונס במחשבות, היה פוסע פנימה אט אט, ולאחר מכן, כשהיה יושב אל מול הציון היה נראה כנוע ומבוטל בתכלית כמו יושב הוא לפני רבי חי ממש.

לראות את הטוב

אם בכל העניינים היה ר' חיים בנימין איש סבלן ובעל אריכות אפיים לזולת, אך כאשר באו לפניו אנשים שחיפשו למצוא את חסרון הזולת הוא היה מזדעק בכאב: זה לא הרבי! כולנו תלמידים של הרבי ונצטוו ינו לאהוב אחד את השני בתכלית!

למרות שהיה בר הבנה גדול וידע היטב שלא כולם מושלמים, הוא בחר להסתכל רק על הנקודות טובות של כל אחד והוא אף עשה זאת בקנאות לא רגילה. הוא היה מומחה מיוחד להעמיק ולהתבונן בכל חסרון ולתאר כיצד דווקא החיסרון והחולשה הזו יביאו את האדם בסוף למקומו הנכון.

פעם התקשר אליו אחד החברים והסביר מדוע הוא מתקשר אליו: הרבי עלה והתעלה לשמי רום, מוהרנ"ת אף הוא איננו זמין לענות לי תשובה בקולו, לכן אני מתקשר אליך...

ר' חיים בנימין הזדעזע למשמע הדברים: שקר! שקר! זה שקר! הרבי שלנו חי! יש לנו רבי חי! הוא לא הצליח להירגע במשך כמה דקות ונהם בקול שואג על כך ש'משה רבינו לא מת' וכל אחד שמחפש את הרבי יכול לקבל גם היום רבי שילווח אותו בכל דבר שעובר עליו.

זו ההרגשה ששררה בקרבנו. כל אימת שהזכירו בפניו את הבעיות של הדור ואת המצב הקשה בו נראה כי אין מנהיג לדור, הוא היה מוחה בתוקף, מזכיר את אמרתו של הרבי כי הוא 'מנהיג הדור' על כל בעיותיו וצרותיו, הכל מטופל על ידי הרועה והרופא הגדול ואם כן בוודאי שאסור ליפול לעצבות או ייאוש, חלילה.

נאה דורש היה ואף נאה מקיים. בכל המעברים הקשים שאפפו אותו בחייו הקצרים לא נתן לעצמו ליפול, ותמיד התחזק באמונה שלמה באותו זקן דקדושה שהזהיר אותנו לסמוך על כוחו הגדול.

'בשום פנים ואופן אסור לפחד!' היה מזהיר אותנו תמיד. 'באיזה מצב שרק לא תהיה, פחד זה כפירה! מה, האם אנחנו צריכים להסתדר לבד?! יש לנו רבי שדואג לנו והוא יוציא אותנו מהגלות עד לתיקון כל העולמות!'

**ר' חיים בנימין
הזדעזע למשמע
הדברים: שקר! זה
שקר! הרבי שלנו חי!
יש לנו רבי חי! הוא לא
הצליח להירגע במשך
כמה דקות ונהם
בקול שואג על כך
ש'משה רבינו לא מת'**

ורק חיזק אותו ממעיינות ההתחזקות הנצחיים. בכל אימת שהיה לו צר הוא התקשר ושוחח עמו בטלפון, עד שנפשו השבורה התרפאה והוא זכה להקים בית מפואר על אדני התורה והיראה.

מידת ההקשבה של ר' חיים בנימין הייתה מהמופלאות ביותר. הוא היה מקשיב לכל אחד עד תום, ועונה את מה שיש לו לומר מתורתו של הרבי. לאחר מכן היה מוכן לשמוע האם הדבר התקבל על לב השומע ואם לא היה חוזר שוב. פעמים רבות הוא היה מתלהב וחוזר על תשובתו שוב ושוב: הרבי כן דיבר על המצב שלך! הרבי כן מאמין בך! כך היה חוזר ובווער עד שהדברים נקלטו היטב בלב השואל.

'מי שלא יכול להקשיב לשני, לא יכול להקשיב לרבי', כך היה מרגל בפומיה. הוא היה מלמד אותנו לשבת עם הליקוטי הלכות ב'מצב הקשבה' והאזנה לדברים, להכניס כל מילה פנימה וכל דיבור, ממש כמו שיושבים לפני משיהו חי... לחשוב, מה הוא התכוון לומר פה ומה רמוז בין השיטין.

וכאשר ישב ר' חיים בנימין והתבונן בספר באמונה חזקה כי כל דיבור הוא רפואת הנפש ותיקון כל העולמות היה שם את ליבו לדקות לשונו של מוהרנ"ת ולסודות שמקופלים בין המשפטים, ולאחר מכן, כשהיה מספר אותם לנו היינו ממש נרעשים מכך שדברים כאלו כתובים עלי ספר, משפטים שלא ידענו על קיומם, והדהימו אותנו לגלות שאיננו יודעים כלל.

מעמד הכנסת ספר תורה באהל הדסה'

ביראת כבוד. ר' חיים בנימין משתטח על הציון בראש חודש ניסן העלילי

הזדמנות להזכיר עוד פעם את הרבי, עוד איזה דיבור, תורה ושיחה.

בעת אחרי הצהרים נפרד מבני ביתו באיחול מופלא 'גוט שאבעס', וגם לאחר שתיקנו אותו כי היום זה לא שבת הוא חזר שוב 'גוט שאבעס'.

כך נאה לו לחסיד הקדוש שזכה להידבק לאותו 'שבת דכולי יומא', שתצא נשמתו באותם מילים נוראות. אכן, זכה זה בחייו להאיר את אור הצדיק בליבותיהם של אלפי תלמידים ובוודאי אף בשמי רום יזכה ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים.

אמר אימה, אך על רוחו לא הייתה למחלה כל השפעה, ההיפך, עם כל התגברות וכל כאב היה משורר לעצמו: הנה, עכשיו מתקנים אותי באצבע של הרגל! עכשיו הרבי מתעסק לרפא אותי עוד קצת, חסדי ה'!

בנסיעתו האחרונה לאומן אליה יצא במסירות נפש של ממש, גבר עליו חוליו מאד עד שהיו ימים ארוכים בהם שכב במיטה עם ייסורים וחולשה קשה אך גם אז מי שביקר אותו נדהם לגלות כי הוא מלא חיות עוד הרבה יותר מאדם בריא, הוא האמין באמונה שלמה שהשהות בקרבה לרבי פועלת בו את הטוב ביותר ויותר מזה הוא לא צריך.

בסעודה שלישית האחרונה הוא הצליח להתרומם ולדבר לחברים והאש ששררה שם היה מחזה נורא הוד. הוא שוחח אודות הרבי שהוא אור המנורה ובדבריו השווה את החסידים ל'שמש' שעמם הרבי משתמש להאיר את האור שלו והדעת שלו בעולם. 'חוץ מכך', אמר ר' חיים בנימין בלהט. 'אין לשמש שום מהות בפני עצמו, החסיד נועד להיות שמש לאור של הרבי ולאחר מכן אין לו שום משמעות עצמית'.

ימים ספורים בלבד לאחר שחזר מאומן החל מדרדר מצבו ונשימותיו נעשו קשות עליו. גם ברגעיו האחרונים, לא חסך כל

דווקא היראת שמים שהייתה לו בכל אורחות חייו והפרומקייט החזקה שהייתה לו הביאה אותו גם להחמיר בדרכו של הרבי ולחפש בכל יהודי את הטוב שבו, בלי שום פשרות.

בשבת אחת כשהיינו באומן, בא אליו אחד החברים וסיפר לו על החלישות הדעת שהייתה לו מכך שבצינו הקדוש של הרבי שורר בלאגן וכל אחד עושה שם כרצונו. נענה ר' חיים בנימין לעומתו: אתה מאמין שהרבי מטפל בך? אז תאמין שהוא מתעסק עם כל מי שמגיע לשם, כל אחד בדרך שלו ובקצב שלו, אך כולם כעת באמצע טיפול, הרבי מנהל את העניינים, אף אחד לא איבד שליטה על הציון...

למרות שהוא עצמו היה חרד עד למאד לכבודו של היכל הציון והתנהג שם ביראת כבוד נוראה ואולי דווקא משום כך - הוא האמין שכל מה שמתרחש בציון שייך לתיקונים שהרבי עושה שם והוא לא נתן בשום אופן שניפול מכך לחלישות הדעת.

ותשחק ליום אחרון

את חוליו האחרון פגש ר' חיים בנימין שנים רבות לפני שהגיע יומו לעזוב את העולם. רגליו היו נפוחות בצורה נוראה וכל גופן

ה'שד שנשפטיך' של התיקון הכללי!!

מהדורה יחודית של התיקון הכללי

עם פירוש רש"י מבואר. מהיום, גם אתה מבין!!

עכשיו פירוש על פירוש רש"י
אמרת ליה' אדני אתה וגו' - לקנסת ישראל אגור דוד: 'יש עליך לומר ליה':
אדון אתה ודרך על העליונה (אתה שולט) לכל הבא עלי (כל מה שקורה לך) - ד"א
(כבר אהר, כלומר, פירוש אחר): 'אמרת ליה' אדני אתה', לנפשו (לעצמו) היה אומר, וכן
קנינו דוגמתו (עצמו) לא כתוב בספורש בססוק אלא רמז (שמשאל ב' ידולט):
ולכך (ההשקפה) דוד, וספרונו (פירושו): ותכל נפש דוד. אף כאן פירוש הספוק הוא
אמרת נפשי (לשון ציון) ליה. זאת אמרת את נפשי, יש עליך לומר כן (כלומר, 'טובות
וכר') להקדוש ברוך הוא. טובתי כל עליך - טובות שאתה עושה לי, לא עליך
הם לגמלי, כי לא בצדקתי אתה מטיב לי.

חלק א:

פירוש רש"י

עם פירוש רש"י מבואר

לב

על ידי מתורגמן שהתב"ה נושא (סולח) וסכסכה...

(א) לְדוֹד מִשְׁכִּיל: אֲשֶׁר יִנְשׂוּי פִשְׁעוֹ, כִּסּוּי הַטָּאָה;

...ובלבד שהוא לא ירמה וחשוב לחזור על הטא:

(ב) אֲשֶׁר אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֶז, וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה;

שהתאמת ודאנתי טרומרענות

מלחמות

(ג) כִּי הִחַרְשָׁתִי - בָּלוּ עֲצָמַי, בְּשִׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם;

חלק ב:

פירוש מצומצם לשעת האמירה

"ואני חזק מאוד בכל הדברים שלי אך בזה אני חזק ביותר" רבינו חזק, גם אתה תהיה חזק!

הליקוטי הלכות מראה איך חיים... הליקוטי הלכות מראה איך מתים... הליקוטי הלכות מראה הכל...

שלהבת אש של התקשרות ודבקות בתלמיד הגדול כירח יכון עולם במשאו המרטיט של הרה"ח ר' חיים בנימין וורטהיימר זצ"ל בעת משתה היין פורים תשס"ז

אפשר... מה מדברים? מפוליטיקה... מכסף... מכבוד... מקנאה... מתאוות... מדברים שצריך להתבייש מהם... על זה צריך לדבר בכל הרחובות... על זה צריך לעשות תעמולה... על זה צריך לעשות מודעות גדולות... על זה צריך לכתוב פסוקים... על זה צריך לעשות דרשות... על זה צריך לעשות כסף... אוייייי... על האמת... על האמת האמיתית... האור של האמת. זה האמת דקדושה... הקדושה של האמת... האמת של אמת... אמת שיש... אמת דקדושה... זה אמת ישרה... עם האמת הזו לא נופלים אפילו פעם אחת... אוייייי... את האמת הזו צריך לצעוק...

חברים יקרים, רבי נתן אמר שזה הגן עדן... חברים יקרים, רבי נתן אמר שאם אדם יעלה לאור האמת, רבי נתן אמר... שהנשמה מחפשת באותו זמן אחרי איזה מצווה קלה שתועיל לה, שיהיה לה תיקון, לנשמה... פעם אחת היה מעשה, רבי נתן עמד בבית הכנסת בבוקר לפני התפילה עם טלית על הכתף, ובא חברו ואמר שאם עושים מצוה, מגיע פנים חדשות, רבי נתן שמע את זה, הלב שלו נבער, וחטף את הטלית והתעטף בה עם ברכה ברוך - - את-ה - - אלוקין - - ו - - מל - - ה - - העול - - , אש - - ר - - קדשנ - - ו - - במצוותי - - ו - - וצוונ - - ו - - להתעט - - בצי - - י - - צי - - ! ואז הוא הוריד את הטלית... ורבי נתן אמר "נכון יש לי פנים חדשות" ככה רבי נתן האמין, והוא אמר יהודי צריך תיקון אחרי הפטירה, כמה יועיל לו ההתעטפות בציצית, הוא מקבל פנים חדשות, יהודי עשרות שנים אחרי הפטירה נהיה לו פנים חדשות, ואני חי, אז אתפוס ציצית, ומכל חתיכת מצוה נעשה פנים חדשות...

חברים יקרים, מי ידע את השיעור של הליקוטי הלכות של הרבי שלנו, מתי שיבא היום... אז מי שלמד ליקוטי הלכות... זה הפוסק האחרון בשמים... מי שלמד שיעור בליקוטי הלכות... מי יכול לוותר על כזה דבר, על עורך דין כמו ליקוטי הלכות...? מי יפסיד כזה דבר בשביל העולם הבא... הרי זה ממש עולם הבא...

אוייייי... אוייייי... אי אפשר לוותר... אפילו אם עובר על האדם מה שעובר, אי אפשר לוותר על ליקוטי הלכות, 70 שנה עוברים מהר וצריך לעשות השתדלות... מי יכול לוותר על כזה דבר? מי יכול להשלים עם כזה דבר "אני וחמור נאכל באבוס אחד...?"

התורה... הליקוטי הלכות מראה איך חיים... הליקוטי הלכות מראה איך מתים... הליקוטי הלכות מראה הכל... הליקוטי הלכות מראה לנו איך להבעיר את הלב... הליקוטי הלכות מלמד את האדם איך להיות בריא... הליקוטי הלכות מראה איך להיות חולה... הליקוטי הלכות מראה איך יושבים ללמוד... הליקוטי הלכות מראה איך מתפללים... הליקוטי הלכות מראה איך ניצולים מהסטרא אחרא... הליקוטי הלכות מלמד את האדם איך נהיים ערליכע איד... הליקוטי הלכות נתן לנו את האפשרות להיות ערליכע איד... הליקוטי

פורים פג קהילת קרן אור ירושלים

הלכות מראה שאפילו אם אדם כבר נגמר הוא יכול לצאת מזה... הליקוטי הלכות מלמד את האדם איך להיות חתיכת בוך (א שטיק בלאטע)... הליקוטי הלכות מלמד את האדם איך נהיים בשמחה... הליקוטי הלכות מלמד את האדם איך לצאת מהשאל תחתית... הליקוטי הלכות מלמד את האדם איך לדבר... הליקוטי הלכות מלמד את האדם איך להיות סוחר...

בליקוטי הלכות כתוב פסוק "מי יתנן כאח לי... אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבוז לי", אומר רבי נתן הקדוש כשאדם מרגיש התנוצצות בליבו, אי אפשר בכלל לדבר אפילו עם עצמו... אי אפשר לדבר בכלל... אי אפשר לדבר בכלל... "המלך" בכל שיר השירים זה הרבנו של עולם. הוי צריכים לדבר מזה ברחובות... אבל אי

הליקוטי הלכות שרבי נתן העיד שזה הגן עדן של השי"ת בעצמו, מי שרוצה לטעום טעם גן עדן שייחיה עם ליקוטי הלכות, יש לנו ליקוטי הלכות... יש לנו רבי הליקוטי הלכות...

אחרי הפטירה של רבי נתן, נסע תלמידו רבי נחמן טולטשינער לעיר טראוויצה - רבי נפתלי אמר שמי שרוצה את האור של הרבי שיסע לשם, כי היה שם קבוצה שהיה להם הרגשה ברבי - ורבי נחמן טולטשינער שהה שם שבת, והם הרגישו עמו הרגשת מעין עולם הבא, העולם הבא בעצמו, הגיע מוצאי שבת, והם לא נתנו לו ללכת ומשכו אותו כל השבוע שיישאר שם, עד שהוא נשאר שם עוד שבת, והיה להם עוד שבת עם אש ועם חיות נוראה. אנשי שלומינו אמרו על רבי נחמן טולטשינער, שכשהוא ניגש לעמוד, הליקוטי הלכות מתפלל, הליקוטי הלכות עם כל המוח והשכל מתפלל... רבי נחמן טולטשינער הקדוש... כל הקדושה של ליקוטי הלכות התפלל... כל הנעימות של רבינו התפללה בתפילה של רבי נחמן טולטשינער, זה היה רבי נחמן טולטשינער... כל המתיקות של הליקוטי הלכות היה בווער בו... מים מתיקין... שמועה טובה תדשן עצם... המתיקות של מוהרנ"ת התפללה ביהודי הזה. והיהודי הזה היה בטרוביץ, והוא ראה את אנשי שלומינו שם שהם מרגישים את המתיקות של מוהרנ"ת ואת החיות שלו...

היה יהודי שכשהוא היה זקן מופלג, הוא סיפר שהוא זוכר שכשהיה ילד קטן בבית הכנסת הוא שמע את רבי נחמן טולטשינער אומר את הפסוק עם הניגון של איכה: "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו", עם כל המתיקות והחיות, וזה כל כך נכנס בו ועד זקנה ושיבה הוא לא שכח את המתיקות הזאת... זה היה היה ליקוטי הלכות מהלך...

ורבי נחמן טולטשינער אחרי שתי שבתות שהוא היה שם בטרוביץ וראה את התלהבותם, אז הוא אמר להם כל החיות שלי היא באה מרבי שהוא מוהרנ"ת והוא השאיר את רוב תורתו בכתבי יד... מושלכים בבוידם, וצריך להציל אותם, והם היו סוחרים, אז הם הביאו לו את הכסף להוציא את כל הליקוטי הלכות, וכך הצילו את זה.

חברים יקרים, רבי נתן כתב את הליקוטי הלכות... זה השולחן ערוך של 'קיום

להבעיר את האש

בשנים האחרונות מוצאת אמריקה את עצמה בעיצומו של גל התקרבות חסר תקדים • אחד הרגעים המרגשים יותר בו אפשר לחוש ולראות את המהפכה בעיצומה נמצא בכינוס 'להבעיר' שמתקיים זו השנה השלישית • **למעלה מ-1000 משתתפים שהגיעו להתחמם באש של הרבי יחד בדרך לכבוש את ארצות הברית כולה**

התוודעו לאור הגדול ושינו חיהם מהקצה אל הקצה באורו של רבינו בעצותיו ובתורותיו המאירות. ריבוי עצום אל טבעי של אנשי הצדיק המתרבים להם מיום ליום, חדשים מקרוב באים ונתקבצים להם תחת כנפי הצדיק עוד ועוד מקורבים בכל ריכוזי ארה"ב, בתי כנסיות וחבורות חדשות צצים להם כפטירות כמהות אחרי הגשם, חזון האור מתגשם לו במלוא הדרו, 'ופרצת ימה וקדמה' במלוא מובן המילה.

דא עקא, המצב הגיע לכך שהאש של רבינו כבר בוערת בערי ניו יורק והסביבה בכל הריכוזים החרדיים, אולם המקורבים החדשים לא היו מאוחדים כמו שצריך, לברסלב באמריקה עדיין אין מוסדות כוללים וישיבות וגם הבתי מדרשים הם אחד או שנים בעיר, ומי שגר רחוק אינו זוכה להתפלל כל כך בקביעות בין אנ"ש, וכך נוצר לו הצורך הדחוף והבווער להתקבצות והתאחדות הגדולה בין כלל אנ"ש המקורבים לאור הגדול.

ברוח חסדו וטובו האיר השי"ת לארץ ולדרים עליה, כאשר נפל הרעיון לכמה אברכים 'מקורבים' מבורו פארק, שהגיע עת לאחד את כלל הנרות הבודדים לאבוקה אחת גדולה שתאיר את כל אמריקה, אבוקה ושמה 'להבעיר את האש' בדמות כינוס ענקי שבו יתקבצו אנ"ש מכל הריכוזים בארה"ב ויתחזקו יחד ב'הייליגן רבינס זאך'.

כך בשנת תשפ"ג התקיים לראשונה מעמד 'להבעיר' באולם בבורו פארק, ומארה"ק הגיעו במיוחד המשפיעים הגה"ח ר' יעקב שלמה מוזסון שליט"א והרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שליט"א לישא מדברותיהם ולחזק את אנ"ש דאמריקה, כמו כן התקיים שם פאנל מיוחד עם כמה מקורבים שסיפרו את

משך שנים רבות היתה אמריקה החרדית די שוממה מאורו של רבינו הקדוש, ספסלי בית מדרשו של הצדיק לא נתרבו, היה את הגידול הטבעי של צאצאי החסידים המועטים שהגיעו לשם במשך השנים עם עוד כמה מקורבים, ובזה הסתכם כל ענינו של רבינו ב'ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות' או בלשונם של אנ"ש 'המדינה של עשירות'.

חסדי ה' גברו ואכשר הדור האחרון - דור מבולבל וצמא לאור - כשלאט לאט נדלקה לו הגחלת והתחילו להתקרב עוד ועוד נפשות חדשות לרבינו הק' עד שלפני כחמש עשרה שנה כבר נפתח עוד ביהמ"ד בווייליאמסבורג, ומאז התחילו עוד ועוד נפשות להתקרב לאור האמת, ושללהבת הבעל תפילה התחילה לבעור ביתר שאת במדינת העשירות.

כך הלך שמעו של הצדיק וגדל, ובכל עיר ועיר אשר דבר המלך ודתו מגיע, שטיבלאך חדשים על שם הצדיק נפתחו לאנשי האמת המשתוקקים לחסות בצל האילן הגדול, ומכל החצרות הגדולות נתווספו להם עוד ועוד מקורבים חדשים לרבינו הק'.

אולם כל זה היה קדימון למה שקרה לפני חמש שנים כאשר נפתח ונשתכלל הקו הידוע "מערכת ברסלב" אשר עד היום הזה משמיע קולו ברמה כקול השופר, להודיע לבני האדם גבורת ה' ולבשר לעם קדוש את בשורת הגאולה בטללי תחייה מתורתו של הנהר המטהר ומקרב את לבבות ישראל לאביהם שבשמים.

המהפכה האדירה עלתה בכמה שלבים, אורו של רבינו הק' התחיל להתפשט במהירות האור, וכאש בשדה קוצים התפשטה לה בשורת הגאולה על אדמת ארצות אמריקה, ובכל יום ויום עוד אנשים

לילי טבת הארוכים. מוצאי שבת. אחרי חצות הלילה.

קור עז שורר ברחובותיה הריקים של ניו יורק האפופה בדומיית לילה שרק שריקותיה של הרוח הסגירית נשמעות בה. בני המדינה של עשירות נמים עתה את שנתם העמוקה - אינם מודעים לפלא הגדול המתרחש לו זה עתה בפאתי רודליטש סטריט.

בשולי מתחם האירועים הענק והיוקרתי 'קנטיננטאל' - נשבר לו הקרח החורפי. ציבור הענק משתפך ויוצא לו, ממים ב'אש ההתלהבות' שלו את הכפור העז של פרברי ניו יורק, מחמם את האוויר הלילי בחמימות לוהטת, כאילו אין עכשיו לילה, כאילו לא עכשיו חורף.

הם לא פה, הם שם. על גדות הנהר. שומעים באוזניהם את הצעקה הנצחית: 'להבעיר'----

אולי הקוראים בארץ הקודש אינם מודעים היטב למהפכה הגדולה המתרחשת לה בשנים האחרונות באמריקה. רק לסבר את האוזן; בכינוס האחרון של 'להבעיר' שח בהתרגשות הגה"ח רבי משה קרמר שליט"א שהוא זוכר כשהוא הגיע לארה"ב לפני למעלה מיובל שנים, ומה אתם חושבים היה 'ברסלב' בווייליאמסבורג? - ציבור קטן של כמה יחידים שבקושי היה לו מניין לתפילות בשטיבל קטן בווייליאמסבורג... ועכשיו 50 שנים אחרי אנו עומדים כאן בווייליאמסבורג בכינוס השלישי של 'להבעיר' עם למעלה מאלף משתתפים כ"י, האם אין זו מהפכה!?

גאון עוזנו מוהרנ"ת התקבצו כלל אנ"ש מכל ערי ניו יורק וניו ג'רזי לעבר האולם הענק קאנטינענטאל בעיר ואם בישראל וויליאמסבורג, כששיירות אוטובוסים יוצאים לעבר המעמד מכל הערים, ורבים אף מגיעים בטנדרים ורכבים פרטיים. כך מכל פינות ומחנות דארה"ב כולם נקבצו ובאו לך. המארגנים סיפרו שהיו כאלה שאף נסעו 'נסיעה לצדיק' למעלה משעתיים נסיעה, וכמה מאנ"ש הגדילו לעשות בהגיעם עוד לפני שבת מהעיירה טאהש שבמדינת קנדה הרחוקה שש שעות נסיעה מניו יורק.

עד מהרה נתמלאו להם מאות המקומות בתוככי האולם הענק, מאות רבות של יהודים נתקבצו לשמוע דבר ה', ציבור ענק של יראים ושלמים ביניהם רבנים מגידי שיעורים בעלי בתים בנשקי"ם אברכים ובחורים מסלתה ומשמנה של היהדות החרדית בארה"ב, והחידוש העצום שהציבור הגדול אשר מנה למעלה מאלף איש (!) רובם ככולם הם מקורבים שלא נולדו כלל בברסלב אלא זכו ונתקברו מעצמם לאור.

[במאמר המוסגר, נזכיר בקצרה את ה'קידוש השם' הגדול שהיה שם כאשר במשך כל זמן המעמד לא נראה לעין שום כלי מהכלים הטכנולוגיים הפסולים, הכל היה בבחינה של 'פך שמן טהור'. אולי בארץ אצל ההיימישע קהילות זה נשמע כדבר שבשגרה, אולם על אדמת אמעריקא זה חידוש גדול מאד ונותן חיזוק עצום במערכה על פגעי הטכנולוגיה, אשרינו שאלו אנשיו של רבינו!]

התרגשות ועליזות שרתה על פני המשתתפים הרבים שנטלו ידיהם לסעוד סעודת מלוה מלכה, סעודתא דדוד מלכא משיחא, שהוכנה ברחבות כיד המלך, כראוי

אולם ב"ה שוב פעם התאכזבו המארגנים לראות שאין מספיק מקום לציבור הענק שהתקבצו מכל קצווי ארה"ב והגיעו לשבע מאות משתתפים שבאו לשמוע את דבר ה' שהשמיעו המשפיעים הרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שליט"א והרה"ח ר' שלום מיקוף שליט"א שהגיעו במיוחד מארה"ק להלהיב ולהבעיר לבבות בני ישראל, כשרגשי ההתרגשות וההתרוממות ליוו את ציבור המשתתפים למשך זמן רב.

אין זה פלא שבתחילת השנה הנוכחית כבר קבלו העסקנים פניות רבות מהציבור מתי והיכן תתקיים שוב התקבצות קדושה וגדולה זו. כך כבר מתחילת החורף התחילו עסקני אנ"ש עם ההכנות הכבירות לקראת המעמד האדיר והפעם בעקבות מניעות שונות נמנע מהם לערוך את המעמד במקום נוח שלא רחוק מדי מכל הערים כמו בשנה הקודמת, ולכן סיכמו עם האולם הענקי ביותר בתוככי עיר וויליאמסבורג שהוא המקום היותר מרכזי בין כל הערים שיש בהם ריכוזי אנ"ש.

חידוש גדול ונפלא היה השנה שאחד המיוחד מגדולי זקני אנ"ש ומעתיקי השמועה הגה"ח רבי משה קרמר שליט"א אשר לקראת המעמד נענה לבקשת העוסקים בדבר והודיע שהוא יגיע במיוחד מארה"ק. הבשורה נתקבלה על אוזני הציבור בשמחה עצומה כשהדבר מהווה חיזוק עצום לכלל הציבור של אנ"ש בארה"ב כשרבי משה ממרומי גילו יטריח עצמו לבוא במיוחד כדי לחזק את אנשי שלומינו באמריקה הרחוקה ולהבעיר בהם את אשו הקדושה של רבינו.

עת כנוס הגיע, כשבמוצאי שבת קודש פרשת ויחי בסמוך ליומא דהילולא של

ה'סיפור התקרבות' שלהם וקורות חייהם עד שזכו להגיע לרבינו הק'.

הציבור קיבל את בשורת 'להבעיר' כמים קרים על נפש עייפה כשאחד מהנקודות העיקריות הבולטות הוא החיזוק הגדול שמעמד מסוג זה נוסך בכל יחיד ויחיד כשהוא רואה לפניו מאות חסידים ואנשי מעשה "היימישע אידן" אשר נקבצו ובאו לקול קריאתו של הרועה הגדול לתלמידיו ומקורביו להחזיק עצמם ביחד, וכל מגמתם ורצונם הוא להבעיר את הלב באור הצדיק, היש לך חיזוק גדול מזה?! כל אחד ואחד מאנשי הצדיק באשר הוא שם - אם בלינדן, בספרינג וואלי, או בבלומינגברג, ובכל מקום אשר ימצא חסיד ברסלב - יודע שאינו לבד ונמצאים עוד מאות חסידי ברסלב בכל ריכוזי ניו יורק, וכולם לדבר אחד מתכוונים.

המעמד התקיים באולם עם 300 מקומות ישיבה, כשהמעמד בעיקרו היה מיועד לתושבי בורו פארק כשהמארגנים קיוו שיצליחו להביא עוד כמה עשרות מאנ"ש משאר הריכוזים ובכך יתמלא רוב האולם, אולם מה גדולה הייתה הפתעתם כשבשעת מעשה המקום היה צר מלהכיל, מאות מאנ"ש הגיעו מכל רחבי ארה"ב וההצלחה הייתה למעלה מן המשוער.

לכן בשנה הבאה בשנת תשפ"ד כבר ידעו העסקנים מראש שהמעמד יהיה לכלל אנ"ש והציבור יגיע בהמוניו ועוד יותר משנה שעברה, לכן חיפשו במיוחד מקום שיהיה במרכז כל הערים שלא יהיה רחוק מדי, כשלבסוף מצאו מקום מתאים בניו ג'רזי שרחוק בערך כארבעים דקות מכל עיר, כשהפעם כבר הכינו יותר מקומות, והמקום היה מוכן להכיל בתוכו כחמש מאות מקומות ישיבה.

זה מתאים
למקובל
ומה
יוגערמא
א

למה למה חקלא?

רק
עם?

עם ה'כולל
תן' ששזובר
נת הראש?

רק הלמדון
העילוי יבין?

זמה עם ה'קובע
עיתים' שמנסה
כל בר?

רק 'מעמיק'
מסוגל?

זמה עם
ה'ישיבה
בחזר'
שרוצה גם
הוא?

רק תלמיד
חכם יכול?

זמה עם 'בעל'
מלאכה'
שרוצה
להתחבר?

כך בשעות המאוחרות של הלילה הסתיים המעמד האדיר והמרומם שפשוטו כמשמעו הבעיר מחדש את האש הקדושה של רבינו בלבבות, כשמאות המשתתפים יצאו עם כוחות חדשים לעבוד את הבורא בדרכי רבינו הקדוש, להחיות את ימי חייהם בשמחת היהדות האמיתית, ולילך מדרגא לדרגא כדרכם של אנשים כשרים, לטוב להם כל הימים בזה ובבא.

במעמד התקיים יריד ענק של ספרי רבינו, אשר לכאורה מיום גילוי אמריקה עד הנה לא נמכרו כל כך הרבה ספרי רבינו בכמות והיקף כזה על אדמת אמריקה. אשר כפי שהעסקנים מוסרים נמכרו שם ספרים בשווי של \$ 75,000 במחירי מבצע (כשהמחיר האמיתי הוא בערך \$ 150,000). הספרים נמכרו במחירים זולים במיוחד כך שכל הרוצה לטעום מספרי הגן עדן יוכל בקל לקנותם ולהרוות נפשו במעיינות המפכים בהם.

מאחורי הקלעים שמענו שארגון המעמד עלה למארגנים בהוצאות מרובות. מתוך מסירותם הגדולה של העסקנים להעניק לציבור את הכי טוב והכי איכותי שיש, הם הגיעו להוצאות של למעלה מ-40,000 דולר [150,000 ש"ח], אשר נדיבי עם יחידים שבעדה לקחו הכל על צווארם, אשריהם ואשרי חלקם בזה ובבא.

לסיום רק נביא אנקדוטה מעניינת שסיפר לנו אחד מהמשתתפים, ליד אחד מדוכני הספרים עמד יהודי אמיד ובעל יכולת, וכל בחור או אברך אשר ניגש לקנות ספר ולא היה בידו את הסכום הנדרש, העביר הלה במאור פנים את כרטיסו והשלים את הסכום המלא לשמחת הקונה, אשרי העם שככה לו, אשרי הצדיק שאלו אנשיו.

רבי משה קרמר שליט"א לשאת את דבר המעמד, ומה נפלא היה המחזה כשרבי משה פתח את דבריו בדברי התרגשות כשהוא יוצא מכליו כשואל 'מי ילד לי את כל אלה', מתרגש לראות באדמת אמריקה ציבור גדול וחשוב כזה הנקראים על שם הצדיק האמת.

משתתפי המעמד יצאו מהתפעלות כשר' משה פתח את הליקוטי מוהר"ן הגדול שהביאו לו והתחיל לדרוש ברבים בדברי רבינו בתורה ז' תניינא. למשך שעה שלימה יצאו מפיו דברי אלקים חיים חידושים נוראים בדברי רבינו ז"ל אשר אפילו הבקיאים בתורה הנ"ל נבהלו מגודל החידושים, והיה הדבר לפלא ולחידוש עצום איך שיהודי בגיל כזה יכול לדרוש ברבים במשך שעה שלימה בשעות המאוחרות של הלילה דברים עמוקים ונפלאים כאלו.

לכבודו של מעמד נעלה ונשגב כזה שכל מטרתו אחת היא 'כינסו לשם שמים' לקיים רצון צדיק להתקבץ ולהתחזק יחד, שדבר כזה חידוש הוא בזמנינו, כשכלל כינוס יש בדרך כלל איזה מטרה ספיציפית אם למגבית או לסיום או אפילו על איזה מערכה גורלית לביצור חומות הדת, וכאן המטרה אחת ויחידה, 'להבעיר'---

נעימות זמירות נשמעו, כשהמזמרים מאנ"ש נתנו קולם בשיר ושבח בזמירות מוצאי שבת עם הניגונים המיוחדים של אנ"ש המעוררים כל לב במתיקות ונעימות מופלאה, כשבין לבין מוגשים מאכלים ומגדנות כיד המלך לכבוד מלווה מלכה קדישא. כך כשהמשתתפים מסובים להם בצוותא ליד השולחנות הערוכים, נראתה בחוש האחדות השורה אצל אנשי הצדיק כשכל אחד מקבל פני רעהו בסבר פנים מופלאות, נפגשים להם זה מווליאמסבורג וזה מלייקוואד במאור פנים, מקבלין דין מן דין, שואבים בששון רוח הקודש בצלו של הנחל נובע.

את המעמד פתח בחן עליון יו"ר המעמד הרה"ג ר' אליעזר וואלדמאן שליט"א מנהל ישיבת משכנות אביר יעקב העומד תחת נשיאתו של הגה"ח ר' אברהם כ"ץ שליט"א גאב"ד טאהש מאנסי מחשובי אנ"ש, כשהוא מתבל בדיבורים קצרים על גודל ומעלת ההפצה, לבל נהיה עצים יבשים חלילה, רק נחזיק טובה לרבינו הקדוש, וכל ימי חייו נפיץ מעיינותיו חוצה.

אחרי כן זכו המשתתפים לשמוע דיבורים מתוקים מדבש ונופת צופים מפי פה מפיק מרגליות הרה"ח ר' אברהם צבי גלינסקי שליט"א ר"מ בישיבת ברסלב בני ברק שהגיע במיוחד מארה"ק להשתתף במעמד האדיר ולחזק את אנ"ש דאמריקה.

במשך שעה ארוכה דיבר ר' אברהם צבי במתק לשונו, כשבתוך דבריו הוא מרבה לתאר את גודל מעלת דיבוק חברים אנשי הצדיק המתחזקים ומתוועדים יחדיו. כמו כן חיזק את עניין ההתקבצות בכל השנה בבתי מדרשינו הנקרא על שם הצדיק, ובפרט בעת 'רעווא דרעווינ' וסעודה שלישית, והרחיב בלשונו הצירורית את התועלת הרבה שיש בזה. כמו כן חיזק את עניין החבורות השבועיות עם אנ"ש, ואף הביא סיפורים אישיים מרגשים לחדד את עניין התועלת הנפלאה וכוחה של החבורה, וכך דיבר בארוכה כשהציבור הק' מרותק למקומו לשמע דיבוריו הנעימים והמחזקים.

קרוב לחצות הלילה הגיע המעמד לשיאו, כאשר המנחה כיבד בהתרגשות את הגה"ח

למעלה ממאתיים שנה כבר עברו מאותם לילות מופלאים בהם הסתובב לו התלמיד הלוח וכסוף על גדות הנהר, צועק את גרונו "רבונו של עולם! הבער, הבער, הבער את האש בליבי..."

צעקוטי וכיסופיו לא שבו ריקם, האש שנדלקה אז בליבו עדיין בוערת ובווערת.

הלב הגדול שלו מבעיר לבבות של תלמידים שעושים תלמידים שעושים תלמידים - עד שתבער כל הגולה כמדורת אש, והכל יכספו וישתקו להבעיר'---

הבערה הז'בז'בז'

נכספה

לאורו של רביה"ק מוה"רין מברסלב זצ"ל

מיום שהפציע
לעולם ארגון
'נכספה' אין
זה נדיר עוד
לראות שני בחורי
ישיבה ליטאים
המתפלפלים
ביניהם במכתב
מעלים לתרופה
כמו גם לראות
צורב עומד וצועק
בשדה מתבודד
לפני קונו ♦

סקירה מיוחדת
לפעילות הנפלאה
של הארגון הקדוש
ש'הפך' את עולם
הישיבות וסוחף
עוד ועוד נשמות
להיכלו של הנחל
נובע במלאות
שנה לפעילות
המיוחדת ♦
לכבות אנשי ליטא

במשך כל השנים היו מקורבים מקרב בני הישיבות, תמיד היו יחידים ולפעמים אף קבוצות כמו ה'גל' הידוע מישיבת פונוביז', אבל מהפכה בממדים שאנו עדים לה כפי שקורה בשטח לא היה מימות עולם, בתוך כל בית ישראל המתקרבים בהמוניהם לראש בני ישראל מאיר וזרח אור רבינו הקדוש ביתר שאת ועוז, בקרב בני הישיבות הקדושות, הביקוש הולך וגודל מיום ליום.

'ההתחלה', כך משתפים הפעילים. 'הייתה לפני לא יותר משנה, בסביבות הלולת גאון עוזנו רבי נתן זי"ע. היה זה תקופת מה לאחר שהתקרבו כמה בחורים תלמידי חכמים ועובדי ה' מופלגים מאחת הישיבות המובחרות. כמה שנים חלפו מאז, אבל הרצון והתשוקה הבוררת אצל כל אחד שטעם מהאור לזכות את כל החפץ בחיים לזכות גם הוא, רק התעצמה עם הזמן, בהתחלה זה התחיל עם פעילויות קטנות פה ושם, עד שזה קרה, וכשזה קרה, הכול התחיל להתגלגל במהירות שיא'...

התחלנו מימינום'...

היה זה לפני כשנה, ישבנו כמה אברכים מקורבים בני ישיבות ונדברנו בינינו שחייבים להתחיל לעשות משהו בעניין התקרבות בני הישיבות לרבינו הקדוש. 'בהתחלה צחקנו בלב', מספרים חלק מהפעילים. 'צריך להבין, שלא כמו הציבורים האחרים, אנחנו לא התחלנו מאפס, התחלנו ממינוס... פשוט לא היה עם מי לגשת לשולחן... את מספר המקורבים הליטאים שהכרנו עד אז יכולנו לספור באצבעות יד אחת, אבל למרות זאת, בעקשנות התחלנו את דרכנו'.

האמת, שההרגשה היום של כלל הפעילים היא, שהקב"ה רצה להוציא מכוח אל הפועל ארגון אדיר זה. כמו הגיעה השעה שאורו של רבינו יתחיל לזרוח בקרב בני הישיבות בעוז ותעצמות, ואילו אנו נבחרנו מלמעלה לשמש רק כ'בובות' להוציא את הדבר מכוח אל הפועל, כי הלא אין כל הסבר למה נכנסנו בכלל לעניין זה...

ישבנו כמה אברכים באמצע סעודת הלולא באחד מבתי הכנסיות בירושלים עיה"ק על המדרגות המובילות לעזרת-נשים, מוציאים את הרצונות והכיסופים בפה, הדבר הראשון שהתחיל היה רצון, רצון חזק ותקיף שתורגם מיד לשפת המעשה - תפילה. מאז התחלנו להתפלל יום אחרי יום ברצונות וכיסופים אדירים על קירוב בני הישיבות, בד בבד החל שיח בין האברכים על נחיצות העניין.

'הדבר שאתו התחלנו את דרכנו והוא אף מלווה אותנו עד היום הזה', מציינים הפעילים.

נה חלפה ביעף, עוד שנה שפרחה ועברה כהרף עין על כל תהפוכותיה, שנה שסדרי בראשית משתנים כל תקופה לכיוון שלא היינו חולמים עליהם מעולם, אך בתוך כך חלפה גם שנה שאור הגאולה החל לזרוח ולהאיר פני תבל בצורה שלא היה לה אחר ורע מימות עולם, שנה תמימה חלפה מאז נוסד 'איגוד בני הישיבות-נכספה'. לרובנו קשה להאמין שעד לפני שנה לא היה כל זכר למה שקיים כיום, אף אחד בעולם לא דמיין ולו בחלומותיו הרחוקים ביותר את המהפכה שמתרחשת בשטח.

לפני כשנה בדיוק, החלו הניצנים הראשונים של ארגון 'נכספה' לנבוט ולהצמיח שורשים, מאז ממשיך כדור השלג להתגלגל ולגדול מיום ליום, הבשורה שהביא ארגון 'נכספה' בכנפיו אינה ניתנת לתיאור, אין ביד אנוש הכלים להקיף את עוצמת המהפכה הגדולה שהתרחשה בשנה האחרונה, ממדים שלא הכרנו עד היום. מנגינת נשמתם של אלפי בני הישיבות שהחלה פורצת ומתלהטת באורו של הנחל נובע, הצימאון והדרישה אחר רוח קדשו של רבינו שהתגלתה בעולם, כל אלו שברו מזמן את השיאים שהכרנו עד היום.

כחלוף שנה מאז התייסד הארגון הנודע 'איגוד בני הישיבות-נכספה' הפועל גדולות ונצורות בקרב ציבור בני הישיבות המתקרבים בהמוניהם לרבינו הקדוש זי"ע, פנינו לכמה אברכים מפעילי הארגון לשמוע מקרוב, לאיזה מטרה נוסד הארגון, מה קורה בשטח, מה הפעולות כהיום, ומה התכניות לעתיד. והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע דבר ה'.

הלבבות של אנשי ליטא

'רצוני שענייני יתפשט על הלבבות הליטאיים' (שיח שרפי קודש) כך ביטא רבינו הקדוש את רצונו, ה'לבבות העקשנים בעבודתם כאנשי ליטא' (כתבי רבי שמואל הורביץ), הלבבות שאינן יודעות פשרות מהן, מסירות נפש ועקשנות לקיום רצון הבורא, דקדוק בהלכה ורצון אדיר לצאת חובת כל המצוות בתכלית השלימות וההידור, עמל ויגיעה בתורה שאין לה אחר ורע, שם ביקש הרבי לשכון. כשזה קורה, הרי אין שילוב מתאים ממנו, מיזוג של אור וכלי ששניהם לא נבראו כי אם להשלים האחד את רעהו, התגלות אור הצדיק ודרכו הקדושה בלבבות הבוערים ועקשנים בעבודתם, תבערת הלב ועקשנות בכל עניין רבינו שמחייב את כל המקורבים מכבר...

הילולת מוהרנ"ח לבני הישיבות

ר' יעקב נתן אנשין במתחם נכספה באומן

המרתק והפופולרי... בשעה טובה ומוצלחת הפציע לעולם אור חדש. העלון הראשון יצא לקראת פורים 'ההתחלה של כל ההתחלות', ובאותו יום בו ערכנו סעודת הודאה בבית אחד הפעילים עם בשר וכל מטעמים, להודות ולהלל על חסדי ה' שזכינו לראות אחרי כל כך הרבה מניעות שהעלון יוצא לאור עולם.

'קריעת ים סוף' מחדש

מאז עד היום, עברו תהפוכות רבות כל כך על העלון הנפלא. מניעות וקשיים הצצים בכל פעם מחדש, עד שבכל עלון אנחנו מרגישים שאנו נכנסים ל'פרויקט חדש' שדורש 'קפיצה לים סוף' מחדש. אם זה קשיים מחמת ממון, או שאר ירקות, כל מה שרק

אברך שיכתוב את המאמר היה כמעט בלתי אפשרי עקב המומחיות הרבה שצריך לכתוב כזה מאמר וכו' וכו'. היה זה אחרי תקופה ארוכה שהתפללתי למצוא אברך מוכשר בן תורה לכתוב את המאמר, שעון החול לתאריך הוצאת העלון הראשון שקבענו לעצמינו הלך ואזל, ונקלעתי בדיוק ל'קבר רחל' פניתי בתפילה מקירות ליבי 'רבונו של עולם אני מבין כבר לוותר על מדור זה, אבל מה אשים במקומו?' כך עמדתי שעה ארוכה והתפללתי מעומק הלב, הייתי ממש אובד עצות, סיימתי את תפילתי הנרגשת ועליתי על האוטובוס חזור...

והנה, תוך כדי נסיעה, אני מקבל טלפון מאחד האברכים החשובים מבני הישיבות שמבשר לי שהוא מוכן לנסות שבוע אחד לכתוב את המאמר, ראיתי את ישועת ה' עין בעין, ואכן עד היום זוכה אותו אברך לכתוב את הטור

'הוא רק תפילות, התבודדויות, רצונות וכיסופים, ושוב פעם תפילות ורצונות, 'נכספה' היא אחת מפלאותיו יתברך, מהפלאות הגדולות ביותר שקיימים בעולם, ארגון שהוציא ופועל גדולות ונצורות, כשבהתחלה לא היה בכל שורות פעיליה ולו אחד(!) עם ידע מינימלי בארגון וניהול. כולם אברכים מן השורה שחוץ מההסעה לשדה, נסיעה למירון, וסדרי הכולל לא יודעים כלום, אבל כשהלב בוער והתבערה מתורגמת לתפילות והתבודדויות ארוכות, השי"ת כבר גומר כרצונו, ויוצאים דברים נפלאים ופרויקטים אדירים, בהצלחה וסייעתא דשמיא למעלה מכל דמיון'.

לאחר המפגש עליו סיפרנו מקודם, החלה הפעילות בפועל, תקופה קצרה לאחר מכן. 'האמת', משתפים הפעילים בגילוי לב. 'אנחנו בעצמינו לא ידענו להיכן לפנות וממה להתחיל, ומאז ועד היום אנחנו רק מובלים בידי של השי"ת המדריך אותנו ומנווט את דרכנו על כל צעד ושעל בכל פרט ופרט'.

בתחילה חשבנו לצאת לדרך בצורה כלשהיא ואף ישבנו כבר אסיפה על כך, אך משמים התגלגל הדבר שזה לא יצא מכוח אל הפועל ובמבט לאחור, זה היה פשוט נס, כי הדרך היא הייתה עלולה להיות טעות חמורה ובפרט בתחילת דרכנו.

העלון רואה אור

למעשה, הסנונית הראשונה שיצאה לפועל, היה עלון מרתק ובו מאמרים וכתבות מבארו הזך של רבינו הקדוש זי"ע, מותאמים במיוחד לשיח וסגנון של בני הישיבות. רצינו והשתדלנו שבין עליו יונגש דבר רבינו הקדוש לכל מבקש.

מכל הלבטים וההתחבטויות, ומאיךך הרצונות וההתבודדויות שליוו אותנו עד שיצא העלון הראשון אפשר למלאות כרכים רבים... הספקות, מה לכתוב, מי יכתוב, וכו' וכו' שיהיה תורה מפוארת בכלי מפואר ויפאר את שם רבינו בעולם, עד שברחמי השי"ת על עמו יצא לאור עולם הגליון הראשון אשר בשם 'אותך אבקש' יכונה.

עובדה מעניינת מאותה תקופה, מציין אחד הפעילים: לפי מה שיצא לי בהתבודדות, היה צריך להיות מאמר מסוים שתועלתו רבה ביותר, אך למצוא

ואם בטרחה שנצרך בכל הפעילויות ובתוכם העלון. רק לדוגמא, חלוקת העלון מתבצעת על ידי אברכים ובחורים חשובים התורמים מזמנם לטרוח לחלק את העלון הנפלא לזכות את בית ישראל. הצימאון והדרישה לעלון גובר מיום ליום וההפצה העכשווית לא מכסה אפילו אחוז קטן מהביקוש לקבל את העלון. ביכולתך לזכות לקחת חלק ושותפות בדבר, ולו רק באמצעות חלוקת עלונים באזור מגוריך להשקות צמאי חסדיך מנהר היוצא מעדן, וכבר נהיית לשותף בכל העניין האדיר וזכותך רבה עד למאוד.

מהעלון ועד לקו השלפון

מיד לאחר הופעת העלון, הושק הקו הנפלא והיחודי 'קו נכספה'. וכמעשהו בעלון כך מעשהו בקו הנפלא, המניעות והקשיים הרבים שהתלוו עד הקמת הקו, (ומלווים עד היום...) ולמולם, מסירות נפש בל תתואר של אברכים בני ישיבות שכל חפצם ורצונם להאיר את האור הלאה.

הצימאון האדיר בקרב בני הישיבות לדבר רבינו גובר מיום ליום, וכל אחד ואחד מבקש ושואל מזור לנפשו, אור וחיות שיאירו את דרכו בעבודת ה' באמת. לתוך הצמאון הזה נכנס הקו הנפלא. התכנים המרתקים, השיעורים, התכניות, דיבורי האמת הנובעים מבארו

יכול להפריע מבחוץ ומבפנים, אך בחסדי ה' יתברך ממשיך העלון לצאת כל שבועיים, מביא את בשורת רבינו הקדוש לאלפי בני הישיבות המתענגים עליו כל פעם מחדש.

התגובות והתוצאות של העלון אינם ניתנים לשיעור, ללא הרף זורמים למערכת תגובות מכל רחבי הארץ מבחורים ואברכים המתקשרים להודות בעיניים דומעות על העלון הנפלא שפתח להם את שער הגן עדן, אברכים תלמידי חכמים המקפידים לעבור על העלון בכל פעם שזה יוצא, מתענגים מהתוכן האיכותי, ואוצרות החיים המתגלים בין בתרי דפיו.

העלון - כל כולו 'מסירות נפש' מתחילתו עוד סופו. משלב כתיבת המאמרים על ידי האברכים החשובים תלמידי חכמים מופלגים מציבור בני הישיבות, ועד השלב של העימוד שנעשה גם הוא במסירות על ידי אברך מקורב שמתמסר לדבר בצורה מיוחדת במינה.

ומשם לשלב הבא - החלוקה של העלון והעלות הגדולה שממומנת מכספם הדל של הפעילים ומתרומות של אנשי שלומינו המבינים את גודל יקרת הדבר. וכאן הקריאה יוצאת לכל אחד אשר דבר רבינו הקדוש יקר בעיניו: ביכולתך להיות שותף וליטול חלק בדבר אדיר זה (ובכל הפעילויות) אם בממון, שחסר עד למאוד,

שלא כמו הציבורים
האחרים, אנחנו
לא התחלנו מאפס,
התחלנו ממינום...
פשוט לא היה עם
מי לגשת לשולחן...
את מספר המקורבים
הליטאים שהכרנו
עד אז יכולנו לספור
באצבעות יד אחת, אבל
למרות זאת, בעקשנות
התחלנו את דרכנו'

ועד לבחורי הישיבות אצל הגה"ח ר' משה קרמר

הגה"ח ר' נתן ליברמנש במעמד להודות ולהלל לבני הישיבות

מעצמו פרסם את הדבר מעל גבי כמה במות חשובות.

כאש בשדה קוצים

ההגדרה 'כאש בשדה קוצים' הולמת ביותר את המהפכה שקוראת בשטח, אם בהתחלה התחלנו בכמה אברכים בודדים, כעבור תקופה של כשנה אנחנו מוצאים את עצמינו בתוך ציבור של מאות! מקורבים הנושקים בקרוב לאלף ויותר.

בשורתו של רבינו הקדוש שהחלה בקרב בני הישיבות לא דועכת לרגע ובכל יום מתוודעים לעוד ועוד מקורבים דורשים ומבקשים אברכים ובחורים שמוצאים מזור לנשמתם ומתוודעים לדרכו של רבינו, המהפכה חוצה כל הגבולות, בכל פינה ושכונה, בכל ישיבה ובית כנסת ממש ישנם מקורבים הבורים באשו הלוהטת של רבינו הקדוש.

מחזה נפוץ ביותר לראות בחורים בני ישיבות המדברים ביניהם בתורה הזמנית, בחורים המתדיינים בדרכי עבודת ה' של רבינו הק' או עושים את דרכם 'מחוץ לישוב' להתבודדות ותפילה, בחורים הבורים בעבודת ה', מדברים מהתכלית, מבחוץ נראים כולם כבני ישיבות מן המניין, אבל בפנים בלב נגה אור רבינו עליהם, וכל חייהם קיבלו משמעות ותכלית.

הפנים מופנות קדימה להמשיך את המהפכה, עדי יקוים ומלאה הארץ דעה את ה'

מעמד להודות ולהלל לבני הישיבות

בני הישיבות שאינם מפספסים יום בלי להתקשר לקו למלאות אסמיהם תנובה, התגובות שאינן פוסקות לזרם למערכת, מאברכים ובחורים בני עליה דורשי ומבקשי ה' המשאירים הודעות נרגשות על החיי נצח שהוענק להם, החיזוק וההתעלות שהם מקבלים מהדיבורים המרתקים בקו. מקורבים רבים מספרים שדרכם לראשונה היה דרך הקו הנפלא, הדברים מרגשים ונותנים את העידוד להמשיך הלאה.

פן מרגש בתולדות הקו היה בתקופה האחרונה כשלאור קריאת הרבנים להימנע מלהפעיל קווים בחברות פסולות השקיעו הפעילים הרבה מאוד טרחה כסף וכוח להעביר את הקו לחברה כשרה, ההד שזה עשה והקידוש ה' שנגרם היה עצום ביותר, הציבור התרגש מהדבר, ואף שמצד הארגון לא פורסם הדבר, הציבור

הנובע של רבינו הקדוש להחיות נפשות ישראל, מתקבלים בקרב אלפי המאזינים בשקיקה, שעות רבות מושקעות בכל יום ויום כדי להביא לציבור את האיכותי ביותר, תוכן זך ונקי, דבורים המתקבלים על הלב מאירים את נתיבות החיים, דיבורים הנצרכים לכל אחד ואחד, דיבורים הפותחים צוהר וחלון לכל מבקש לדרוך בהיכלו המאיר של רבינו.

ולאמיתו של דבר, יותר מהשעות המושקעות בהפעלת הקו עצמו, נשפכות שעות של תפילה והתבודדות לדעת לכוון לאמיתה של תורה. לדעת מה להביא, באיזה אופן וצורה להנגיש את הדברים... ולאחר התפילה אנו מקדישים בלי סוף מחשבה בכל פרט ופרט והתוצאות מדברות בעד עצמן... רבבות שעות של האזנה בחודש, ואלפי מאזינים מקרב ציבור

מבט לפעילות רבנית

שה עד למאוד להקיף את שלל הפעילויות שהיו במסגרת 'נכספה' בשנה החולפת, חלקם ידועים יותר וחלקם ננסה רק לגעת בכמה מהם מרחוק כמאן דמחוי במחוג.

כינוס חג פסח תשפ"ד

בחול המועד פסח התכנסו ציבור נכבד של עשרות מקורבים בבית הכנסת ר' אברהם ווייצהנדלר זצ"ל בשכונת רמות בירושלים, לכינוס חג היסטורי וראשון מסוגו, היה זה הפעם הראשונה מאז ייסוד הארגון שהמקורבים נפגשו תחת קורת גג אחת, ההתרגשות הייתה עצומה, אחד התלמידי חכמים המופלגים שהיה אז בשלבים הראשונים להתקרבותו, התבטא שהוא מרגיש בכנס כמו בנסיעה לאומן, לצדיק, (ואכן בכנס האדיר חנוכה תשפ"ה שיתף התלמיד חכם החשוב את הציבור בסיפור התקרבותו בו סיפר שהכינוס חול המועד היווה חלק מכריע בהתקרבותו). בכינוס נשאו דברים הרה"ג רבי שלום מייקוף שליט"א ולאחר מכן התקיים פאנל יחודי בין שלושה מקורבים משלש גילאים שונים שסיפרו על הדרך שזכו להתקרב לאורו של רבינו הק'. לקראת סיום המעמד פרצו כולם בריקודים סוערים בשמחת המועד ועל שמחת נועם גורלנו, לאחר מכן נערכה תפילת ערבית בכוח והתלהבות עם ספירת העומר בקולות והתלהבות כהנהגתם של אנשי שלומינו.

מתחם בני הישיבות באומן בראש השנה

חודשים ארוכים לפני ראש השנה, אי שם בתחילת הקיץ, אף אחד אינו חולם עדיין על ימי הדין הקרבים ובאים, אך ב'נכספה' נמצאים כבר בשיא הפעילות, 'היינו עדיין ממש בהתחלת כל הפעילות של הארגון, מספרים הפעילים, אבל הבנו מיד שהצורך הראשון הוא מקום ראוי לשמו לציבור בני הישיבות שייגיע בהמוניהם לאומן על ראש השנה, ציבור בני הישיבות הנוסעים לאומן על ראש השנה גדל משנה לשנה וחייבים כבר מקום מיוחד להתאחד יחד כל הציבור ולהתחזק בדיבוק חברים, מקום העונה הן לכל הדרישות בחלק הגשמי אך בעיקר המתייחד בחלק הרוחני, באווירת התעלות של ימי הדין, להתעלות ולהתרומם יחד בדיבוק חברים.

וכמו בכל פעילות, הדבר הראשון שעשינו הוא כמובן, תפילה, יום אחרי יום שבוע אחרי שבוע, חודשים ששפכנו תפילות שחפץ ה' בידינו יצליח, כך עוררו גם את כלל הציבור מעל גבי גיליון זה להעתיק בתפילה. והאמת, משתפים הפעילים בגילוי לב, ראינו את כוח התפילה על כל צעד ושעל, הסייעתא דשמיא שליוותה אותנו מהצעד הראשון, בפרט בתקופה הסמוכה לראש השנה בחלק של הרישום, וביותר בתקופת ראש השנה עצמה, סייעתא דשמיא שאיננה ניתנת לתיאור! ראינו בחוש שמשמים מכוונים ומשמרים את כל צעדינו בכל פסיעה ופסיעה, וכאן המקום להודות לכל אלו שהתפללו להצלחת הפרויקט האדיר.

הבשורה על פתיחת מתחם בני הישיבות- נכספה הכתה גלים בכל עולם הישיבות, מכל עבר התחילו להגיע טלפונים מאברכים ובחורים עובדי ה' ותלמידי חכמים שרצו להבטיח את מקומם במתחם המיוחד, ותוך זמן קצר התמלאו כל המיטות במתחם, כשהפעילים עמלו להוסיף עוד מיטות למעלה מהמסוכם לנוכח הדרישה המוגברת מהציבור היקר שחפץ לשהות במתחם קדוש זה.

כשכמובן, הפעילים המסורים דאגו לרווחתם של הציבור הקדוש והמחירים היו אפסיים ממש (לרוב פחות ממחיר הקרן!) מהזולים ביותר בכל אומן! כשבהתחשב במיקום הנוח והתנאים המשופרים שהיו במתחם לא היו כאלו דברים בכל השוק, בנוסף היו מבצעים והנחות מגוונות מה שהוזיל את המחירים בצורה משמעותית.

בין השאר דאגו בארגון 'נכספה' לסבסוד מיוחד לאלו הזוכים להגיע פעם ראשונה בחייהם, מלבד מה שפעילי הארגון דאגו לכל בחור ואברך לעזרה בכל הנצרך לנסיעה זו בייעוץ עצה או הכוונה, בכל החלקים והפרטים הגשמיים והרוחניים התייצבו הפעילים לעזרת כל אחד ואחד, כשאף נפתח לשם כך שלוחה מיוחדת בקו בני עליה שם קיבלו שירות מיוחד בו התאפשר להזמין את כל הנצרך לנסיעה מהיציאה מהישיבה ועד החזרה במוצאי ראש השנה, הכל במקום אחד.

בנוסף הושג על ידי הארגון הנחה משמעותית ביותר לכל השוהים במתחם, למקווה המפואר 'קרית ברסלב עילית' מה שהקל ביותר על הציבור הקדוש.

לקראת ראש השנה יצא לאור עולם מגזין 'אותך אבקש' מושקע ביותר עם עשרות

לארגן חבורה שבועית בעירם, בירושלים בשכונת נווה יעקב, ובערים: בית שמש, קרית ספר. האברכים סיפרו כל אחד את דרכו המופלאה כיצד זכה להתוודע לאורו הנפלא של רבינו הקדוש זי"ע, ולאחר מכן יצא הציבור בריקודי שמחה וחדווה נלהבים, להודות ולהלל לה' על כל החסדים הנפלאים והגדולים שגומל עמנו בכל עת, בפרט על הזכייה הנצחית שזיכנו לדעת מאור נערב ונפלא כזה.

המניין היחודי בליל שבת נשכונת נווה יעקב רחוב אשר גולאק 403

מדי שבוע מתאספים ציבור נכבד של בני תורה בני עליה המקורבים וצועדים לאורו של רבינו הקדוש, בנוסף עליהם ציבור נכבד משאר תושבי השכונה החפצים להתעלות בתפילת ליל שבת בחיות והתלהבות, תפילה בכוח במתינות כפי שמלמדנו רבינו הקדוש, לתפילת מנחה עשרים דקות לפני השקיעה, לאחר מכן מיד 'קבלת שבת ומעריב' בנוסח ברסלב, ולאחר התפילה יוצאים כלל המתפללים בריקוד לשמוח ולרקד בשמחת קדושת שבת קודש. התפילה המרוממת, החיות וההתעלות שמורגשת באוויר כפי שמעיד כל מי שנקלע למניין, איננה ניתנת לתיאור כלל. תפילה בכוח במתינות והתלהבות וחיות דקדושה, כפי שמלמדנו רבינו הקדוש. המניין המיוחד התחיל לעת עתה את דרכו בתפילת מנחה קבלת שבת ומעריב, כשהפנים מופנות קדימה להרחיב את המניין לשאר התפילות, ולהוסיף עוד ועוד בעז"ה.

גם חבורות לבחורים המקורבים בכמה מקומות בארץ.

וועד הכנה לפני זמן חורף

'וועד הכנה' מיוחד התקיים לפני תחילת זמן חורף בביתו של אחד מחשובי הראשי ישיבות שנשא דברים במשנת רבינו הקדוש בעבודתו של בחור בן עליה, לאחר מכן עלו הבחורים לביתו של הגאון החסיד ר' משה קרמר שליט"א, לשאלות ותשובות העומדות בדרכו של כל מקורב. שעה ארוכה דיבר ר' משה דברים יסודיים ונצרכים.

פרוייקט 'להתענג' לעידוד העמקה והעיון בליקוטי מוהר"ן בקרב בני הישיבות

מהפרוייקטים האדירים ביותר מאז ייסוד נכספה הוא פרויקט 'להתענג' במסגרתו עמלים המוני בני הישיבות בתורה הזמנית, בעיון והעמקה, בשיתוף הנגיד הנכבד ר' מרדכי גוטליב שליט"א שליבו חם מאד לכל העניין ומוזיל זהב מכיסו למלגות מכובדות ביותר,

נכון להיום עוסקים במסגרת 'להתענג' מאות בחורי ישיבה, כשהמספר גדל מיום ליום.

מעמד להורות ולהלל חנוכה תשפ"ה

בהתחדשות נפלאה התקיים השנה כינוס מיוחד לבני הישיבות אותו כיבד בנוכחותו הגה"ח ר' נתן ליברמנטש שליט"א שעל אף גילו המבוגר ביותר, יאריך ה' ימיו בטוב ובנעימים, הטריח עצמו בטלטולא דגברא רבא וטלטולא דאורחא במסירות נפש לשאת את ה'משא המרכזי'. בדברים חוצבים ונלהבים הרחיב הגה"ח שליט"א על מהות נס החנוכה והמדרגות בעבודת ה' שרבינו זי"ע מוליך ומביא אותנו, והדרך לזכות לכל זה וכל הטוב בעבודת ה' שהיא על ידי התבודדות ותפילה.

אחר כך התקיים פאנל יחודי מסוגו בו עלו שלושה אברכים תלמידי חכמים חשובים הזוכים

עמודי צבע, מלא מזן אל זן בתוכן עשיר ומרתק, תורה מפוארת בכלי מפואר, כשבין היתר כתבה מקיפה על פעילות נכספה מאז היווסדה, רב שיח מיוחד עם שלושה מקורבים לרבינו הקדוש זי"ע חתניהם של גדולי ישראל, ועוד ועוד תוכן מעשיר ומרתק, המגזין הופץ באלפי עותקים במהלך ימי הקיבוץ באומן וזכה לתגובות נלהבות ביותר

פרוייקט החברותות

אחד מהפעילות של נכספה היא החברותות, כשבחור או אברך הרוצה לקבוע חברותא עם אברך או בחור כלבבו לעסוק בתורת רבינו הקדוש מתקשר לקו, ואחראי מיוחד מתאם לו חברותא כפי רצונו.

פרוייקט החבורות

החלק הכי מרכזי בכל הפעילות הוא פרויקט החבורות, מדי שבוע בשבוע מתאספים עשרות אברכים בכעשרה חבורות הפרוסים בכל רחבי הארץ להתחזק יחד בעבודת ה' זה מהווה את הגרעין החזק ביותר לאברכים ובחורים. מספר החבורות גדל כל הזמן, כל כמה ימים מתקבלת דרישה ממקום אחר לפתוח שם חבורה, כמו כן מתקיימים

"התורה הזמנית שינתה את היי"

יום מחייו של ההולך עם
ה'תורה הזמנית' | האברך היקר
ש. ו. מירושלים פותח לקוראי
'אבקשה' צוהר אישי ומפעים
על האור הגדול שזכה לראות
בחייו בעקבות ההליכה עם
התורה הזמנית | מומולוג סוחר
לרגל סיום תורה ב'

עיבוד והגשה: אברהם מרדכי לב

ירושלים. שכונת בית ישראל. 23.30.

הרחוב סואן. התחנות גדושות. אוטובוסים מפויחים מעלים ומורידים נוסעים. האנרגיה העצומה התוססת ברחובות הבירה, עדיין לא שקטה.

אבל עקיבא מנותק מכל אלו.

רוחו ונפשו כמו מהלכים בעולם אחר. הוא מהדק את המעיל ומתחיל לברך בכוונה את ברכות השחר. עוד לפני שהטנדר יבוא לאסוף אותו, יספיק לחטוף כמה פרקים מתוך התיקון חצות.

המעמיקים יוכלו לראות בחיכוך הקורן הצצה פנימה אל עולם חי ותוסס.

הבה נצלול למסע מרתק עם עקיבא, נרגיש - ולו לזמן קצר - את החיבור המופלא של התורה הזמנית לזוכה להלך עמה, את רוחו של הצדיק והחיים מהמבט השונה.

כמה פחדתי מהשיחה הזאת...

איני בטוח שאנו מסוגלים לחוש גן-עדן כאן בעולם - פותח 'עקיבא' - אבל זו התחושה שקוננה בי.

איזו זכות ואיזה תענוג לזכות ולקום בחצות הלילה ברעננות לעבודת הבורא; ממש גן-עדן לצאת מחוץ לשוב לשפוך שיח לבורא כל העולמים!

מרחוק אני מבחין בטנדר מתקרב לתחנה. עולה עליו ומוצא את מקומי עם חברים יקרים שכולם זוכים לחיות בחיבור מופלא לדברי הצדיק, מנצלים את הלילות האיכותיים לצאת ולהיפגש עם מלך מלכי המלכים, להתגעגע יחד עם השכינה לגאולתה.

מתוך מטרה לנצל דקות הנסיעה עם כמה דיבורי התחזקות, שולף את מכשיר הפלאפון ומחייג לאחד מהקווים המרתקים והמחזקים שהתברכנו בהם.

כעבור מספר דקות אנו מגיעים לשדה, אני מנתק את השיחה ומבחין שעל הצג מהבהבת התראה על 'שיחה שלא נענתה'. רפרוף ליומן השיחות גורם לליבי להחסיר פעימה: 'זאבי פרקש'... גופי כמו יוצא למחול. הדופק מאיץ, זיעה קרה שוטפת אותי.

כמה פחדתי מהשיחה הזאת - - -

הכול התחיל לפני כחודש. המצב הכספי לא היה מלבב ביותר, כשנוסף על כך, המשכורת מהעבודה של נוות ביתי עוכבה. מצאתי עצמי בסוף החודש דוהר לכיוון המינוס.

איננו מפונקים, אבל הידיעה שמחר בעל הדירה עומד להפקיד את הצ'ק החודשי של השכירות - לא הותירה לי הרבה ברירות... בבושת פנים ניגשתי לזאבי חברי הטוב בבקשה האם יוכל להלוות לי בדחיפות

העלוונה מכל. האווירה המרוממת תופסת אותי. מבין בכאב את העומק של 'מאין יבוא עזרי, מחליט להתמסר לחלוטין להמשך הפסוקים. עזרי מעם השם.

נכנס ליער ומעמיק פנימה יותר מהרגלי. חש כיצד צעקה גדולה ומרה משתוקקת להתפרץ חוצה. רוצה כל כך להתחנן, לפרוק את המתח הגדול, לספר לו, לשתף אותו. מבין ומאזין.

אבל מחסום מביך אותי פתאום: מה עם הודאה?...

ההודאה היא חלק בלתי נפרד מההתבודדות. בפרט בתקופה האחרונה - עם ההליכה בתורה ב' ימי הודאה - הנני משתדל לא להתחיל את ההתבודדות בלי להודות, להשתדל לפנות מקום מרכזי בעבודת ההתבודדות להודאה.

שותק. לא מסוגל להודות כעת. חש כיצד כולי מלופף בלחץ הגדול, בפחד. איך אודה במצב כזה? הרבי מלמד בפירוש בתורה הזמנית שהתודה מגיעה לאחר שיוצאים מהצרה - מה לי ולהודאה כעת?!

טרם אני פותח את סגור ליבי - קול פנימי לוחש לי: כלום, האם אכן ההודאה שייכת רק לאחר שיוצאים מהצרה? אכן כך הפשט בתורה? מאין לך זאת?

האם לא תזכור, עקיבא, שאך לפני שבוע חידשת לפול נאה מבין קשרי התורה, טענת בלהט כי רבינו מדבר במעלת ההודאה הבאה דווקא מתוך הצרה, כאשר הדמים שוטפים את הלב - יש לתת להם להמשיך את תהלוכות הדמים כסדרן, על ידי ההודאה... לא זו בלבד, גם מצאת זאת מפורשות בדברי מוהרנ"ת בליקוטי הלכות - - -

מילים יבשות של הודאה

מביט על העצים החשוכים, על התנועות העדינות שלהם, ומבין. מבין שיש כאן מהלך, ברגעים אלו ממש. רב'ה, קיבלתי. אם כך אמרת - כך אעשה, כך הטוב. זו הדרך וזהו המסלול.

סכום של כמה אלפים. הבהרתי לו שזה זמני, המשכורת אמורה להיכנס בעוד מספר ימים, כך שכבר בימים הקרובים אוכל להשיב לו את מלוא הסכום א"ה.

זאבי הסכים לשמחתי, אבל הוסיף בצורה ברורה: "אתה יודע, עקיבא, אינני עשיר. צריך את הכסף עד לא יאחר מחודש ימים מהיום. מבקש ממך בכל לשון של בקשה - אל תמרח את הזמן. חודש זה חודש".

החודש חלף במהירות מפתיעה. אך המצב הכספי לא השתפר ולהיפך, הוסיף להידרדר עוד ועוד. תחושה כזו של חוסר אונים אמיתי - לא חשתי זמן רב...

כעת, את אשר יגורתי בא לי: זאבי. והוא צודק.

אבל ריבונו של עולם: מהיכן?!

הדופק מאיץ והדם מזנק

אני חש את הדופק מאיץ יחד עם לחץ הדם שמזנק מעלה. ואז, כמו משום מקום, מפציעות בי המילים הבאות מהתורה הזמנית, תורה ב' תניינא:

"בְּשֵׁעַת הַצָּרָה מִתְפַּנְּסִים כָּל הַדְּמִים וְעוֹלִים אֶל הַלֵּב... וְאֵיזִי הֵם שׁוֹטְפִים עַל הַלֵּב, וְאֵז הַלֵּב בְּצָרָה וּבְדַחַק גָּדוֹל. כִּי לֹא יֵי שֶׁהַלֵּב דּוֹאֵג בְּעֶצְמוֹ, כִּי הוּא מְרַגֵּשׁ הַצָּרָה יוֹתֵר מִכֹּל, אֶף גַּם הַדְּמִים שׁוֹטְפִין עָלָיו וּמְצַרִּין לוֹ מְאֹד. וְעַל כֵּן כְּשֵׁיט, חָס וְשָׁלוֹם, צָרָה לְאָדָם, הַלֵּב דּוֹפֵק בְּדַפְיָקוֹת גְּדוֹלוֹת".

אוי רבי, תיאור כל כך מדויק - - -

אבל מה אעשה? תראה איך אני עומד נידף. לא מצליח להיזכר מה למדת, מה הרבי מלמד. המוח לפות בפחד. איך אני משיב את ההלוואה?

כנראה ההליכה עם התורה מכריחה את האדם לעבור את כל התהליכים - חשבתי בחיון מריר...

מחשבותיי משוטטות בין החזר החוב לדברי הרבי. חבריי יורדים מהטנדר, נכנסים לפגישה

יתברך, כי אנו מבטלין גזירותיו. נמצא שיש לנו הכח, ועל כן נקראין ישראל בשם א-ל... איי... 'על ידי ההודאה זוכין לדיבור של אמת'... טאטע, תודה על שזכיתי להודות לך, תודה על דיבורי האמת ששלחת לי. עכשיו אני חש משוחרר הרבה יותר, כעת ברצוני רק להודות לך.

כשראשי משוחרר יותר, אני נזכר בדברי ר' נתן בהלכות כלאי בהמה שעיקר עבודת ההודאה בתוך הצרה היא למצוא את ההרחבות שבתוך הצרה. כמו שדוד המלך אמר: 'מזמור לדוד' - דווקא בעת שהיה בצרתו, כדברי הפסוק: 'בברחו מפני אבשלום בנו'.

אכן, אמנם אני רואה כעת ישועה גדולה - אבל בהחלט אוכל להודות על הנקודות הטובות שיש בתוך הצרה.

"אבא, איזה חסד עשית עמי. בכלל היה לי ממי ללוות, בלי זה הייתי יכול להיזרק לרחוב בבושת פנים. כך לפחות הצלחתי לשלם שכירות בזמן. איזו טובה כפולה ומכופלת עשית עמדי שהמלווה הוא חבר טוב שלי, מבין אותי. גם אם אאלץ לחכות מעט עם החזר ההלוואה - הוא בוודאי יישאר עימי בקשרי ידידות. אבא, מודה לך שהוא לא מלחיץ אותי. אולי הוא סתם התקשר אליי, ומי יודע - שמא רק רצה להרגיע שעדיין יש לו זמן ובחנים נכנסתי ללחץ כזה...?"

ככל שהמלים יוצאות מפי, אני מבין פתאום איך מצבי לא קשה כל כך. פתאום מבחין שכל הדוחק הזה היה זמני. עיכוב המשכורת של נוות ביתי כמעט הסתדר אדהכי והכי, לבסוף נקבל תשלומים על כל החדשים שהיו חסרים. נוכל בסיעתא דשמיא להחזיר גם את ההלוואה.

איזה ניסים השי"ת עשה עימי. אלו טובות ואיזה הרחבות!

במעמקי היער, התחלתי להיזכר בעוד פעמים רבות שהייתי חייב כסף דחוף ושלחת לי, אבא. כן, נזכר איך בכל פעם הושעת אותי בצורה מופלאה ומיוחדת!

המילים שוטפות אותי. ממשיך להודות, למנות את כל הסיפורים והמאורעות המפעימים האלו. מודה על הישועות הגדולות לאבא יתברך. הטוב מורגש בי פתאום. חש איך ההודאה נובעת מתוכי כעת באמת לאמיתה.

וגם... גם הדופק והדמים נרגעו פתאום!... אוי טאטע, איך אוכל להודות לך? כמה טוב לי, אלו ניסים גלויים אתה עושה עימי!

יש כאן מיטיב!

אני מקשיב לדיבורים הקולחים מפי, ופתאום חושב: מדוע אני מודה ללא הרף

ר' נתן צועק

מוציא מהכיס את החוברת שהולכת איתו לכל מקום, מעיין לאור הפנס הקלוש. מנסה להביט בדברי הרב'ה. ללמוד את העצה הנכונה בעבורי עתה.

דברי ר' נתן בליקוטי תפילות קופצים לנגד עיניי:

"צור לי מאד אָבִי שְׁבִשְׁמִים... כִּי רַע וְרַע לְפָרֵשׁ נִגַע עַד הַנֶּפֶשׁ, וְאֵין לִי שׁוּם אֶחָ וְרַע לְפָרֵשׁ לְפָנָיו שִׁחִתִּי הַכְּבֵדָה וְהַמָּרָה מְאֹד מְאֹד, וְאֵין נוֹשֵׂא אֲבָנִים קָשִׁים עַל לְבִי "עַלִי לְבִי דָוִי", כִּי רַק לְבִי יוֹדֵעַ מֵרַת נִפְשִׁי, הַמָּרָה מְרָאשׁ וְלֵעֲנָה... אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמַן כִּי יִסְפֹּר וְכָל הַדְּמִים שֶׁבְּאָבְרִי כְּלָם מִתְפַּנְסִים אֶל הַלֵּב, וּמְכַבְּדִים עַל הַלֵּב מְאֹד, וְכָל אֲבְרִי וְעוֹרְקִי וְגִידִי עִם כָּל הַדְּמִים שֶׁבָּהֶם, כְּלָם מְבַקְּשִׁים וּמְחַפְּשִׁים עֲצָה וְתַחבּוּלָה אִיךָ לְהַמְלִט וְאִיךָ לְהַנְצִיל מִנִּי שְׁחַת, מִדִּין הַקֶּשֶׁה שֶׁל גִּיהֵנָם וּמִדִּין הַקֶּשֶׁה שֶׁל הָעֵתִיד... לֹא יִדְעִתִּי נִפְשִׁי מָה אֶעֱשֶׂה וּמָה אֶפְעַל, וּמֵאַיִן אֶבְקֵשׁ תְּרוּפָה לְמַפְתִּי הָאֲנוּשָׁה..."

דבריו של ר' נתן, התלמיד הגדול, עונים לי באחת על כל הבלבול. הצעקות החבויות בי משך זמן ארוך - מפלסות את דרכן החוצה, מנקזות את האבנים שלי...

"טאטע, הצל אותי. טאטע, מה אני רוצה?! לעבדך! להיות פנוי מכל עסקי עולם הזה, לעשות רצונך באמת. ומה? תראה היכן אני זרוק כעת - חובות וטרדות! כספים ולחצים! "זה מסיח לי את הדעת, אבא, וזה עוד עוד לפני

"אבא, רוצה להודות לך שבראת אותי יהודי. שלא עשית אותי גוי". אני חוצב מילים מלב אבן. "נפחת בי נשמה, נחצבה מתחת כסא הכבוד. בראת אותי בצלם אלוקים. הנני חלק אלוק ממעל. למעלה מכל המלאכים שרפים חיות ואופני הקודש..."

"אבא, רוצה לאחוז במידת ההודאה. תודה שגילית לי מהאור הנעלם והמופלא של הרב'ה. מה טוב חלקי שזכיתי בכך. לא יודע מה הייתי עושה בלעדיך. אבא תודה על זה. אבא, תודה על פאות וזקן".

מעין כוח מגנטי רב-עוצמה ניסה להשתלט עליי, להצמיד את מחשבותיי למצוקה הכלכלית. צריך להחזיר את החוב לזאבי. משתדל להחזיר את המילים והראש לדיבור, להקשיב למילים הקרירות שיוצאות ממני. טאטע, תודה.

בשונה מהסיפורים מעיינות של בכי לא נפתחו בי פתאום, סגור ליבי לא נפתח, גם לא מצאתי מתחת לסלע מעטפת כסף... לא. יושב ובוהה, מזכיר לעצמי דברים כל כך ידועים, נפשי כבר יודעת. לא מצליחה 'לקנות' אותם כעת.

אבל הרב'ה אמר. אני מתקדם אל עבר הנקודות הטובות. קולות בתוכי מתנגדים, מתעלם. יש נקודות, הן טובות.

אט אט, פסיעה אחר פסיעה, מצליח להבין שהמצאיות לא גרועה כל-כך. יש חוב? שוין. יש גם ים כה עצום של טובות.

מולל בידי ענף קוצני. מוציא מילים של

האם לא תזכור, עקיבא, שאך לפני שבוע הידשת פלפול נאה מבין קשרי התורה, טענת בלהט כי רבינו מדבר במעלת ההודאה הבאה דווקא מתוך הצרה, כאשר הדמים שוטפים את הלב - יש לתת להם להמשיך את תהלוכות הדמים כסדרן, על ידי ההודאה...

שעסקנו בבושות מזאבי, בהתחייבות שלי שאיני רואה כיצד אצליח לעמוד בה...

אבא, אני חייב לשלם לו את זה. רבנו של עולם, ידך הפתוחה פרושה על העולם כולו - אתה הוא הזן והמפרנס לכל. אל נא תפסח עליי, בנך המבוהל על כך, השפיע נא עליי מאוצר מתנת חינם, מידיך הרחומה ואינסופית..."

בצר הרחבת לי, טאטע!

תחושת הקלה מתפשטת בי. נזכר בדברי הרב'ה בתורה הזמנית: "על ידי התפילה, כביכול אנו לוקחין לעצמנו הכח ממנו

הלל והודאה להשי"ת. הלב כאוב עדיין, דאוג. ואז המחשבה מפציעה בי: עקיבא, עזוב. זאת לא הנקודה שכעת מאירה בך. מותר לצעוק על הכאב, להביא אותו. זה בסדר. ה' מחכה לשמוע אותך. אל תחנוק את הצעקה שבך. הודאת? כעת התקדם הלאה. הזמן קצוב.

ספר לו. שתף אותו מהיכן הכל התחיל. התחושות שלך, חוסר האונים המשתק הזה... בקש ממנו שיוציא אותך מאפילה לאורה! לך עם האמת שבתוכך כעת!

'ואולי, עקיבא, אולי העבודה שרבינו מלמד אותנו היא דווקא להודות, בלי לצעוק!...'

על הטובות שעשה עימי - והלוא הן פעולות משתנות, בכל פעם הנס מתחולל באופן שונה. וזה פלא גדול. אבל הלוא יש מאחורי כולם 'מיטיב'!

המאחד את כל הטובות שמניתי זה עתה הוא שכולם נמשכים מאותו מקור טוב אינסופי!

יש כאן אב רחמן שלא פוסק לחשוב איך להיטיב עימי. הניסים שעושה עימי, הם גילויים וביטויים לאהבתו, לטובו ולרחמנותו. זה לא רק העניין הנקודתי איך הוא סידר אותי - זה הרבה מעבר: זה גילוי של טובו המופלא!!

"לא יודע איך לא הבחנתי בזה אבא, אבל זה כה מרגש, וגם מביך... אתה הולך עמדי מעולם ועד עולם. הטוב, לא כלו רחמין - וכיצד זה שלא תמיד תליתי תקוותי בך?..."

שמה ניסית לקרוא לי עם כל ההלוואה הזו? לומר: "בני, אל תטעה לשכוח אותי... זכור תזכור, אני כאן. רואה את כל משברך וגליך. הנני, כדי לעזור, להושיעך. אל תפחד!" - - -

מה קרה כאן?

רגע, הגעתי ליער בלב מכווץ. תקוע עם מצבי הכספי. רוצה בליט ברירה לעשות את מה שלימדוני מגיל אפס - להתפלל. אבל... פתאום פגשתי אותו!

תמיד ידעתי בקיומו, התפללתי אליו. אבל פגישה כזו?!... הבנתי פתאום בצורה מוחשית שהוא כאן, קיים, מלווה, טוב ורחמן!

והוא אינו רחוק ממני - הוא נמצא פה איתי. הרגע ממש. קרוב אליי, סמוך. חושב עליי תמיד ומיטיב איתי.

כמו מאיליו פרצה ממני התנועה מתפילת הימים-נוראים: "הטוב-הטוב... הטוב-הטוב... ומיטיב לרעים ולטובים" - - -

מבט חדש על התורה

מבט חדש ובהיר עולה בי כעת בתורה הזמנית:

כִּי זֶה עֵקֶר שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵ לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל יְתַבָּרַךְ וְלְהַכִּיר אוֹתוֹ יְתַבָּרַךְ, שֶׁעַל יְדֵי זֶה סְמוּכִים וְקְרוּבִים אֵלָיו יְתַבָּרַךְ. - - -

זה לא עוד 'זוארט' נאה, זו המציאות הפשוטה!

פתאום מחלחלת בי הבנה חדשה, האם דברי רבינו שעל ידי ההודאה יוצאין מהצרה - זה באופן סגולי, שההודאה מקרבת ומחשישה את הישועה, או שמא כאשר מתוודעים לעומק של ההודאה, מגלים שאין כלל צרה?...

יש מישהו שמדבר אליך. הוא קורא לך. אתה לא הקשבת לו כששלח קולו תחת ריבוי

הטובות שעשה עמך, הוכרח אפוא להשתמש בשפה אחרת - אבל האמת היא שהכל היא מאתו ומטובו!

זו תחושת: 'איך פה שום צרה'. רק תענוג, טוב, 'שעשוע עולם הבא'. באמת. זה לא ביטוי תלוש - זו מציאות שרבינו מנחיל לנו, זה אכן שעשוע עולם הבא.

זה הפשט מהגמרא שרבינו רגיל להביא שלעתיד יברכו על הכל הטוב והמיטיב - בעתיד לא נתייחס למציאות שנדמית רעה ככזו - שהרי הכל הוא טוב, אז כבר יכירו הכל וידעו כי הוא תמיד טוב ומיטיב.

רביה, תודה

קולות דיבור ממרחק מנערים אותי משעשועי העולם הבא. עברה שעה. החברים פרצו בריקוד קל לפני העלייה לטנדר.

האמת? קשה להיפרד, לעזוב את התענוג הנפלא בשיאו... בכבדות גורר רגליים לטנדר. כולם מחכים, אני עולה והנהג פותח בנסיעה.

נאנח בהקלה. בודק מה אפשר לעשות למעשה עם החוב. מחליט להתקשר לבנק שמא ואולי כבר נכנס הכסף הנדרש. אך קולו האוטומטי הקפוא של מערכת הבנק מפתיע אותי. הסכום בבנק קרוב מאוד לאפס, מדי.

אוי טאטע, כל ההוראות קבע ירדו כעת...

רגע לפני שצפה בי המרירות על הוראות הקבע שחתמתי בנדיבות מרובה - עולים בי דברי רבינו בתורה. תומכי אורייתא אף על פי שמחסרים ממונם אבל אחר כך חוזר השפע - - -

רביה, תודה!

חיי נצח עם התורה הזמנית

הטנדר מגיע לבית הכנסת. אנו מתכנסים לתיקון החצות. עיקר עבודת האיש הישראלי. כל אחד מתיישב בפינה אחרת לבכות על חורבן הכלל והפרטי.

אך מוחי בל עמי. מחשבתי טרודות, איך אצליח לסדר את המצב הזה. רק כשאגרופי הכה על ליבי, תוך כששפתי ממללים במרץ את הווידוי, תפסתי איך מחשבותיי עופפו אי שם...

משל הכה בי האגרופ על קודקודי: עקיבא, מה לך?! לו היה כעת שבת, כל מלאכתך עשויה הייתה, לא כך? הן לילה כעת - הלילה הוא כמו שבת!... ובכלל, הבנק סגור, הפלאפון כבוי, זאבי נם בשלווה והגמ"חים סגורים...

רוגע ממלא אותי פתאום. זכיתי בכמה שעות מתנה שהעולם נעצר. יכול לעבוד את השם בנחת. שוב צף האשירינו' הגדול.

'לולא התורה שאני הולך עמה כעת - איך היה עולה בדעתי לקשר את הרוגע של שבת למצבי ברגע זה ממש?... רק בזכות שלמדתי בהתורה זכיתי להבין את דברי הרבי' שיש להמשיך את השמחה והנייחא של השבת אל ששת ימי החול, לעשות זאת בפועל.

בהתרגשות התיישבתי על הקרקע, מתחיל לכון במילים, כשמוחי וליבי רגועים יותר. מתחיל לפרש את צער השכינה. רבוננו של עולם, 'מימינו בכסף שתינו', ראה להיכן הגענו. איזו גלות...

"על זה היה דווה ליבנו", בכיי מתגבר. וכי על מה נסוב צערי מקודם? על הכסף?! חסרון הפרנסה היא אכן צרה, אך ליבנו דווה וחשכו עינינו 'על הר ציון ששמש שועלים הלכו בו'. זה באמת מה שחסר לנו.

"עיני עיני יורדה מים כי רחק ממני מנחם משיב נפשי" - ריבוננו של עולם, מה שחסר לי באמת זה אור הצדיק!

רבוננו של עולם, מצבי הכספי שהתדרדר נובע ממה שנשכלתי בפגם אמונת חכמים, כמו שמבואר בדברי רבינו בתורה הזמנית 'על שעשה אנגריה בתלמידי חכמים'; טאטע, הליכתי לצדיק היה רק לבקש עצות טובות בעת שהיה צר לי כמו שרבינו מתאר בהתורה: 'כשיש צרה באיזה מקום אזי מתכנסים כולם להחכם שיש שם לקבל ממנו עצה', אבל אז החכם מגרש את כולם כמו שיוצא מהמשך דברי רבינו 'שהלב דופק בדפיקות גדולות כי הוא מבקש לנענע מעצמו להשליכם מעליו'. על כן לא זכיתי להתקרב באמת להצדיק האמת ולזכות לזה 'שהרב מורה דרך ישר לתלמידיו בתורתו'.

הולך ותועה ומי ידריכני באמת... רבוננו של עולם, זכני לבטל עצמי באמת להצדיק האמת בבחינת תומכי אורייתא, להחזיק בתלמידי חכמים ועל ידי זה אזכה שיתמלא אצלי החיסרון במהרה ואזכה לעבוד אותך באמת!...

המשכו של תיקון-החצות נאמר אחרת לגמרי.. הבנתי פתאום מה חסר לי באמת, כוסף ומתגעגע למילוי חסרוני האמיתי.

אחרי התיקון חצות, מתיישב ליד החברותא. שעשוע עולם הבא, לימוד הלכה כראוי. עולם חדש ונפלא התגלה לי עם לימוד התורה הזמנית - לימוד ההלכה היא חוויה מתוקה ומופלאה! אחר תפילות רבות זכיתי למצוא חבר יקר ללימוד עימי. לאחר מכן צולל בלימוד התורה הזמנית...

מה אומר ומה אדבר? מתברר שנבראים יכולים לחוש שעשוע עולם הבא!

יריד הספרים ב'פינה של רבינו'

אנשים רבים מתושבי צפת באו בהמוניהם וגדשו את האולם. יהודים חסידים, ליטאים, ספרדים, ובתוכם - יהודים רבים שהם בין לבין. כולם ראו את המודעות ברחובות, ובאו לקנות ספר או שנים מספרי רבינו הקדוש.

לא רק תושבי צפת השתתפו ביריד. מארגני היריד לא חסכו כל מאמץ. מלבד המודעות המושקעות שנתלו ברחבי צפת, אף פורסמו מודעות גדולות בכמה וכמה עיתונים באזור הצפון. כך הגיעו ליריד קונים רבים מקצרין ואזור הגולן, מחיפה והקריות, מכרמיאל ורכסים ועוד. אלפי איש (!) עברו בשערי היריד.

חלקם היו כבר באומן ויודעים דבר או שנים על ברסלב. אך חלק מהם רחוקים לגמרי משמירת תורה ומצוות ובכל זאת באו לקנות ספר של 'רבי נחמן'.

היריד התקיים תחילה ביום רביעי ח' בטבת ל'בית יעקב' - אלו הנשים. לשם כך נעשה מאמץ מיוחד לרכוש ספרים המותאמים לנשים. ביום זה היתה מכירה לנשים בלבד.

ביום חמישי ערב ההילולא, נפתח היריד לגברים בשעה 8 בבוקר. במהלך כל שעות היום היה היריד פתוח רצוף, עד אור ליום שישי בשעה 3 לפנות בוקר!

על כל המלאכה ניצח צוות גדול ומיומן. המוכרים והסדרנים שנכחו ביריד עבדו במשמרות של 3 שעות, חלקם יצאו להפסקה קצרה וחזרו לעבוד שוב, מי למשמרת אחת נוספת ומי לשתי משמרות.

את מנהלי היריד, לא היה ניתן להשיג כמוכן ביום טרוף שכוה. פנינו לשוחח עם האברך היקר הר"ר דוד ג. המעורה בסוד העניינים. בהפסקה הקצרה שבין משמרת למשמרת, ניאות לשתף אותנו בפעילות הענפה של 'הפינה של רבינו'.

הפצה כל השנה

'פינה של רבינו' נמכרים ספרי ברסלב במשך כל השנה. כמו בהרבה בתי כנסיות של ברסלב - גם כאן הרכיבו לפני כמה שנים ארון קטן בו נמכרו הספרים.

אלו שניהלו את מכירות הספרים היו בעלי חזון ומעוף, ולאט לאט המכירה הלכה והתפתחה. מעמודון או שנים, הספרייה הלכה וגדלה עד שכיום המכירה מכילה 18 (!) עמודונים של ספרים. מלבד הספרים העומדים בארונות, יש לנו עוד שני מחסנים. מחסן אחד הוא גדול במיוחד, ויכול להכיל כשנים עשר משטחים של ספרים.

בזכות כמות הספרים הבלתי נתפסת הנמכרת כאן, אנו מקבלים ממדפיסי הספרים מחירים זולים במיוחד - מחיר של סיטונאי. המחירים אצלנו זולים באופן משמעותי מכל מכירה אחרת של ספרי ברסלב בארץ ישראל. כל

אזרחי הקדושה של מוהרנ"ת טרם הסתלקותו: עיקר עסקכם יהיה להדפיס את הספרים, מוהררדת עד עצם היום הזה. 'אכשר דרא' וביום ההילולא התקיימו כמה וכמה ירדי ענק למכירת הספרים הקדושים. בחדני להביא לפניכם תיאור מפעולות הפצת הספרים - 'הפינה של רבינו' בעיר הקודש צפת.

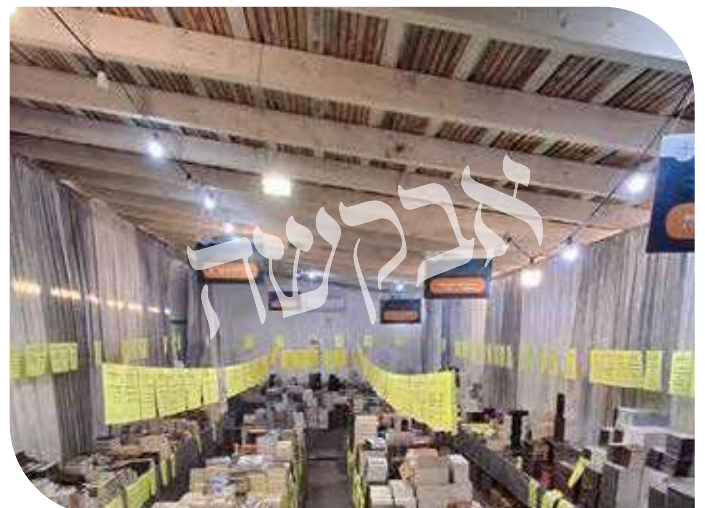
מהמתרחש ביריד

השמועה על היריד הגדול המתקיים בצפת, חצתה מזמן את גבולות אזור הצפון. יצאנו לכיוון צפת, אל עבר אולם בית הכנסת 'היכל מוהר"ן', כדי להתחזקת מקרוב אחר המתרחש ביריד. מה שנגלה לעינינו בעת שנכנסנו למקום, היה מעל ומעבר לכל דמיון!

שולחנות על גבי שולחנות ממלאים כל פינה אפשרית באולם. עליהם פרוסים ספרים רבים לאין מספר. החל מספרי הבסיס - ספרי רבינו הקדוש במגוון הדפסות, כמה וכמה ספרי ביאור על ליקוטי מוהר"ן, ספרי מוהרנ"ת ותלמידיו, ועד עשרות ספרים ממחברי זמננו.

בין הספרים: ספרי משפיעי אנשי שלומנו, ספרי הדרכה להתבודדות, ליקוטים שונים מספרי רבינו בשלל נושאים, ועוד מגוון מובחר ועצום.

פגשנו במקום יהודים רבים מכל גווי הקשת. החל מחסידי ברסלב, כאלו שניצלו את ההזדמנות ובאו לקנות ספרים במחירי יריד. כמו גם כמה וכמה גבאי בית הכנסת, שבאו למלא את הספרייה בבית מדרשם במחירים של פעם בשנה.

רגע לפני שהכל התחיל

חלק מהספרים ביריד

רכשנו ספרים בסכומי עתק. לשם דוגמא - רק מהוצאת ה'קרן' בלבד, קנינו ספרים בסכום הקרוב למאה אלף ש. בהזדמנות זו נציין לשבח את הוצאת 'קרן רבי ישראל דב אודסר', אשר מהיריד הראשון שעשינו, לקחו על עצמם את עול סבסוד הספרים שבהוצאתם המגיע לכדי סכומי עתק. כהנה וכהנה רכשנו בעשרות אלפים נוספים משאר הוצאות הספרים.

הניהול המקצועי של היריד, מתבצע כולו על ידי מתפללי בית הכנסת. במאמץ הגדול שותפים כל אחד ואחד, מי ברצון, מי בממון, מי בטרחה, ומי בכלום.

בכל שלבי ההכנה ליריד, העלנו את זכרם של חמשת הרוגי התאונה הקשה במרוקו. הם היו ה'נחשונים' בכל ענייני ההפצה. עומדת לי מול העיניים תמונת הבאה לפרוק משטחים של ספרים. מי שפרקו את המשטחים, היו חמשת בני החבורה שבחייהם ובמותם לא נפרדו.

שיווק ומכירת הספרים נעשים בהתנדבות וללא מטרות רווח. בנוסף, יש נדיבי לב המסייעים בסבסוד הספרים.

מפיצי ספרים רבים ובעלי נקודות מכירות ספרים בבתי כנסת, מעדיפים לפנות ישירות אלינו ולרכוש את הספרים במרוכז, מאשר לפנות לכל הוצאת ספרים בנפרד.

כעשרים איש ממתפללי בית הכנסת, מחזיקים במפתחות של ארונות הספרים. כמעט בכל שעות ה'מעט לעת', יש לפחות אדם או שנים שיש לו את המפתחות. בנוסף, תלויה על הקיר רשימה מסודרת של כל אלו המחזיקים אצלם את המפתחות. בצורה זו, המכירה נגישה מאוד לכל מי שנקלע לבית הכנסת ומעוניין לרכוש ספרי ברסלב.

בתור 'בעל מפתח', קיבלתי לא אחת שיחת טלפון אנונימית. בשיחה התבקשתי להשאיר ספר בשקית אטומה בעזרת נשים כלשהיא, משם יבוא מאן דהוא לקחתה. אנו נתקלים באנשים רבים המבקשים לשלם במהירות ולהסתלק מהמקום.

בהקשר הזה ראוי לציין לטובה כמה הדפסות ספרים, שהחלו להדפיס ספרי רבינו ללא סממן חיצוני המושך תשומת לב. הדבר מקל על אנשים המפחדים מ'עין הרע'...

ההשקעה האדירה

גולת הכותרת היא כמובן היריד השנתי. לפני שלש שנים הגינו את רעיון היריד. באותה שנה היריד הסתכם בכמה שולחנות, עליהם הנחנו ספרים עם איזה שהיא הנחה קטנה.

אחד מבני החבורה לקח על עצמו לסבסוד ספרי 'השתפכות ומשיבת נפש'. מכרנו כל ספרון ב-2 ש - מחיר ב'פיקוח ממשלתי'... נו, הרי מדובר בצורך חיוני אמיתי!

בשנה שלאחר מכן כבר התארגנו בצורה מסודרת יותר. תלינו כמה מודעות על היריד והשגנו סבסוד ליותר ספרים.

לקראת שנה שעברה החלטנו לצאת ולעשות 'מעשה שייגעון'. העמדנו את היריד במתכונתו הנוכחית - באולם של בית הכנסת. מלכתחילה, היה זה בגדר של ניסיון ופריצת הגבולות, אך הציבור לא אכזב בהמוניו.

מיד לאחר שהסתיים היריד בשנה שעברה, ישבנו להפקת לקחים, כדי להתכונן לקראת היריד של שנת תשפ"ה. היו ספרים שנשאר לנו מהם כמות גדולה, אותם מכרנו בקושי רב במשך כל השנה. מאידך, היו ספרים שאזלו מהמלאי במהירות. היה צורך בפילוח ומעקב מקצועי אחר מכירת הספרים, כדי לשריין את הספרים המבוקשים זמן מה לפני היארצייט, טרם הלחץ הגדול.

אחד ניגש אלי במהלך היריד ואמר לי: 'מדוע פרסמתם על מחירים מוזלים? המחיר של ספר פלוני זהה למחיר בו הוא נמכר בשאר ימות השנה!' עניתי לאותו אחד: 'המחיר שאתה מכיר כל השנה, הוא המחיר הזול ביותר בשוק. אם תמצא בכל מקום אחר את הספר הזה במחיר זול יותר מאיתנו, תקבל את הספר במתנה, פלוס 100 ספרים נוספים!'

'כושר' לנשמה

הקלות והזמינות בהן נמכרים הספרים, גרמו לרבים לרכוש את הספרים ולהתחיל ללמוד בספרי ברסלב. גם אברכים שגדלו בברסלב משחר ינקותם סיפרו לי, כי בזכות כל התעמולה של מכירת הספרים, הם ניגשו וקנו ספרים נוספים מספרי רבינו ועולמם ראו בחייהם.

בין הבאים ליריד ראיתי גם אברך יקר מאנ"ש שהגיע עם בנו. אותו אברך סיפר שהגיע במיוחד, כדי שבנו יראה את האש היקדת בעיני המפיצים, ויטעם גם הוא טעם של 'הפצה'.

רוב הקונים כמובן לא משתפים אותנו כיצד השפיע עליהם הלימוד בספרי רבינו הקדוש. לפני כשנתיים אירע סיפור מדהים שהראה לכולנו את הכוח האדיר שיש לספרי רבינו הקדוש:

היה זה בעת שהאחראי על הכספים ישב ומנה את הכסף שהצטבר בקופת המכירות. כמה ממתפללי בית הכנסת שעמדו לידו התלוצצו מעט ואמרו לו: עם הכסף שהרווחת אתה כבר יכול לקנות דירה... עוד מעט תצטרך להוביל את הכסף במכונית 'ברינקס' (- רכב המוביל כספים בין הבנקים).

האברך האחראי סיפר לאחר מכן, כי דיבורים אלו היו בשבילו 'שפיכות דמים' ממש. מי כמוהו יודע עד כמה הוא משליך את נפשו מנגד, ונוטל על עצמו חובות והלוואות עבור מכירת הספרים. הספרים עצמם נמכרים במחירי עלות. מלבד הוצאות הדלק וההובלה, אין שום תוספת מחיר. היה לו קשה מאוד לשמוע מפי חבריו לבית הכנסת, משפטים שנוגים אלו.

עודם מדברים, והנה בפתח בית הכנסת מופיע לא פחות ולא יותר מאשר עובד חברת 'ברינקס' הלבוש במדי החברה. כל מי שהיה נוכח במקום פרץ בצחוק, לנוכח צירוף המקרים הבלתי ייאמן.

'איך ניתן לעזור לך?' שאל אותו אחד המתפללים. עובד ה'ברינקס' ענה כי חברו מבקש לקנות ספר 'ליקוטי מוהר"ן' של רבי נחמן. היות והוא מזדמן במסגרת עבודתו לצפת, ביקש ממנו החבר שייכנס לפינה של רבינו ויקנה עבורו את הספר.

האברך האחראי ניצל את ההזדמנות ושאל אותו: 'למה שלא תקנה גם ספר אחד בשבילך?'

'בשבילי?!' הוא תמה - 'אני לא יודע מה אמורים לעשות עם כזה ספר!' האחראי לא הרפה. הוא הציע לו ספר 'משיבת נפש' בתור 'כושר לנשמה'... במחיר של שקלים בודדים. עובד ה'ברינקס' השתכנע ונטל לידיו את הספר.

במשך התקופה שלאחר מכן, אותו עובד הופיע מספר פעמים וקנה עוד כמה ספרים, אך אז נעלם מהאופק.

לא מזמן הוא הופיע שוב במכירת הספרים, והפעם הגיע כשכיפה גדולה מעטרת את ראשו, והוא עטור בזקן ובפאות.

אירוע זה פתח צוהר בפנינו להבין מרחוק במה אנו עוסקים, ועד היכן מגיע כוחו של רבינו הקדוש. אם רבי נתן התבטא ואמר: 'דף אחד מספרי רבינו יהיה תיקון על הכל', אין לנו שום השגה איזה תיקון נעשה בזכות אלפי הספרים ומאות אלפי הדפים!

כמה יהודים שליבם ער להפצה, גייסו סכומי כסף על מנת לסבסד ולהזיל את הספרים מהמחיר הנמוך בלאו הכי.

אחד ממתפללי בית הכנסת השיג מימון מיוחד, ובזכותו מכרנו מאות סטים של 'ליקוטי הלכות' בהוצאה של הרב עטיה במחיר של 30 ₪ בלבד. המטרה שלו הייתה, שלא יהיה אחד שימנע מלקנות 'ליקוטי הלכות' בגלל המחיר. מכיוון שזאת היתה המטרה, הגבלנו את המכירה לסט בודד לכל אחד. על מנת שלא יקנו את הסט בסיטונאות, וימכרו אותו לאחרים במחיר יקר יותר.

כל מי שנכנס לאולם המכירות רואה את כמות הספרים הבלתי נתפסת. אנו מחזיקים ספרים מכל הוצאות הספרים הקיימות בשוק. אם רק היה לנו מקום, היינו יכולים למלא אולם בגודל של פי שלוש ויותר מהאולם הנוכחי.

כיום הספרים עומדים בצפיפות גדולה. אנו מודעים לכך כי מי שסורק ועובר על אזור מסוים ביריד, בוודאי לא ראה את כל הספרים שבאותה קטגוריה. אנו תקווה, כי בעתיד נוכל להתרחב ולהציג את הספרים בצורה מרווחת עוד יותר.

היין ההונגרי חוזר למקורות

הוא נולד באוסטרליה הרחוקה אך המיגון של רבינו הגיע עד אליו – כדי שיזכר ללמוד בביתו את ספרי רבינו, הוא כתב לעצמו את כל שיחות הר"ן בכתב יד – והתמאי שהציב לו ראש הישיבה בשביל לנסוע לאומן – ר' אברהם צבי אגל הי"ו בסיפור התקרבות מעורר • הביאני אל בית היין ההונגרי

ואף ראה אצלו ישועות גדולות, אולי זכות זו סייעה בידו שנכדו זכה שלא להטות ימין ושמאל ולמצוא את הדרך ליינו המשומר של רבינו הקדוש...

ר' אברהם צבי פותח את סיפורו במשפחה הגדולה שחייתה אי שם בהונגריה, והושמדה כמעט כולה בשואה האיומה, חלקם זכו להגיע לסיביר ולעבור שם את כוס התרעלה, מה שגרם להוריו לברוח למקום הרחוק ביותר שיכול היה. אוסטרליה.

"בביתנו שמרו על שבת וכשרות ושאר המצוות, אך הוגדרנו 'דתיים' בלבד, מלבד זאת, לא ידעתי כלל שיש כזה מושג 'חרדים' וכמובן שעל 'ברסלב' בוודאי לא שמעתי. גם סבי וגם אבי היו עוסקים בתורה בכל רגע פנוי מעבודתם ואף הייתה חשובה להם ההשתייכות למסורת ההונגרית, כלומר, הם היו חזקים בדעה האישית, אך למרות זאת, אנו הילדים לא הושפענו מהאווירה הזו, ומכיוון שהמוסדות היהודים שהיו באותו זמן לפני כחמשים שנה היו הדתיים בלבד, נשלחנו למוסדות הללו. גם לעלות לארץ ישראל לא יכלו הורי, עקב כך שהוריהם המבוגרים רצו להישאר באוסטרליה.

במלבורן שבאוסטרליה הוא נולד, למשפחה רחוקה מכל סממן הקשור לחרדיות וכל שכן לחסידות ברסלב, דור שלישי לניצולי שואה שאיבדו את כל משפחתם בהונגריה שהייתה אז תחת המגף הנאצי.

הוריהם של הוריו היו ממגדלי היין ההונגרי שבמחוז טוקאי, אותו יין עליו משל רבינו הקדוש את משלו המפורסם, שמי שטעם מהיין הזה, לא יוכלו להטעות אותו עם יין אחר. סבו היה מביא מדי שנה בשנה לפני החגים להרה"ק רבי ישעיל'ה מקרעסטיר זצ"ל, חבית יין מהיין היוקרתי והנדיר ליהנות לצדיק,

העיר טוקאי הונגריה השוכנת בסמיכות לקרעסטיר

נגינה דקדושה שקירבה נשמה

בסוף כשהגעתי לגיל בר מצוה עלינו לארץ ישראל שם נשלחתי למוסד דתי. לאחר כמה שנים הגעתי לישיבה תיכונית, שם זכיתי להתוודע לרבינו הקדוש, וכך היה הסיפור; לישיבה הגיעו לשמח הבעל מנגן ר' דוד רפאל (דדי) בן עמי ז"ל מיקירי אנ"ש, שבאותו זמן עשה ככל יכולתו להחזיר את הנגינה הכשרה למקורה, עם כלים כשרים ובלי המוזיקה הגויית שחדרה למחננו היום. בין השירים, הוא שר גם שירים מרבינו הק', כפי שלמד מאנשי שלומינו, ואני שלמדתי ממנו כמה וכמה שירים, הייתי שר אותם פעם אחר פעם, 'מעין עולם הבא' ולכה דודי, ועוד ניגונים המושרים בפי חסידי ברסלב.

כיוון שהתחברתי מאד לשירים הללו, ושרתי על רבי נחמן מברסלב, רציתי להבין מיהו האיש המופלא הזה, מהי חסידות ברסלב ומה זה אומר להיות ברסלב?! אם הניגונים שלהם גורמים לי להתעוררות נפלאה, מי יודע מה הם התורות שעליהם מושתתת עבודתם בקודש את ה'.

מתוך סקרנות ניגשתי לספריה בבית המדרש של הישיבה התיכונית, שם מצאתי את הספרים הקדושים, הם היו מעורבים יחד עם הרבה ספרים 'אחרים' כמובן... אך דווקא מתוך האפילה הזו הם האירו בנשמת...!

היו שם ליקוטי הלכות ישן, ליקוטי מוהר"ן, סיפורי מעשיות, משיבת נפש והשתפכות הנפש, ושיחות הר"ן. נטלתי לידי את הליקוטי הלכות, וכן את הליקוטי מוהר"ן, וכמובן שהיה לי קשה להבין את הספרים שכן היה חסר לי הרבה הקדמות חשובות. מהר מאד התחלתי ללמוד ולהגות בספרים הקדושים משיבת נפש והשתפכות הנפש, והנה, איך לא...

מהר מאד מצאתי את שאהבה נפשי, את ה'התבודדות', מטבעי אני אדם מתבודד, ועכשיו שאני שומע וקורא שזוהי דרך שיכולה לקרב אותי להשי"ת, הרי הדבר נפלא ביותר! כך הייתי יוצא כל יום למדבריות בסביבה ומדבר עם השם, בקביעות ומתוך סיפוק גדול. כשנפשי שכבר התחילה להכיר את האור מרחוק, כוספת וכמהה למקום החיבור של שורש נשמות ישראל, באותה תקופה, יכולתי לצאת לכמה שעות למקום קרוב בו היו עצים ומעיין, ומנגן ומדבר עם השי"ת, משוחח עם השי"ת ומנסה להבין מה הוא רוצה ממני... הרגשתי שרק ה' מבין אותי ורק הוא יודע מי אני, והרגשתי טוב עם עצמי. אך וודאי באותו זמן, לא ידעתי כלל מהמושגים של התקשרות לצדיק, וההתחברות לכל עצותיו, הכל היה מרוחק לגמרי.

עצה נוספת שאותה קיימתי בקפידה רבה הייתה, לימוד השולחן ערוך מדי יום ביומו, לקחתי את אזהרתו של רבינו הקדוש ברצינות רבה, הייתי לומד בכל זמן פנוי את המשנה ברורה ומעמיק בהלכה. וכמו שרבינו הקדוש מלמד אותנו בכמה מקומות, הרי שלימוד הלכה מברר את הטוב שבאדם מן הרע, וכך זכיתי להתברר ב"ה מההשקפות על פיהם חייתי עד אז... תוך כדי שאני זוכה להתקרב לרבינו הק' עוד ועוד.

בספרים הקדושים של רבינו הקדוש - אלו שהיו תחת ידי - הייתי הוגה רבות ושמחתי מאד שמצאתי לי חיות ותקווה בחיי.

עוד אחד מהדברים הנפלאים שזכורים לי מאותם ימים ראשונים של התקרבות. בזמן מסוים החלו ללמד ספרי מְחַקְרִים בישיבה, ואני, כאחד שדבריו של רבינו כבר חלחלו לקרבו, לא וויתרתי להם והרמתי קול צעקה שגדולי הדורות לא התירו ללמוד בספרים אלו... הם כמובן לא הסכימו איתי, אך למזלי, אותי הם פטרו מללמוד באותם שיעורים...

כדי להתקשר לרבינו, צריך לחיות עם אנשי ולשהות בחברתם

נקודה חשובה במעלתה, מעלה ר' אברהם צבי בשיחתו, 'למעשה, ידעתי מספריו של רבינו הקדוש וגם מעצותיו ואף השתדלתי לקיימם ככל יכולתי, אך עניין הצדיק וההתקשרות אליו... נחקק בדעתי, שאי אפשר באמת לזכות לזה, ללא חברת אנשים אחרים לדעה, להסתובב בין אנשי שלומינו ולחיות איתם את חיי היומיום סביב עניין ההתקשרות לצדיק והמשמעות של ההבנה שהוא לא רק צדיק שנותן לך הנהגות מסוימות אלא 'מורה דרך' לחיים בכל פרט ופרט ממעשיי דיבוריי ומחשבותיי, והכל כדי לזכות להתקרב באמת ובתמים לה' יתברך..."

בשלב מסוים הגעתי למסקנא, שאני חייב לבדוק האם ישנם עוד אנשים שפועלים וחיים על פי העצות של רבינו. כיוון שלא הכרתי איש, ולא ידעתי מהיכן להתחיל לחפש, הסתכלתי בספרים הישנים בהם למדתי, באחד מהם שהודפס על ידי 'קרן הדפסה דחסידי ברסלב' השוכן ב'שוהל' עד היום הזה, נכתבה הכתובת: בית מדרשינו סלנט 36 במאה שערים. לא ידעתי מה זה מאה שערים והיכן זה נמצא בכלל, כך עליתי על אוטובוס לכיוון ירושלים, שם דרו הוריי בבית וגן. את פעמי שמת לכיוון מאה שערים לאחר שביררתי במפה היכן שוכן המקום.

רבינו הקדוש 'קושר' אותי בשק שלו

ר' אברהם צבי מגיע בלבשו הרגיל... ישירות לבית המדרש הגדול של חסידי ברסלב 'השוהל', ברחוב סלנט. הכל מוזר בעיניו, המקום. האנשים. המנטליות. האווירה. אך הרועה הגדול שמביט בעיניו אחר אנשיו, שומר את צעדיו של המתקרב הטרי ומנחה אותו למקום ההתקרבות ללב העולם.

"עליתי במדרגות של ה'כולל' ונעמדתי בפתח, ראיתי שני אברכים משוחחים, אמרתי לעצמי 'הם יסיימו את השיחה ביניהם, ואז אוכל לשאול את אחד מהם על חסידות ברסלב...' הדקות נוקפות והם עדיין משוחחים. ואני תחת לחץ של זמן, יום שישי של חורף, אני צריך לחזור בזמן לבית הוריי, האוטובוסים בזמן ההוא לא היו נפוצים כהיום. התחננתי להשם בלבי 'הבאת אותי עד לכאן, הנחני בדרך הנכונה, עזור לי ותן לי את מה שאני צריך בשביל לעלות בדרך העולה בעבודתך', כטיפוס ביישן אינני דוחף את עצמי למקומות לא לי, ולכן לא רציתי להיכנס פנימה.

בבית לא יכולתי להכניס את הספרים הקדושים, לכן העתקתי את ספרי שיחות הר"ן כולו בכתב יד... כך יכולתי להמשיך ולנשום את השיחות הקדושות גם כשחזרתי הביתה, לשמחתי

ר' אלכסנדר פראנק

הנסיעה הראשונה לציון רבינו הקדוש

ראש השנה תשנ"ז.

ראש הישיבה הגאון הרב ר' נחום רוגוז'ינסקי שליט"א מתלמידיו של החזון איש, נתן לי אישור לנסוע לאומן כדי שלא יגייסו אותי לצבא, אבל תנאי אחד הוא הציב לי, ש... אני חייב ללמד אותו ניגון כל שהוא שלמדתי אצל רבינו באומן!!! אם לא, אין אישור!

באותה שנה נחתו בשדה התעופה באומן עצמה, שם זכיתי להיות בציון רבינו הקדוש ולהגיד תיקון הכללי, התפללנו במיגומטר. הטיסה באותה שנה עלתה \$ 600 כולל מיטה ואוכל.

חזרתי מאומן, ו... הבאתי לראש הישיבה ניגון. את הניגון המפורסם בין חסידי ברסלב על המילים 'ארשת שפתינו' וכו' מתפילות ראש השנה. הוא מצידו הקשיב שוב ושוב, עד שלמד אותו בעל פה...

ב"ה השתדכתי עוד לפני ראש השנה, ואחרי ראש השנה התחתנתי, ולאחר מכן זכיתי להיות מקורב מאד לגאון החסיד הבלתי נשכח רבי אברהם יצחק כרמל זצ"ל שאף זכיתי להשתדך עמו, וכן לשמוע ממנו שיעורים רבים ולהבין את דרך המסורת הנכונה בדרכו של רבינו הקדוש. ובחסדיו יתברך זכיתי למשפחה ההולכים בדרך ה' על פי דרכו הנפלאה של רבינו הקדוש זיע"א.

השי"ת ריחם עלי ועל נשמתו, לקח את הנער מסוף העולם, בבחינת 'מקצה הארץ אליך אקרא', וקירב אותי לאור האורות' אשר מסוכך עלי בכנפיו עד היום הזה, למען אוכה לחיות חיי תכלית אמיתיים ולזכות לכל טוב בעולם הזה ובעולם הבא, והשם יעזור שאזכה תמיד להמשיך לחפש את הצדיק עד זיבולא בתרייתא.

היה זה ביום י"א טבת, יום למחרת ההילולא קדישא של התלמיד הגדול, שבו זכיתי להתקרב עוד יותר לרבינו הקדוש.

בסופו של דבר בלית ברירה, נכנסתי להיכל הכולל. ליד הפתח ישב אברך צעיר ולמד, היה זה הרה"ח ר' אלכסנדר פרנק שליט"א שהיה אז צעיר לימים, ממש לאחר חתונתו, שאלתי אותו בפשטות 'האם תוכל לעזור לי ולהסביר לי על ברסלב?'

הרה"ח ר' אלכסנדר פראנק שליט"א תפס אותי מיד, הושיב אותי לידו והחל לקרב אותי לרבינו הקדוש, כשהוא מסביר לי דבר דבור על אופניו. עקב היות הזמן קצר, נפרדנו בידידות כשאנו מחליפים כתובות בינינו לצורך חליפת מכתבים. כשתקופה ארוכה, שלחתי לו את ספקותי ותמיהותי, והוא השתדל להרוות את צימאוני מתוך הנחל הנובע ככל יכולתו, כשבין הדברים הוא אף מסביר לי את הבעייתיות של ההשקפה במקום בו אני נמצא, והכל בטוב טעם ודעת והארת פנים נפלאה. עד היום יש לי ערימה גבוהה של מכתבים מההתכתבות בינינו.

עיקר הדברים - הוא הסביר לי את העניין של הצדיק וההתקשרות אליו, וגם כיצד הופכים את כל העניין של הרבי למעשי, ומכל מכתב הייתי מתחייב רבות ושמח על דבריו כמוצא שלל רב, כך מצאתי את עצמי אט אט מחליף את הלבוש, ואת התספורת, כיאה ליהודי שמקורב לרבינו הקדוש".

שיחות הר"ן כתב יד...

ההתנגדות והמחלוקת שנתן רבינו הק' מתנה לאנשיו לא פוסחת על ההתקרבות של ר' אברהם צבי.

"ביום מן הימים בא אבי לבקר אותי בישיבה, וגילה שאני בקשר עם מישהו שהוא לא היה רוצה שאני יהיה אתו בקשר, כיוון שהוא שונה לגמרי מכל מה שהוא הכיר.

החברים החרדים של אבי, שחיו על אותה שנה לחסידות ברסלב, הבאה כל כולה מבורות אחת גדולה, הזהירו אותו מכך שאהפוך לברסלבר, ואכן הוא פחד מאד ואף ציווה עלי לא להיות בקשר עם ברסלב בגזירת כיבוד-אב, אך כל זה נעשה מתוך מקום שהם לא הכירו את הדבר ולא הבינו לאן זה יוביל.

ההתקרבות באותם זמנים לא הייתה מקובלת בניגוד לימינו אנו, וה'עם-ארצות' שלטה ב'כיפה'. השי"ת הקדים רפואה למכה, ושלח לישיבה ראש ישיבה חרדי מבני ברק, שניסה לשכנע את הוריי שהדבר לא כל כך נורא, ואף הפנה אותם לידידו שהיה גם הוא חסיד ברסלב ועדיין 'נשאר נורמלי', שישאלו אותו על עניין ברסלב.

כך אכן קרה, ולאחר בירור אצל אותו אחד, הם הניחו לי.

בבית לא יכולתי להכניס את הספרים הקדושים, לכן העתקתי את ספר שיחות הר"ן כולו בכתב יד... כך יכולתי להמשיך ולנשום את השיחות הקדושות גם כשהזרתי הביתה, לשמחת.

לאחר תקופה עברתי לישיבה ליטאית באזור מבואות ירושלים, ישיבה שבנויה לאלו שעזבו את סגנון החיים שבו חייתי. להוריי היה קשה ביותר עם השינוי, אך עם השנים הם הבינו שאני הולך עם האמת שלי והם קיבלו את זה וכבדו אותי ואת אורח החיים אותו בחרתי".

חינוך הבנים

כמותר לומר לילדים ש'אין לנו כסף'?

ב. דבר חמור לא פחות, הוא החינוך הקלוקל לתאוות ממון והסגידה לכסף כאילו שזה מקור חיי חיי שמחה וטובה. הפנים העצבות בשעה מקורות מימון היינו חיי חיי שמחה וטובה. הפנים העצבות בשעה זו בונים בילד את התאווה והרצון שכשיגדל ירצה לעשות כל מה שביכלתו שילדיו לא יסבלו חיי מחסור כאלו כי ברצונו לתת להם חיים נעימים ושמחים, והם שמשרישים את תאוות הממון, שלדעת רבינו הקדוש היא גרועה משבעים עבודות זרות והיא פוגעת בעיקרי האמונה [ראה לקוטי מוהר"ן ח"א סי' כ"ג וסיפורי מעשיות מעשה י"ב מבעל תפילה, ועוד רבות בלקוטי הלכות].

לעומת זאת, כאשר בשעת מחסור אומרים ההורים לילדיהם בשמחה ומאור פנים, שאנחנו מאמינים שה' הטוב והמטיב מנע מאתנו מוצר זה מכיון שזה לא טוב לנו ואנחנו מודים לו על כך, כי אז נטעו בו את האמונה והבטחון שהכל בהשגחה לטובה ושאינן הם מהרהרים אחר מדותיו והנהגתו הרחומה, [ועל אף שנדמה שהילד במיעוט שכלו לא קולט זאת, אבל לאמתו של דבר רושם הדברים נקלט לאט לאט במוחו והם נחקקים בו לעד]. אין עוד הזדמנות להחדיר אמונת ההשגחה פרטית מאשר בעת הזאת, כאשר הורים מאירים פנים לילד בעת מחסור ואומרים לו שה' ברוב טובו ורחמיו אומר לנו עתה שלא כדאי לנו שיהיה לנו את הדבר הזה, ואנו שמחים בהנהגתו זו אתנו.

בשמחה ומאור פנים זה, גם קבענו בו את ההבנה לשימוח בחלקו ושלא לרצות להתאוות למה שאינו ברשותו, וגם מנענו אותו מהצמחת התאוה לממון שהוא אסון הבריאה ברוחניות ובגשמיות! כי גם בגשמיות, אין עוד אומלל מאדם שהעולם הזה הטעה אותו לחשוב שעל ידי מילוי רצונותיו הגשמיים יחוש בשמחה וברוגע, רבינו הקדוש הירבה להאיר עינינו בענין זה, וכפי שרבי נתן מספר (בליקוטי מוהר"ן ח"ב קי"ט): "דיבר עמנו כמה פעמים מענין יסורי עולם הזה שכל בני העולם כולם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה, ואפילו העשירים הגדולים ואפילו השרים אין להם שום עולם הזה כלל, כי כל ימיהם כעס ומכאובות וכולם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ויגון ואנחה תמיד, וכל אחד יש לו יסורים מיוחדים, ואין גם אחד מכל הגבירים והשרים שיהיה לו הכל כסדר כרצונו תמיד, וכולם כאחד מלאים יסורים ודאגות תמיד. וזה ברור וידוע לכל מי שבקי קצת בהם ובדרכיהם, ואפילו מי שנדמה עליו, שיש לו העולם הזה בשלמות ויש לו כל התענוגים, עושר ונכסים וכבוד והון רב וארמונים גדולים וכלים נפלאים ותכשיטים וסגולת מלכים, אם יסתכלו בו היטב, הוא גם כן מלא כעס ומכאובות הרבה

שאלה:

רציתי לשאול, האם מותר לומר לילדים שאין כסף לקנות משהו מסויים כי אולי זה יכול לפתח אצלם חרדות שיש מחסור וכו', ואם כן צריך ואפשר לומר, איך נכון לומר להם זאת.

תשובה:

השואל הנכבד מניח שיש צד שלהגיד לילד שאין כסף לקניית מוצר כל שהוא יכול לגרום להם חרדות, ושיש לחפש דרך איך להעביר להם זאת נכונה. אבל כמדומה שההיפך הוא הנכון. כאשר הורים לא מלמדים לבניהם את היסוד הפשוט והעיקרי שהעולם הזה נועד כדי להתמודד בו עם קשיים וחסרונות, אלא הם מחפים את דרכם במילוי כל מאווייהם, הם הם ההורים שמולידים חרדות ודכאוניות בלב בניהם ברבות הימים חלילה, כאשר לפתע הם מוצאים עצמם עומדים מול שלל חסרונות שלא הורגלו להם כלל.

ככל שמקדימים ללמד את הנפש הרכה שלא כל מה שרוצים מקבלים, ושהעולם הזה הינו מציאות של חסרונות שאינם יכולים להתמלאות בשום אופן, כן תגדל נפשו בניה בבריאות איתנה ובבוא היום כאשר יצטרך לעמוד מול מלחמת החיים, יהיו לו כלים ראויים לכך.

אולם נכון, שחובה להעביר זאת בצורה נכונה, אפשר שהורים יאמרו בפנים עצבות ובקול שבור, שלדאבון לב אין לנו עתה כסף לקנות מוצר זה, ומה נעשה ולא שפר חלקנו להיות מהעשירים שיכולים למלאות כל מאווייהם, ומה מר גורלנו שעלינו לחיות בעניות.

פנים עצבות אלו מולידים ומחנכים לשני גישות מעוותות הנוגעות ביסודי האמונה. א. העצב הזה מכריז וקובע שלא מקבלים בשמחה את הנהגת ה' אתנו ושמרההרים ח"ו אחר מדותיו והנהגתו, הילד מבין היטב את המסר שהוריו משדרים לו, שאם רק היה ביכלתנו היינו משנים את המציאות הזאת, כי רק כך יהיה טוב כשתמלא משאלות לבך ותאוותך, אבל מה נעשה כי אנו נמצאים במאסר על כרחנו ואין ביכלתנו לשנות זאת, וזה נוגע כאמור ביסודי האמונה בהשגחתו הפרטית יתברך ושהכל לטובה [ראה בלקוטי הלכות, ראש חודש ו-יא, ועוד הרבה].

פשוטים ובפרט לנרדפים כמונו שכל פרוטה באה לי בנס גדול שאין יכולים לספרו וכו', גם לאחיהם הגדולים אני כותב זאת כי גם הם צריכים לדיבורים אלו, אולם אתם שהינכם ילדים קטנים - שתאריכו ימים - צריכים אתם מהיום להתרגל בזה, ללכת ולחשוב רק על התכלית האחרון".

עלינו להתחיל להרגיל על לשוננו את הדיבורים הפשוטים הללו בשעה שהילדים מתאוננים על מחסוריהם, "העולם הזה אינו כלום" "הבגדים היקרים מדכאים את חיי האדם ולא נשאר שום דבר כי אם תורה ותפילה ומעשים טובים" "תתרגלו לחשוב על התכלית האחרון", צריך רק לומר זאת בשמחה, במאור פנים, באהבה, ברצון, ולא רק מכורח מציאות בלתי רצויה שנכתפה עליו.

מי שרוצה להעניק לבניו חיי עשירות נטולי חרדות, עליו לחנכם לבטחון, לדבר אליהם בלי סוף על חיינו המסורים בידי של הקב"ה האוהב אותנו ושומר אותנו לעד באהבה רבה, ושכל מאורע שנעשה עמנו מחושב ומדוקדק היטב בהשגחה ובאהבה מיוחדת, ורק מי שחי באמונה זו הוא העשיר המאושר והשלו.

וכפי שרבי נתן מלמדנו (בלקוטי הלכות, הרשאה ג-כ) בדברים יסודיים: "עיקר הבטחון שלא יירא ויפחד משום דבר רק מה' יתברך לבד, היינו שיש לו בטחון שלם בה' יתברך ואין לו שום יראה נפולה ושום פחד כלל ואינו דואג כלל מה יאכל למחר, ומי שיש לו יראות נפולות הוא בודאי עני ממש אפילו אם יש לו כל הון דעלמא, כי דעת חסרת מה קניית, כי אפילו אם הוא עשיר גדול הוא מלא דאגות וצער ויסורים ופחדים תמיד וכל ימיו כעס ומכאובות ואין לו שום נחת ומנוחה ושום חיות כלל והוא חי חיי צער יותר מכל העניים שבעולם, כי הוא מלא דאגות ופחדים יומם לא ינוח לילה לא ישקוט מחמת שבכל יום נתחדשים לו דאגות ופחדים חדשים, אבל אם היה לו בטחון בה' יתברך בשלמות בודאי לא היה מתפחד כלל, כי בודאי הכל ביד ה' יתברך והעושר והכבוד מלפניו יתברך ואם ירצה ה' יתברך שיהיה עני בודאי לא יוכל לשמור את עצמו בשום אופן, וכן להיפך, רק הוא מחויב לעסוק באיזה עסק ומשא ומתן וה' יתברך הטוב בעיניו יעשה, ומאן דיהיב חיי יהיב מזונא. נמצא, כשיש לו בטחון בה' יתברך ואינו דואג כלל מה יאכל למחר, זהו עיקר העשירות, בבחינת איזהו עשיר השמח בחלקו, כי אין לו שום דאגה ופחד כלל, כי הוא בטוח בה' יתברך כי בודאי לא יעזבנו לעולם".

תמיד בכמה מיני אפנים ועניינים כנראה בחוש, וזה כולל כל בני אדם שבעולם מקטן ועד גדול, כי כולם נולדו לעמל ומלאים רוגז ויסורים, ואין שום עצה ותחבולה להנצל מעמל ויגון הזה כי אם לברוח להשם יתברך ולעסוק בתורה".

רבי נתן מאריך בענין זה רבות, ומזהיר (בלקוטי הלכות שלוחין ה-מ'): "כי זה כלל ויסוד כל התורה כולה שצריכים ליהזר מאד לבלי להטעות את עצמו בזה העולם, וכמו שצעק הוא ז"ל קודם הסתלקותו ואמר: את זה תקבלו מאתי שלא תניחו עצמכם להטעות בזה העולם כי העולם מטעה אותנו לגמרי, כי לא נמצא אחד שיהיה לו קץ וסוף טוב מן העולם, וכל בני אדם שהיו, אפילו אותם שתפסו בידם כל העולם הזה כולו, היה סופם רע מאד".

מיהו האבא הרחום שרוצה וחפץ בטובת בנו, שישכים להטעות את בנו בטעות מרה זו שסופה רע מאד ח"ו, לב האב העולה על גדותיו לרחם על בניו 'כרחם אב על בניו' צריך לחפש כל דרך איך להשריש ולהאיר לבניו את המיאוס לחיי תענוגות גשמיים ולשקר העושר המדומה, ובכך יצילהו מחיי מרורים בזה ובבא, וכפי שרבי נתן כותב (שם, חול המועד ד-א): "באמת עיקר הרחמנות הוא הרחמנות האמיתי לרחם על האדם להביאו לתכלית הנצחית, כי בעולם הזה אין שום תכלית כלל, כי הוא צל עובר ומלא יגונות וכעס ומכאובות ואין שום אדם שיהיה לו עולם הזה, וכמובן לכל בר דעת קצת גודל המרירות המר של עסקי העולם הזה, על כן באמת בודאי הרחמנות של ההמון עם שהוא רחמנות דסטרא אחרא אין זה רחמנות כלל, כי עיקר הרחמנות לדבר על לב שיעסוק רק בתורה". וכאמור, אחת ההזדמנויות הכי חשובות לטעת יסודות אלו הוא, היאך ניגשים ההורים למחסור בצרכים הגשמיים, וככל שנשכיל להאיר לבנינו בעת הזאת שהמחסור הגשמי אינו מהווה סיבה לעצב וניטע בו את יסודי השמחה בחלקו הרי העמדנו לו את דרך החיים המאושר ביותר עלי אדמות.

הבה נציץ במכתבו של רבי נתן לבניו הקטנים (בעלים לתרופה, מכתב ש"צ מעש"ק חוקת תר"ב), שכנראה התאוננו בפניו על חסרון בגדים נאים מחמת עניותם, וכה עונה להם האב הגדול והרחום [בתרגום מאידיש]: "למען ה' יתברך, התמידו בתורה ויהיה לכם תמיד טוב, העולם הזה אינו כלום ולא נשאר שום דבר כי אם תורה ותפילה ומעשים טובים, מה שתצטרכו בהכרח אעזור לכם בעזרת ה' יתברך, וגדולות אין צריכים, הבגדים היקרים מדכאים לאדם את החיים, בפרט לאנשים

מיהו האבא הרחום שרוצה וחפץ בטובת בנו, ויסיים להטעות את בנו בטעות מרה זו שסופה רע מאד ח"ו?! לב האב העולה על גדותיו לרחם על בניו 'כרחם אב על בניו' צריך לחפש כל דרך איך להשריש ולהאיר לבניו את המיאוס לחיי תענוגות ועושר מדומה, ובכך יצילהו מחיי מרורים בזה ובבא...

שמתגעגע, אלא שהתייבשו והצדיק משקה אותם מחדש, 'אלא אפילו ממעיין שלא יצא מתחילה', שלא היה שום מעיין החכמה יוצא משם תחילה, דהיינו כאלה רחוקים, שאין להם שום לחלוחית רוחנית, והכל אצלם יבש לגמרי לגמרי, 'אבל כשיאמין בצדיקים, ויעשה ככל אשר יאמרו כי הוא זה, יכולים לתקנו גם כן, כי הצדיקים חותרים וחופרים ממעינות חדשים תמיד'.

- פחות משבעים ושנים שעות האחרונות של חייו, מופיע בהלכות ראש חודש (הלכה ז' אות נ') ומבוסס על המשנה הראשונה במסכת מועד קטן, ומפליאים דברי המשנה 'משקין בית השלחין במועד', והרע"ב מסביר שזה ארץ עייפה וצמאה למים, דהיינו שדה יבש, שזה היה עיקר פעולתו של רבי נתן כפי שהרבי ציווה אותו להשקות אילנות יבשים.

אמונת צדיקים במשנתו של ר' נתן

1) את היסוד הזה החדיר רבי נתן עמוק עמוק, שהדבר שהכל תלוי בו, והבסיס שהכל עומד עליו, זהו 'אמונת צדיקים' 'אמונת חכמים', ומי שיש לו אמונה בצדיק, אפילו כחוט השערה, יוכל להגיע לתכלית, ולתשובה שלימה ולמעשים טובים, כמו שאומר הרבי בליקוטי מוהר"ן (תורה צ"א בח"ב) 'דע כי ההתקשרות באמת לצדיקים אמיתיים, הוא תועלת גדול מאד מאד, כי על ידי זה זוכין לתשובה שלימה ולכפרת עוון, ונמתקין הדינים ונתבטלים לגמרי, ונעשה על ידי זה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה', שזה גם כן ענין בועז ורות שמרמוז על יחוד קוב"ה ושכינתיה. וממשיך הרבי, 'כי איתא בזהר הקדוש (ויגש רז): "כי הנה המלכים נועדו" תרין עלמין קדישין עלמא עלאה ועלמא תתאה כד מתחברין כחדא, כל אנפין נהירין, וכל חובין אתעברו, דהיינו, שני עולמות קדושים, עולם עליון ועולם תחתון, הרומזים על הספירות תפארת ומלכות, ושמות הוי"ה ואדני". וכשהם מתחברים כאחד אז כל הפנים מאירים, וכל העוונות מתכפרים, ונעשה יחוד קוב"ה ושכינתיה, על ידי חיבור העולמות. וזהו התענוג הגדול ביותר של הקב"ה, שעלמא עלאה ותתאה מתחברין כאחד, ויש אחדות מלאה בין העולם העליון לעולם הזה.

עיקר עבודתו של רבי נתן להשקות אילנות, ואת כל האבודים והנידחים

ה) גרסה נוספת גורסת שם במשנה: 'משקין בית השלחין', שהתרגום של 'עייף' הוא 'משלה'. משנה זו דנה במלאכות האסורות והמותרות בימי חול המועד, ואומרים חז"ל שבדינים אלה נמסר הכוח בידי החכמים לקבוע מה אסור ומה מותר, וזה המקום היחיד שבו נמסר כוח ההחלטה אך ורק בידי החכמים מה לאסור ומה להתיר. ורבי נתן כדרכו לקח משנה זו וכתב עליה את ההלכה האחרונה בימיו האחרונים, והוציא ממנה יסודות ומהלכים השייכים להשקאת אילנות יבשים, שזה היה עיקר עבודתו ועיסוקו של רבי נתן.

וזה לשונו 'וזה בחינת חול המועד שאסור בקצת מלאכות ומותר בכמה מלאכות, ואמרו חז"ל שדיני חול המועד נמסרו לחכמים שהם יעשו כרצונם, להתיר ולאסור מלאכות כפי שיראה בעיניהם. וכל עיקר היתר עשיית מלאכה בחול המועד הוא בשביל 'דבר האבד', כמו שהתחיל התנא במשנה א': 'משקין בית השלחין' שהוא בשביל דבר האבד. ובשביל זה נמסר הדבר רק לחכמים, כי 'דבר האבד' מרמז על האבודים והנידחים בעוונותיהם, שגם אותם צריך לתקן, אבל כל תיקונם הוא על ידי החכמים האמיתיים שיקיימו דבריהם על כל אשר יאמרו כי הוא זה'.

הרב והתלמיד

2) ומה שמחבר אותם, ממשיך הרבי ואומר 'כי דע כי יש שני בחינות חכמה, חכמה עילאה וחכמה תתאה, וחכמה תתאה נמשך מחכמה עילאה, ויונק ומקבל משם, והוא כמו 'הרב והתלמיד', וכפי שנסביר בהמשך, ומעינין ש'הרב והתלמיד' זה בגימטריא שבת (702), התלמיד לבדו הוא בחינת ה"ששת ימים עשה" (שמות כ"א) עולם העשייה, והרב הוא בחינת "שבת", שהוא בחינת תורה בחינת נשמה, וכשלוקחים את כל הששת ימים, ומניחים אותם ביום השביעי, בבחינת (שם) 'וינח ביום השביעי' אז נהיה "שבת", דהיינו כשהתלמיד נכלל ומתבטל לרב, התקשרות אמיתית לצדיק, כהתחברות של משה ויהושע, חיבור החמה המאירה ללבנה, וכמו שראבר"ן כותב (בכוכבי אור) 'כי הוא הרב והתלמיד שלא היו מימות עולם' - רבי נתן ורבינו ז"ל.

והמשך המשנה הוא: 'בין ממעיין שיצא תחילה ובין ממעיין שלא יצא מתחילה' וממשיך רבי נתן 'והכל בשביל דברים האבודים, שהם בחינת האבודים והנדחים בעוונותיהם, שכל תיקונם הוא על ידי בחינת הצדיק שיודע להשקותם גם כן. שזהו בחינת 'משקין בית השלחין', שנקרא 'שלחין' על שם 'ושולח מים על פני חוצות', זה בחינת הצדיקים הגדולים שיכולים להשקות גם את אלה שהם מבחוץ לגמרי, בבחינת 'פוצו מעיינותיך חוצה', 'חוצה' דייקא. וזהו: בין ממעיין שיצא מתחילה ובין ממעיין שלא יצא מתחילה, היינו לא מבעיא שהם יכולים לשלוח מים על פני חוצות שהם מקומות הרחוקים מאד, להודיעם גם כן מאלקותו יתברך ולהוציאם ממקומות החיצונים מאד, ולא מבעיא שהם יכולים להשקותם ממעיין שיצא מתחילה, שכבר היה מעיין אלא שנתקלקל, דהיינו כאלה שהיה להם איזה שייכות לתכלית, איזה מעין רטוב

הצצה להתפשטות אורו של הרבי במקומות חדשים ורחוקים
מ. מנדלאיל

'כי טוב הכל הפצים'

הר"ר אורי זלצר

הציבור החרדי בעיר כרמיאל נמנה ברובו המוחלט על הציבור הליטאי, אין כלל 'חסידים' בעיר. גם אני מגיע מעולם הישיבות הליטאי. אולם זכיתי, ומשמים הסירו ממני את מסווה העיוורון. כך זכיתי להתוודע לאורו הגדול של רבינו הקדוש. בקהילה בכרמיאל, ישנם כמה וכמה אברכים שטעמו גם הם ממעיינות הנצח. פה ושם היינו מחליפים 'דיבורים' האחד עם השני, אבל לא יותר מזה.

לי באופן אישי היה מאוד חסר קהילה מגובשת. שנים ייחלתי להקים מקום, בו נוכל ללכד את התקשרותנו לרבינו הקדוש ביתר שאת. לאחר רצונות וכיסופים רבים, החלטנו כל המ'קורבים' יחד, להקים מניין נץ בכל שבת קודש. את המניין ייסדנו בבית כנסת ליטאי קטן, רחוק מעט ממרכזי הקהילה.

לתפילה כוותיקין יש ניחוח וטעם מיוחד. בשעה שהבריאה טרם התעוררה ליום חדש, קל הרבה יותר להשתפך בפסוקי דזמרה, לומר 'נשמת' עם 'כל עצמותי תאמרנה'. זכינו לתפילה מיוחדת - 'מיין מתיקין' (ליקוטי מוהר"ן תורה נ).

לאחר התפילה היינו מבליים זמן רב ב'סיפורי מעשיות' ושיחת חברים. גם כאן עמדה לנו לזכות השעה המוקדמת. שעה שאף אחד אינו ממחר למקום אחר.

עד היום בשעה שאני נזכר בתפילות וותיקין אלו, עולים בי געגועים עזים לשבתות אלו.

ביקשנו לשבת בשלווה, אך משמים גלגלו אחרת. בית הכנסת שכן במקום ארעי, בשטח של איזה חנות. היות ומדובר בעיר שלדאבון לב רוב תושביה אינם שומרי תורה ומצוות, היו כמה שכנים שהתלוננו על בית הכנסת. משכך, בית הכנסת עבר למקום אחר.

לצערנו, אחרי שכבר הייתה הפסקה עד שהושלם מעבר בית הכנסת, לא הצלחנו לשוב ולחדש את המניין.

לאחר תקופה בה הרגשנו שוב את החסר הגדול, בהעדר מקום קבוע להתאספות עם אנשי שלומנו, התכנסנו יחד לטכס עצה ולחפש פתרון. בסיום האספה הוחלט לגשת אל רב הקהילה, הרב אברהם צבי מרגלית שליט"א המשמש גם כרבה של כרמיאל.

פנינו אליו, והצגנו בפניו את הצורך בהקמת מניין מיוחד לשבתות השנה. מניין שבו יתפללו בחמימות ובהווי חסידי, מקום שבו יוכל כל אחד למצוא את עצמו.

הרב מרגלית הסכים עם דרישתנו, והעמיד לרשותנו חדר במבנה משרד הקהילה. בתנאים הנוכחים, לא יכולנו להצהיר בפירוש שבת הכנסת הינו בית הכנסת של 'ברסלב', אך היה ברור לכולם מי הם אלו שמנהלים את המניין.

את המניין פתחנו בשבת הגדול בשנה שעברה - שנת תשפ"ד. סמוך ונראה לחג הפסח, שבו צועקים בתפילה (ליקוטי מוהר"ן תורה רא). מטרה זו, הייתה הרי בראש מעיינינו.

בית הכנסת ברסלב בכרמיאל, היה תמיד החלום של כולנו. משהוקם בית הכנסת, כולנו נרתמנו להצלחתו. התרפקנו על תפילת קבלת שבת בנוסח של אנשי

שלומנו, יחד עם הניגונים ב'לכה דודי', והריקוד שלאחר התפילה. במהלך מוצאי שבתות הקיץ, קיימנו פעמים רבות סעודת 'מלווה מלכה' בצוותא.

מכיוון שהיינו מניין מצומצם, היה צריך תמיד לעקוב ולוודא שהציבור יגיע בזמן, כדי שהתפילה תתנהל כסדרה. בתחילה, הייתה אכן היענות גדולה מהציבור. אך כשוך ההתלהבות, העניינים החלו לחרוק מעט.

פעמים רבות התחלנו באיחור את תפילת מנחה של ערב שבת. היו גם כמה פעמים שלא היה לנו מניין בכלל.

אני התמסרתי כולי למען הצלחת המניין. אך באיזה שהוא שלב, הרגשתי כי אני נשחק, חשתי כי אין לי אפשרות יותר להשקיע מעבר לכוחותי. כמעט אמרתי נואש.

במחשבה שנייה אמרתי לעצמי, כי מעתה ואילך אשליך את כל תנועותי על השי"ת. אתן לעניינים לזרום מעצמם - ועצת ה' היא תקום. ואכן, מאחרי החגים, כל הקשיים הסתדרו מעצמם. החדר המשמש כבית הכנסת החל להתמלא עד אפס מקום. אנשים התחילו לבוא לבית הכנסת ברגל גם משכונות מרוחקות.

למניין התווספו גם בעלי תשובה שמצאו את מקומם בינינו. הצטרפו אלינו כמה וכמה אברכים מהקהילה. למרות שאינם משתייכים דווקא לברסלב, נפשם חשקה בתפילה בחמימות ובהתלהבות. רבינו כבר אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה כט): 'כי טוב הכל הפצים. מי שרק טעם את הטעם של מתיקות בתפילה, יבוא שוב לטעום את הטעם הזה.

מאז שמחת תורה, מתקיים המניין ברציפות. מלבד שבת אחת - שבת חנוכה, בה לא התקיים המניין. בשבת זו נסענו כמה חברים ל'אומן', עקב כך נאלצו המתפללים להתפלל במניינים אחרים.

מתפלל אצלנו יהודי שכבר זכה להיות באומן, אך אינו חסיד ברסלב. לאחר אותה שבת סיפר לי, כי באותה שבת גילה את המעלה של בית הכנסת שלנו, בו אנשים באים כדי 'להתפלל', לא רק כדי לקיים את 'סדר ליל שבת'.

אין בינינו חסידי ברסלב מבטן ומלידה. כולנו זכינו להתקרר לברסלב, כל אחד בדרכו הפרטית שלו. כמה מאיתנו כבר שנים בברסלב, ומאידך ישנם כאלו שטרם החליטו את ההחלטה: 'פה אשב כי איוויתיה'. השהייה המשותפת שלנו יחד - בתפילות השבת, בקידוש בשבת בבוקר ובזמירות השבת, גורמת לכל אחד מאיתנו לחזק ולקבוע את אורו של רבינו הקדוש בלב, כיתד בל ימוט.

בעשרה בטבת - יום הילולת מוהרנ"ת, חיפשנו מישהו מאנ"ש שיבוא לכרמיאל וידבר בפני הציבור. מכיוון שלא מצאנו אחד כזה, החלטנו להתוודע יחד וכל אחד יאמר את מה שרבינו הקדוש האיר בו.

במשך שעה ארוכה ישבנו יחד. ראינו בצורה מדהימה, איך לכל חסיד ברסלב יש תוכן, לכל אחד יש את נקודת הצדיק המאירה בו.

אני מאמין כי יבוא יום, ולחסידי ברסלב יהיה את בית הכנסת הגדול ביותר בכרמיאל. אנו עושים את שלנו, אנו נותנים לרבינו אבנים וסיד, והוא יבנה מהם בניינים נפלאים ונוראים... הן בגשמיות והן ברוחניות.

ברסלב

בזערת האש

רוצה לדעת את סודה של חסידות ברסלב?

הספר שיצית בך את השלהבת

בכל שפה - שווה לכל נפש

ספר חובה
בכל בית